

Školní vzdělávací program čtyřletého gymnázia

(zpracováno podle RVP G verze platná od 1. 9. 2016)

**„Pro učeného a vzdělaného člověka žít znamená
přemýšlet.“**

(„Docto homini et erudito vivere est cogitare.“)

Marcus Tullius CICERO

Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o.

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy.....	5
2.1 Historie Gymnázia v Českém Těšíně, úplnost a velikost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.3 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	6
2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	7
2.5 Charakteristika žáků	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Profil absolventa	8
3.3 Kritéria přijímacího řízení	8
3.4 Organizace maturitní zkoušky	9
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.6 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných	13
3.8 Kariérové poradenství.....	13
3.9 Začlenění průřezových témat.....	14
4. Učební plán	16
4.1 Tabulace učebního plánu	16
4.2 Poznámky k učebnímu plánu:.....	18
5. Učební osnovy	19
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	19
5.1.1 Předmět: Český jazyk a literatura.....	19
5.1.2 Předmět: Anglický jazyk	30
5.1.3 Předmět: Německý jazyk	39
5.1.4 Předmět: Francouzský jazyk	55
5.2 Matematika a její aplikace	65
5.2.1 Předmět: Matematika	65
5.3 Informační a komunikační technologie	73
5.3.1 Předmět: Informatika a výpočetní technika	73
5.4 Člověk a společnost	82
5.4.1 Předmět: Dějepis	82
5.4.2 Předmět: Základy společenských věd	92
5.5 Člověk a příroda	103
5.5.1 Předmět: Fyzika.....	104
5.5.2 Předmět: Chemie	115
5.5.3 Předmět: Biologie.....	123
5.5.4 Předmět: Geografie	130
5.6 Umění a kultura	138
5.6.1 Předmět: Hudební výchova	138
5.6.2 Předmět: Výtvarná výchova	144
5.7 Člověk a zdraví.....	150
5.7.1 Předmět: Tělesná výchova	151
5.8 Člověk a svět práce.....	165
5.9 Volitelné předměty	166
5.9.1 Předmět: Seminář z anglického jazyka	166
5.9.2 Předmět: Seminář z německého jazyka.....	170
5.9.3 Předmět: Seminář z francouzského jazyka.....	176

5.9.4	Předmět: Seminář z matematiky	182
5.9.5	Předmět: Seminář z programování	190
5.9.6	Předmět: Seminář z dějepisu	195
5.9.7	Předmět: Seminář z moderních dějin	202
5.9.8	Předmět: Seminář ze základů společenských věd	206
5.9.9	Předmět: Seminář z fyziky	213
5.9.10	Předmět: Seminář z chemie	218
5.9.11	Předmět: Seminář z biologie	223
5.9.12	Předmět: Seminář z geografie	227
5.10	Nepovinný předmět: Španělský jazyk	232
6.	Doplnění Školního vzdělávacího programu	240

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program čtyřletého gymnázia
(zpracováno podle RVP G verze platná od 1. 9. 2016)

Vzdělávací program: RVP G
Studijní forma vzdělávání: **79-41-K/41, denní forma studia**

Název školy: Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o.

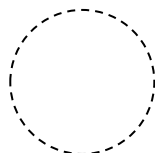
Adresa školy: Frýdecká 689/30
737 01 Český Těšín
IZO: 000 601 578
IČO: 62 33 16 39

Jméno ředitele: RNDr. Tomáš Hudec

Koordinátor ŠVP: Mgr. Melánie Gaierová

Kontakty: Tel. + fax 558 746 431
e-mail sekretariat@gmct.cz
www.gmct.cz

Zřizovatel: KÚ - Moravskoslezský kraj
28. října 117
702 18 Ostrava
Tel. 595 622 222
Fax 595 622 126
e-mail posta@kr-moravskoslezsky.cz

Platnost dokumentu od 1.9.2016

RNDr. Tomáš Hudec
ředitel školy

Číslo jednací:

2. Charakteristika školy

2.1 Historie Gymnázia v Českém Těšíně, úplnost a velikost školy

Ministerstvo školství a národní osvěty poslalo dne 2. září 1921 povolení k otevření reformního reálného gymnázia v našem městě. Naše škola nesla první oficiální název - České reformní reálné gymnázium Slezské matice osvěty lidové v Českém Těšíně.

Její počátky byly velmi skromné. První dvě primy byly umístěny v polovině bývalého panského úřednického domu č. 8 v dnešních Masarykových sadech. Přesně o dva roky později převzal řízení školy do svých rukou stát a její název se změnil na Státní reformní gymnázium v Českém Těšíně.

Od počátku existence školy však bylo hlavním cílem získat vlastní objekt. K jeho realizaci však došlo až v roce 1928, kdy Ministerstvo školství a národní osvěty zadalo projekt architektu Jaroslavu Fragnerovi, přednímu představiteli českého funkcionalismu. Slavnostní otevření nové školní budovy ve funkcionalistickém slohu se konalo dne 23. června 1935 a této významné události se zúčastnil i tehdejší ministr školství a národní osvěty dr. Jan Krčmář.

Události roku 1938 násilně přerušily sedmnáctiletou poctivou práci školy a gymnázium bylo přemístěno do budovy německého gymnázia ve Frýdku - Místku. Teprve v polovině roku 1945 začala nová etapa rozvoje českého gymnázia v našem městě. Po stavebních opravách byla 1. září 1945 opět zahájena výuka na Státním reálném gymnáziu v Českém Těšíně. V letech 1958 - 1959 byla svépomocí ke škole přistavěna školní dílna (nynější učebny výtvarné výchovy). V roce 1986 byla zahájena přístavba montované tělocvičny typu BIOS na školním hřišti.

Převratné změny v historii školy nastaly po listopadu 1989. Nová tělocvična byla uvedena do provozu v roce 1990 a v následujících letech proběhla výstavba nového povrchu školního hřiště, školní jídelna byla modernizována novou vzduchotechnikou. V roce 1996 byl zakoupen kopírovací stroj Minolta, postupně se zaváděla výpočetní technika, vznikla počítačová síť, škola byla připojena k internetu.

Budova gymnázia byla projektována pro střední školu, je zařazena jako kulturní památka. Historii školy poznáme z vybavení učeben, chodeb i dalšího zázemí v porovnání s mnoha mladšími školami. V poslední době se nám podařilo zrekonstruovat budovu školy (výměna oken, zateplení, oprava plotu a malé tělocvičny).

Ve školním roce 1994/1995 zahájil svou činnost Studentský klub, je neziskovým občanským sdružením. Zastřešuje veškerou mimoškolní zájmovou činnost studentů (zájmové kroužky, besedy se zvanými hosty - odborníky v různých oblastech, soutěže, využití počítačových učeben žáky po vyučování aj.).

V novodobé historii školy byl přelomovým rokem školní rok 1990/1991, kdy byl na českotěšínském gymnáziu jako na jednom z prvních v republice zaveden vedle čtyřletého i sedmiletý a od školního roku 1996/1997 osmiletý studijní cyklus.

Nadační fond přátel gymnázia Český Těšín byl založen u Městského soudu v Praze dne 16. července 2009 na podporu vzdělání a výchovy studentů gymnázia. Od 1. 9. 2016 má škola název Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o..

Celková kapacita školy je 360 žáků, což odpovídá 12 třídám denního studia.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele a učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů. Pedagogický sbor tvoří v současné době 35 pedagogů plně kvalifikovaných učitelů, muži představují asi polovinu pedagogického sboru gymnázia.

Důraz klademe na odbornou a pedagogickou způsobilost všech učitelů a jejich další vzdělávání. Snažíme se, aby učitelský sbor gymnázia byl plně kvalifikovaný a aprobovaný. Učitelé se dle plánu DVPP zúčastňují školení podle zájmu a aprobačí.

Gymnázium úzce spolupracuje s jinými školami v regionu. Někteří učitelé školy působí také jako vysokoškolské pedagogové a didaktikové všeobecně vzdělávacích předmětů. Od roku 2008 máme akreditovány kurzy DVPP pro školení učitelů základních a středních škol. Učitelé jsou členy mnoha komisí odborných soutěží a olympiád.

Ve škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně - patologických jevů, metodik environmentální výchovy, metodik ICT a koordinátor tvorby ŠVP.

2.3 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Naše škola spolupracuje s OS TRIANON. Projekt je zaměřený na environmentální výchovu. Do budoucna počítáme s větším zapojením žáků nižšího gymnázia do projektů Visegrádské čtyřky.

Naše gymnázium a občanská sdružení pracující při gymnáziu (Sportovní a Stredoškolský klub při Gymnáziu) se v návaznosti na minulá období a s využitím dosavadních zkušeností snaží zapojit do projektové činnosti na domácí i mezinárodní úrovni. Cílem této práce je rozvíjet po všech stránkách osobnost žáků a vedle toho také získávat prostředky pro školní a mimoškolní činnost žáků.

V rámci Programu prevence kriminality v Českém Těšíně pravidelně získáváme z městské pokladny finanční zdroje, díky kterým můžeme rozvíjet soutěžní a nesoutěžní sportovní aktivity dětí a mládeže. Můžeme provozovat prázdninové středisko zájmových sportovních aktivit a zaměřit se na prevenci šikany na škole.

Za podpory města Český Těšín a z prostředků Moravskoslezského kraje se nám daří realizovat aktuální projekty v oblasti kultury, využití volného času mládeže a projekty zařazené do Operačního programu příhraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 - 2013.

Za velký úspěch lze považovat vytvoření Informačního centra Moravskoslezského kraje a jeho zapojení do projektu Perspektiva financovaného KVIC z Evropských fondů. Toto IC MSK umožňuje škole získávat finanční prostředky prostřednictvím lektorské činnosti našich pedagogů a pronájmu učeben VT pro jednotlivá školení. Rádi bychom také navázali na minulá období a znovu se zapojili do projektů Visegrádské čtyřky, jakými byly „Science across the world“ a „Local studies“.

O kreativitu a nadšení učitelů gymnázia svědčí i skutečnost, že se naši žáci aktivně a úspěšně zúčastňují mnoha odborných, jazykových a sportovních soutěží. Učitelé pravidelně připravují akce i pro žáky jiných základních a středních škol. Mezi ty nejznámější patří: Geografická konference, Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Matematický Klokán, přírodovědné soutěže. Žáci zúčastňují olympiád (M, Fy, Bi, Ch, G, D, JČ) a konverzačních soutěží (AJ, NJ, FJ) vyhlašovaných MŠMT ČR, Soutěže mladých přírodovědců (ZOO Ostrava), soutěže školních časopisů a Eurorebusu.

Na gymnáziu pravidelně pořádáme projektové dny se zaměřením na všechny oblasti výuky. Abychom v žácích rozvíjeli sociální citění, zapojujeme se do humanitárních projektů, sbírek a adopce dětí na dálku.

V rámci prevence negativních jevů každý rok pořádáme kurz, ve kterém se žáci primy navzájem poznávají, učí se vzájemně spolupracovat a respektovat se.

Součástí programu tříd jsou pobytové a výchovně vzdělávací akce:

- školní exkurze - prima - oktáva
- lyžařský výcvikový kurz - sekunda, kvinta
- povinný plavecký výcvik - sekunda, sexta
- sportovně turistický kurz - kvarta, septima.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupracujeme se zákonnými zástupci, poskytujeme jim informace o škole a studijních výsledcích dětí. Snažíme se rozvíjet oboustranný tok informací, využívat jejich pomoci v práci školy.

Zlepšujeme způsoby propagace výsledků činnosti školy, např. vystoupení pěveckého sboru na veřejnosti, účasti žáků na olympiádách a sportovních soutěžích. Pronajímáme tělocvičny pro konání sportovních akcí Domu dětí a mládeže celoměstského významu.

Průběžně spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Karviné, s radou města a zastupitelstvem, Pedagogickým centrem a jinými organizacemi.

Při škole pracuje Sdružení rodičů, podílí se na pořádání sportovně turistického kurzu, lyžařského výcvikového kurzu a činnosti Studentského klubu.

Na škole je v souladu se školským zákonem zřízena školská rada, která má 9 členů a umožňuje zákonným zástupcům žáků, žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školská rada se vyjadřuje a dává podněty k výchovně vzdělávacím problémům žáků školy a schvaluje výroční správu, školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Ředitelství školy umožňuje školské radě přístup k informacím o škole.

Aktuální informace o škole pro zákonné zástupce a širší veřejnost jsou na našich webových stránkách www.gmct.cz.

2.5 Charakteristika žáků

Vzhledem k poloze, tradici a kapacitě žáků má gymnázium rozsáhlou spádovou oblast. Přijímáme žáky z Českého Těšína, Třince, Jablunkova, Třanovic, Vělopolí, Hradiště, Těrlicka, Horní Suché, většina žáků je dojíždějících.

Ve vztahu k žákům preferujeme individuální přístup nejen ve vzdělávání, ale i ve výchově a v řešení problémů. Atmosféra mezi žáky navzájem i mezi žáky a učiteli je přátelská. Snažíme se o maximální vstřícnost, korektnost a oboustrannou úctu. Žáky reprezentuje Studentská rada, jejíž činnost vedení školy plně podporuje.

Žákům se snažíme nabízet jak sportovní vyžití, tak odborný růst prostřednictvím různých kroužků v rámci Středoškolského klubu a Sportovního klubu. V průběhu studia se žáci mohou těšit na lyžařský kurz v 1. ročníku/kvintě - a turistický kurz ve 3. ročníku/septimě.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Motivujeme žáky a vedeme je k aktivnímu učení, pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce má rozvíjet kritické myšlení, podporovat pocit bezpečí, získávat zdravé sebevědomí a schopnost sebehodnocení.

Naším záměrem je výchova člověka kulturního, tvořivého, komunikativního, mravně odpovědného, hledajícího své místo v životě, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho ochranu, svobodně jednáajícího s touhou se dále vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života, člověka hledajícího své místo ve společnosti a ve světě. Člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně reagujícího v konkrétních praktických životních situacích, rozvíjíme u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století.

Naším cílem je zlepšování estetiky prostředí školy, na vytváření dobrých vztahů mezi učiteli a žáky, mezi učiteli a rodiči, učiteli a ostatními zaměstnanci školy, mezi žáky samotnými.

Škola se zaměří na:

- **výpočetní techniku.** Ovládání výpočetní techniky a internetu, programování
- **cizí jazyky.** Ovládání dvou cizích jazyků (jeden dle vlastního výběru)
- diferenciaci žáků podle jejich potřeb a předpokladů (talentovaní žáci, individuální péče pro děti se speciálními poruchami učení)
- propagování výsledků školy na veřejnosti.

3.2 Profil absolventa

Absolvent vyššího stupně gymnázia je schopen samostatně myslet a vyhledávat podstatné a zásadní informace. Dokáže otevřeně a kriticky přijímat nové názory, metody práce a řešení problémů.

Není to člověk nabitý encyklopedickými vědomostmi, ale osobnost schopná využít široké spektrum získaných poznatků při dalším studiu na vyšším stupni škol a při budování vlastní profesní kariéry. Důraz klademe na všeobecný přehled a orientaci v aktuálním dění ve světě, ve společnosti a ve vybraných oborech lidského vědění. Za nezbytný předpoklad pro život člověka 21. století považujeme rovněž zvládnutí aspoň jednoho cizího jazyka a schopnost využívat ICT jako běžný pracovní nástroj. Naším absolventem je osobnost přiměřeně sebevědomá a zodpovědná, respektující a tolerující názory a myšlenky druhých. Osobnost, která ctí morální a právní normy společnosti a bude je dodržovat.

3.3 Kritéria přijímacího řízení

Gymnázium nabízí žákům devátých tříd základních škol studijní obor **79-41-K/41** Gymnázium, denní formu vzdělávání.

Přijímací řízení bude dle platného přijímacího řízení uvedeného na webu školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

1. Maturitní zkoušky se konají v jarním zkušebním období a v podzimním zkušebním období.
2. V jarním zkušebním období se maturitní zkoušky konají v období od 1. dubna do 10. června, v podzimním zkušebním období od 1. září do 31. října.
3. V jarním zkušebním období se dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí (dále jen "ústní zkouška společné části") konají v období od 2. května do začátku zkoušek a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky konaných formou didaktického testu (dále jen "didaktický test") a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky konaných formou písemné práce (dále jen "písemná práce") v příslušném školním roce. Didaktický test a písemná práce se konají v období od 25. května do 10. června. Konkrétní termíny konání didaktických testů a písemných prací určí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nejpozději do 31. března před konáním maturitní zkoušky v následujícím školním roce. Časový rozvrh konání didaktických testů a písemných prací (dále jen "jednotné zkušební schéma") určí ministerstvo do 31. prosince školního roku, v němž se maturitní zkouška koná; údaje ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.
4. Ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období konají v období od 2. května do začátku didaktických testů a písemných prací podle odstavce 3.
5. V podzimním zkušebním období se ústní zkoušky společné části konají v období od 1. září do začátku didaktického testu a písemné práce, didaktické testy a písemné práce se konají v období od 15. září do 1. října ve školách stanovených Centrem. Konkrétní termíny konání didaktických testů a písemných prací určí ministerstvo nejpozději do 15. srpna před konáním maturitní zkoušky v následujícím kalendářním roce. Jednotné zkušební schéma určí ministerstvo nejpozději do 15. srpna před konáním maturitní zkoušky a zveřejní je způsobem umožňujícím dálkový přístup.
6. Ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky se v podzimním zkušebním období konají v období od 1. září do 31. října.
7. Konkrétní termíny ústních zkoušek společné části a konkrétní termíny povinných a nepovinných zkoušek profilové části stanoví ředitel školy nejpozději jeden měsíc před jejich konáním v souladu s odstavci 3 až 6.
8. Didaktické testy a písemné práce se zahajují vždy ve stejnou dobu podle jednotného zkušebního schématu.
9. Žákům náleží 5 vyučovacích dnů volna k přípravě na konání maturitní zkoušky.
10. Maturitní zkoušku lze vykonat nejpozději do 5 let od úspěšného ukončení posledního ročníku vzdělávání ve střední škole.
11. Ředitel školy na základě údajů zpřístupněných Centrem vydá žákovi, který vykonal úspěšně obě části maturitní zkoušky, vysvědčení o maturitní zkoušce nejpozději do 20. června pro maturitní zkoušky konané v jarním zkušebním období a nejpozději do 5. listopadu pro maturitní zkoušky konané v podzimním zkušebním období.

12. Společná část maturitní zkoušky

• Povinné zkoušky

Český jazyk a literatura - komplexní zkouška

Cizí jazyk - komplexní zkouška

Občanský a společenskovědní základ nebo matematika nebo informatika.

Povinné zkoušky koná žák buď v základní, nebo vyšší úrovni obtížnosti dle svého svobodného rozhodnutí. Úroveň volí pro každou zkoušku zvlášť. V případě komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury a cizího jazyka se zvolená úroveň vztahuje na všechny tři její dílčí zkoušky (dílčí ústní zkoušku, didaktický test i písemnou práci). Pro úspěšné složení společné části maturitní zkoušky musí uspět u všech povinných zkoušek.

• Nepovinné zkoušky

Žák si může (ale nemusí) zvolit maximálně 3 nepovinné zkoušky, a to z nabídky určené ředitelem školy.

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut, ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejný pracovní list.

13. Profilová část maturitní zkoušky

• Povinné zkoušky

Žáci budou skládat 2 zkoušky z předmětů, které určí ředitel školy. Zkoušky budou mít formu ústní. Žák nemůže konat zkoušku z předmětů, ze kterých již byl zkoušen ve společné části maturitní zkoušky. Pokud žák ve společné části konal zkoušku z matematiky, musí být jedna ze zkoušek profilové části z cizího jazyka. Úroveň obtížnosti je u profilové části jednotná. Ředitel školy může do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž celková doba podle učebního plánu školního vzdělávacího programu činí po dobu vzdělávání nejméně 144 vyučovacích hodin. Obsahem zkoušky může být více obsahově příbuzných předmětů školního vzdělávacího programu.

• Nepovinné zkoušky

Žák může taky konat 2 nepovinné zkoušky ze seznamu předmětů stanoveného ředitelem školy. Zkoušky mají formu ústní.

Pro každou ústní zkoušku (povinnou i nepovinnou) je stanoveno 20 až 30 témat. Zveřejněná témata jsou platná pro jarní a podzimní zkušební období. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut, ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejné téma.

14. Ústní zkouška společné i profilové části se koná před zkušební maturitní komisí, která má stálé členy a další členy. Stálými členy jsou předseda, místopředseda a třídní učitel. Dalšími členy jsou: zkoušející, kterým je učitel zkušební předmětu a přísedící. U ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky zastává jeden hodnotitel funkci zkoušejícího a druhý hodnotitel funkci přísedícího. Místopředsedu a další členy zkušební maturitní komise jmenuje ředitel školy. Krajský úřad jmenuje předsedu zkušebních maturitních komise pro jarní i podzimní zkušební období.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

1. Kompetence k učení:

a) *reflexe učebního procesu:*

- vedeme žáky k vhodnému rozvržení vlastní práce a uplatnění sebekontroly v jejím průběhu
- podněcujeme žáky ke stanovení osobních cílů a po splnění individuálního úkolu dáváme žákům možnost sebehodnocení
- umožňujeme žákům účastnit se soutěží (olympiády v přírodovědných předmětech, Eurorebus, jazykové, pěvecké, sportovní apod.), na kterých si mohou porovnávat své znalosti a dovednosti s žáky jiných škol

b) *motivace k učení:*

- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly
- klademe žákům otevřené otázky, využíváme úlohy, jejichž řešení vyžaduje tvořivý přístup
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- škola pro žáky organizuje pravidelné exkurze, návštěvy výstav, koncertů, divadelních a filmových představení
- škola zajišťuje jazykové a poznávací pobyty v zahraničí

c) *práce s informacemi:*

- vedeme žáky k tomu, aby při řešení úkolů využívali různých zdrojů informací - knihy, populárně naučné časopisy, internet, televize
- snažíme se zajistit studijní materiály pro žáky v dostatečném počtu
- vedeme žáky k využití internetu ve školních PC učebnách po vyučování, k využití žákovské knihovny
- žáci mají možnost vytisknout si informace nalezené na internetu na školní tiskárně.

2. Kompetence k řešení problémů:

- nebráníme žákům zvolit si vlastní postup při vypracování úkolů a originální, netypické, ale správné řešení
- při vyučování je využívána metoda skupinové práce, kdy žáci společně rozebírají problém a navrhují různé metody jeho řešení
- ve škole i při mimoškolních akcích učitelé průběžně monitorují, jak žáci prakticky zvládají řešení problémů
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení problému
- škola umožňuje žákům prostřednictvím zástupců jednotlivých tříd spolupracovat s vedením školy, upozorňovat na problémy, které žáky trápí a navrhopvat způsoby jejich řešení
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k informacím, k jejich ověření a obhájení v diskusích s ostatními žáky.

3. Kompetence komunikativní:

- dáváme žákům maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty)
- vyžadujeme s ohledem na věk žáků a druh tématu využívání informačních technologií pro získání informací i tvorbu výstupů (článek v časopise, webová stránka, prezentace...)
- požadujeme po žácích uplatnění znalosti cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, ale i při jazykových a poznávacích pobytech v zahraničí, při výměnných návštěvách a setkáních v rámci mezinárodních projektů
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory, učíme je asertivním způsobem komunikace, obhajobě vlastních názorů a řešení konfliktů.

4. Kompetence sociální a personální:

- žáci mají možnost zúčastnit se každý rok třídního výletu, který přispívá k utužení třídního kolektivu a poznání sebe sama v nových životních situacích odlišných od běžného života
- žáci mají možnost prostřednictvím svého zástupce třídy vznášet připomínky k vedení školy a vyjadřovat se k různým problémům, které se během školního roku objevují
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci při učení
- každému žákovi umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce, sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokroky
- na škole působí výchovný poradce a poradce pro prevenci negativních jevů.

5. Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům spolupodílet se na vytváření „vlastních“ pravidel třídy
- vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za dodržování pravidel třídy i školního řádu, hodnocení vlastního chování i chování spolužáků a hledání společného řešení při nedodržení těchto pravidel
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu prostřednictvím zástupce třídy ve školním parlamentu
- ve výuce seznamujeme žáky s postavením člověka v přírodě a ve světě, s globálními konflikty a problémy
- na konkrétních modelových příkladech z každodenního běžného života demonstrujeme pozitivní a negativní chování lidí, reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v rámci možností pořádáme sportovní soutěže a další akce pro město - vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města, vystoupení pro seniory
- využíváme spolupráce s představiteli města při projektech.

6. Kompetence k podnikavosti:

- zapojujeme žáky do organizace školní akademie, vánočního koncertu, kulturních akcí a školních projektů
- vyžadujeme splnění práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme jim představu o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia
- vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků
- motivujeme žáky při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem ke správné volbě povolání.

3.6 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných škola zavádí podpůrná opatření tak, aby odpovídala zdravotnímu stavu žáků a aby zohlednila jejich kulturní prostředí nebo odlišné životní podmínky.

Žákům s mírnými obtížemi ve vzdělávání poskytuje škola sama v součinnosti se školským poradenským zařízením (ŠPZ) podpůrná opatření 1. stupně. Mají podobu individualizace přístupu k žákovi a tzv. plánu pedagogické podpory (PLPP) a jsou přesně definována v §10 vyhlášky č. 27/2016.

PLPP se vypracovává na dobu max. 3 měsíců. Na jeho tvorbě, realizaci a vyhodnocování se podílí výchovná poradkyně spolu se všemi vyučujícími daného žáka. Výchovná poradkyně rovněž v této záležitosti spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a odbornými pracovníky ŠPZ.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ, na základě diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a po udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

U těchto žáků ředitel školy zohledňuje podmínky při přijímacím řízení a u maturitních zkoušek k formě a druhu postižení a znevýhodnění.

Ve spolupráci s pedagogickým centrem může ředitel gymnázia na žádost zákonných zástupců nezletilého žáka nebo zletilého žáka připravit individuální vzdělávací plán, ve kterém lze zohlednit druh, stupeň a míru postižení. Po posouzení konkrétních podmínek může být takový žák dále uvolněn z hodnocení některého předmětu nebo může být vzdělávání přerušeno.

3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům škola v odůvodněných případech zajistí podpůrná opatření v rámci 1. stupně podpory vyhotovením individuálního vzdělávacího plánu (IVP). V něm je na základě závěrů doporučení ŠPZ stanoven vzdělávací model – např. úpravy v obsahovém a časovém rozvržení učiva, účast na výuce ve vyšším ročníku, zařazení žáka do speciální vzdělávací skupiny apod.

IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ. Na jeho obsahu se podílejí vyučující předmětů, v nichž žák projevuje mimořádné nadání. Za jeho tvorbu, úpravy a hodnocení zodpovídá výchovná poradkyně.

3.8 Kariérové poradenství

Kariérové poradenství je součástí komplexní poradenské činnosti školy, která je organizována na základě školského zákona a vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. V této oblasti je realizována spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími školskými poradenskými zařízeními. Jsou organizovány přednášky a semináře zaměřené na informace o studiu na VŠ a VOŠ a poskytovány individuální konzultace. Žáci mají také možnost účastnit se šetření zaměřeného na sebepoznávání a profesní orientaci.

Významnou součástí poradenské činnosti je péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané. Tuto oblast upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění v. č. 62/2007 Sb., 227/2007 Sb., 326/2008 Sb. Vzdělávání těchto žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož rámcový obsah je vymezen ve vyhlášce č. 73/2005 Sb.

3.9 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se zaměřuje na žáka, reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat žákovi utvářet životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

V oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví.

Vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a Výchova k občanství lze naplňovat z témat „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí. Všechna témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí.

Oblast Umění a kultura se týká především zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření estetiky jako prostředku komunikace.

Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova pomáhá k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

V oblasti **Člověk a svět práce** vybavuje dovednostmi potřebnými pro život.

Průřezová témata

Průřezová témata - Tematický okruh	Realizováno v předmětech			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
1. Osobnosti a sociální výchova - OSV				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ČJL, AJ, FJ, D, ZSV, HV, VV	ČJL, FJ, D, F, HV	AJ, FJ, F	ČJL, NJ, FJ, ZSV, F
Sebepoznání a sebepojetí, organizační dovednosti	FJ, ZSV, HV, VV, VKZ	FJ, ZSV, VKZ	FJ, ZSV, SBi	AJ, FJ
Morálka	ČJL, FJ, VKZ	ČJL, NJ, FJ, ZSV, HV, VKZ	NJ, FJ, ZSV	NJ, FJ, ZSV
Kreativita	F, HV, VV	F, VV	ZSV, F	
Poznávání lidí, spolupráce a soutěž	AJ, HV, VKZ, VV	VKZ		SG
Komunikace	AJ, NJ, FJ, F, IVT, ZSV, G, HV, VKZ	ČJL, NJ, FJ, F, IVT, ZSV, VKZ	ČJL, NJ, FJ, ZSV, F	ČJL, NJ, FJ, F
Kooperace	F, G, HV, VKZ	ČJL, NJ, ZSV, F, HV, VKZ	ČJL, ZSV, F	ČJL, NJ

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	FJ, M, IVT, ZSV, F, G, VKZ	FJ, M, IVT, ZSV, F, G, VKZ	FJ, M, F, ZSV, G	FJ, M, F, G
Hodnoty, postoje, praktická etika	HV, VKZ	HV, VKZ		
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS				
Evropa a svět nás zajímá	ČJL			NJ, FJ, ZSV
Globalizační a rozvojové procesy	FJ, IVT	FJ, IVT, G	D, ZSV	FJ, D, G, ZSV, SG
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	CH, G	AJ, CH, F, G	ČJL, D, F, CH	ČJL, NJ, D, ZSV, F, Bi, G, SG
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	G	ZSV, G	G	G, SG
Objevujeme Evropu a svět	FJ	G, VV		AJ, NJ
Jsmo Evropané	ČJL, NJ, FJ, D	ČJL, NJ, D, VV, ZSV	ČJL, NJ, FJ, D, ZSV	ČJL, NJ, FJ, ZSV
3. Multikulturní výchova - MKV				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ČJL, D, HV	D, ZSV, HV	ČJL, D	ČJL, D, ZSV, G, SG
Lidské vztahy		HV		
Psychosociální aspekty interkulturality	AJ, HV			
Multikultura a spolupráce mezi lidmi různého kulturního prostředí	ČJL, AJ, NJ, FJ, VV	ČJL, NJ, FJ, ZSV, HV	NJ, FJ, ZSV	ČJL, NJ, FJ
Princip sociálního smíru a solidarity		AJ		
4. Environmentální výchova - EV				
Ekosystémy a základní podmínky života	Bi		Bi, SBi	SBi
Problematika vztahů organismu a prostředí	ZSV, Bi	ZSV, Bi, VV	Bi	CH, Bi
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Bi	F	G	F
Člověk a životní prostředí	ČJL, D, F, Bi	ČJL, D, CH	ČJL, AJ, FJ, ZSV, CH	ČJL, NJ, FJ, F, G
5. Mediální výchova - MV				
Kritické čtení, interpretace a vnímání mediálních sdělení	HV, VKZ	AJ, D, VV, F, HV, VKZ	ČJL, FJ, ZSV, F	ZSV, F
Vnímání autora mediálních sdělení	HV	IVT, ZSV, HV, VV	ČJL, ZSV	FJ, D
Role a vliv médií ve společnosti	ČJL, AJ	ČJL, NJ	ČJL, FJ, D, ZSV	ČJL, FJ, D, ZSV
Tvorba mediálního sdělení	IVT	NJ, IVT, ZSV		
Práce v realizačním týmu	F	NJ, VV	ZSV	

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Tabulace učebního plánu Vzdělávací oblast	Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	Celkem za 4 roky	Z toho disp. h.	Hodiny celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0	4,0	12,0
	Anglický jazyk	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0	4,0	12,0
	Další cizí jazyk ¹⁾ (NJ, FJ)	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0	0,0	12,0
Matematika a její aplikace	Matematika	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0	6,0	10,0
Informační a komunikační technologie	Informační a výpočetní technika	2,0	2,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0
Člověk a společnost	Dějepis	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0	8,0	36,0
	ZSV	1,0	2,0	2,0	2,0	7,0		
Člověk a příroda	Fyzika	2,0	2,5	2,5	0,0	7,0		
	Chemie ⁴⁾	2,5	2,0	2,5	0,0	7,0		
	Biologie ⁴⁾	2,5	2,5	2,0	2,0	9,0		
	Geografie	2,0	2,0	2,0	0,0	6,0		
	Geologie ²⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Umění a kultura	HV/VV	2,0	2,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0	0,0	8,0
	Výchova ke zdraví ⁴⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Člověk a svět práce	ZSV ³⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Volitelné vzdělávací aktivity	VP1	0,0	0,0	2,0	2,0	4,0	4,0	8,0
	VP2	0,0	0,0	2,0	2,0	4,0		
	VP3	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0		
	VP4	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0		
Průřezová témata	Povinná součást vzdělávání ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Celkem hodin v ročníku	33,0	34,0	34,0	31,0	132,0	26,0	106,0

Volitelné předměty ve 3. ročnících - dvouleté semináře

1. blok seminářů		2. blok seminářů		3. blok seminářů	
SAJ	Seminář z anglického jazyka	SAJ	Seminář z anglického jazyka	SD	Seminář z dějepisu
SZSV	Seminář ze základů společenských věd	SNJ	Seminář z německého jazyka	SF	Seminář z fyziky
SM	Seminář z matematiky	SFrJ	Seminář z francouzského jazyka	SZ	Seminář ze zeměpisu
SD	Seminář z dějepisu	SZSV	Seminář ze základů společenských věd	SM	Seminář z matematiky
SZ	Seminář ze zeměpisu	SBi	Seminář z biologie	SIVT	Seminář z informatiky a výpočetní techniky - programování
SBi	Seminář z biologie	SCH	Seminář z chemie		
SDG	Seminář z deskriptivní geometrie	SMD	Seminář z moderních dějin	x	x

Volitelné předměty ve 4. ročnících - jednoleté semináře

SAJ	Seminář z anglického jazyka
SNJ	Seminář z německého jazyka
SFrJ	Seminář z francouzského jazyka
SZSV	Seminář ze základů společenských věd
SM	Seminář z matematiky
SF	Seminář z fyziky
SG	Seminář z geografie
SBi	Seminář z biologie
SCH	Seminář z chemie
SIVT	Seminář z informatiky a výpočetní techniky - programování
SDG	Seminář z deskriptivní geometrie

4.2 Poznámky k učebnímu plánu:

1. CJ2 - Německý nebo Francouzský jazyk dle výběru žáků
2. integrováno do obsahu Biologie, Geografie a Chemie
3. integrováno do obsahu Základy společenských věd
4. předmět Výchova ke zdraví integrován do obsahu Biologie a Chemie
5. žáci si volí ve 3. ročníku studia 3 dvouhodinové volitelné předměty a ve 4. ročníku 1 dvouhodinový volitelný předmět dle aktuální nabídky
6. povinná součást vzdělávání - integrováno do obsahů vyučovacích předmětů.

Použité zkratky

Zkratka	Předmět	Zkratka	Předmět
ČJL	Český jazyk a literatura	HV	Hudební výchova
AJ	Anglický jazyk	VV	Výtvarná výchova
NJ	Německý jazyk	TV	Tělesná výchova
FJ	Francouzský jazyk	VKZ	Výchova ke zdraví
M	Matematika	OSV	Osobnostní a sociální výchova
IVT	Informační a výpočetní technika	VDO	Výchova demokratického občana
D	Dějepis	MKV	Multikulturní výchova
ZSV	Základy společenských věd	EV	Environmentální výchova
F	Fyzika	MV	Mediální výchova
CH	Chemie	EGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Bi	Biologie		
G	Geografie		

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, společně s anglickým, německým a francouzským jazykem.

Cílem Jazykového vyučování a literární výchovy je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, v rámci výuky v něm však rozlišujeme tři základní složky (součásti):

- jazyková výchova
- komunikační a slohová výchova
- literární výchova.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. až 4. ročníku s týdenní hodinovou dotací 4 - 4 - 4 - 5.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět je zpravidla vyučován v kmenových třídách (učebnách). Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka, řízená diskuse, rozhovor, skupinová práce, problémové vyučování, prezentace, čtení s porozuměním, krátkodobé a střednědobé projekty, referáty aj.).

Do vzdělávacího procesu Českého jazyka a literatury jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k samostatnému uvažování a kultivovanému vyjadřování názorů
- motivujeme žáky systematicky a promyšleně k aktivnímu přístupu k výuce
- zadáváme žákům úkoly, prostřednictvím kterých se učí vyhledávat informace v různých zdrojích (odborné literatuře, médiích, internetu apod.).

2. Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme žákům prezentovat vlastní práce (individuálně i ve skupinách)
- podněcujeme žáky vhodnými dotazy k řešení různých problémových situací
- podporujeme vhodnými úkoly samostatnost, tvůrčí a logické myšlení
- zapojujeme žáky do soutěží - olympiáda v českém jazyce, recitační soutěže, autorské literární soutěže apod.
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce i práce spolužáků, k předávání vlastních zkušeností a poznatků.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného i písemného projevu (referáty, diskuse, mluvní cvičení, slohová cvičení aj.)
- vedeme žáky k přednesu uměleckých textů (recitace, dramatický dialog aj.)
- podněcujeme žáky k četbě a k písemnému i ústnímu formulování vlastních čtenářských zkušeností a prožitků
- umožňujeme a hodnotíme vlastní literární činnost žáků - posíláme do soutěží.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k systematické práci v třídním kolektivu, ve skupinách
- vybízíme žáky k diskusím na rozličná témata (v malých skupinách i v rámci celé třídy)
- vytváříme ve výuce přátelskou atmosféru a vychováváme žáky k sebevědomému, asertivnímu jednání
- pěstujeme v žácích schopnost sebekritiky, kritiku vytvářet i přijmout.

5. Kompetence občanské:

- organizujeme pro žáky besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí
- vychováváme žáky k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví
- podněcujeme v žácích pozitivní vztah k umění
- podporujeme vlastní tvořivou uměleckou činnost žáků
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel při organizaci výuky
- vedeme žáky k tolerantnímu chování vůči sobě navzájem
- vybízíme žáky k otevřenosti a upřímnosti v jednání, k překonávání ostychu a získávání zdravého sebevědomí při vystupování před kolektivem.

6. Kompetence pracovní:

- motivujeme žáky k zodpovědnému plnění úkolů
- důslednou kontrolou plnění zadaných úkolů pěstujeme v žácích základní pracovní návyky.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne způsob vyhledávání informací z různých informačních zdrojů - je schopen vytvořit výpisek, sestavit osnovu a konspekt 	<p>Základy informatiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a získávání informací - Jazyk a studium textu 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje různé varianty národního jazyka - vhodně využívá různých jazykových vrstev ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popisuje základní rysy češtiny a vysvětluje zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence 	<p>Čeština jako jazyk národní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Územní a sociální diferenciacie češtiny - Současná spisovná čeština 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá v mluveném projevu zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - si osvojí základní pravopisné jevy a hranice slov v písmu 	<p>Zvuková a grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soustava českých hlásek - Obecné zásady spisovné výslovnosti - Vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka - Základní pravopisné jevy - Hranice slov v písmu 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje se základními jazykovědnými příručkami a typy slovníků - orientuje se v základních vrstvách slovní zásoby 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednotky slovní zásoby - Slovníky - Význam slova a jeho složky - Významové vztahy mezi slovy - Změny ve slovní zásobě - Slovo v textu 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - volí v písemném i mluveném projevu vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce a vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi - vysvětluje a odůvodňuje význam slov v daném kontextu - řídí se principy třídění slov na slovní druhy - rozlišuje mluvnické kategorie - je schopen využít svých znalostí při učení cizím jazykům 	<p>Tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba slovního tvaru - Tvoření slov odvozováním a skládáním - Významové okruhy slov z hlediska slovtvorného - Slovtvorba v současné jazykové praxi - Univerbizace a multiverbizace 	

<p>Žák - vysvětluje a odůvodňuje použití jazykových prostředků v rámci funkčních stylů - volí prostředky podle slohotvorného rozvrstvení, podle funkce a vztahu k dané situaci</p>	<p>Obecné poučení o slohu - Styl jazykových projevů - Jazykové styly a slohotvorní činitele</p>	
<p>Žák - se seznamuje s vyprávěcím slohovým postupem v ukázkách z umělecké literatury - aplikuje své znalosti v praktických cvičeních a ve slohových pracích</p>	<p>Vypravování - V umělecké literatuře - V běžné komunikaci</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
<p>Žák - je schopen využívat získaných teoretických poznatků při tvorbě základních slohových útvarů publicistického stylu - rozlišuje mluvenou a psanou podobu útvarů publicistického stylu</p>	<p>Slohové útvary publicistického stylu - Referát (mluvený a psaný) - Reportáž - Interview</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž</p>
	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
<p>Žák - seznamuje se s ukázkami z nejvýznamnějších středověkých hrdinských eposů</p>	<p>Světová literatura starověku - Starověký Orient - Antické Řecko - Antický Řím</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák - seznamuje se s ukázkami z nejvýznamnějších středověkých hrdinských eposů</p>	<p>Světová literatura středověku - Evropský hrdinský epos</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák - rozlišuje nejvýznamnější historické etapy nejstaršího období literatury na českém území - získává základní orientaci v české literatuře 14. století - definuje principy laicizace a demokratizace národní literatury v době husitské a pohusitské</p>	<p>Počátky písemnictví v českých zemích - Staroslověnské období - Latinské období - Rozkvět literatury za Karla IV. - Literatura doby husitské a pohusitské</p>	

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní principy evropské i národní renesance a humanismu v historickém kontextu světových i národních dějin - seznamuje se s klasickými představiteli dané dějinné literární epochy 	<p>Renesance a humanismus v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historický kontext doby, charakteristika směrů - Italská renesance - Francouzská renesance - Španělská renesance - Anglická renesance 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje specifčnost české renesanční a humanistické literatury na základě ukávek z vybraných literárních děl - získává základní orientaci v literatuře „zlatého věku českého písemnictví“ 	<p>Renesance a humanismus v českých zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proud latinský a národní - Představitelé 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní proudy v české literatuře v historickém kontextu období protireformace a baroka - proniká k základním principům a motivům literární tvorby českých exulantů 	<p>Evropská literatura barokní</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historický kontext doby - Evropští představitelé - Situace v české pobělohorské literatuře - Čeští představitelé (J. A. Komenský) 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje na konkrétních příkladech specifické prostředky básnického jazyka v daném historickém období a vysvětluje jejich funkci - využívá při seznamování s literární problematikou znalosti reálií daných evropských zemí - interpretuje samostatně dramatická, filmová a televizní zpracování klasických literárních děl 	<p>Klasicismus, osvícenství a preromantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Francouzská literatura - Anglická literatura - Německá literatura 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - diferencuje jednotlivé jazykové rodiny v rámci historického kontextu - je schopen zdůvodnit zařazení českého jazyka mezi jazyky slovanské a do rodiny jazyků indoevropských - zná základní vývojová specifika české slovní zásoby 	<p>Jazykové rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čeština, jazyk slovanský - Vývojová specifika české slovní zásoby 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen poznat jednotlivé slovní druhy v daném testu - ovládá problematiku mluvnických kategorií jmen a sloves - diferencuje odchylky v určování mluvnických kategorií některých jmen 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohebné slovní druhy - Mluvnické kategorie jmen a sloves 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje specifika jednotlivých útvarů popisného slohového postupu - realizuje své teoretické znalosti v praxi - v podobě stylistických cvičení a slohové práce 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prostě sdělovací - pracovní postup, návod - Subjektivně zabarvený - věci, budovy, místnosti, místa v krajině - Charakteristika - Líčení 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen využívat získaných teoretických poznatků při tvorbě základních slohových útvarů publicistického stylu - rozlišuje mluvenou a psanou podobu útvarů publicistického stylu 	<p>Další slohové útvary publicistického stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recenze - Fejeton 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá získaných teoretických znalostí v běžné komunikaci - orientuje se v základních typech útvarů běžné komunikace 	<p>Slohové útvary a postupy v běžné komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotazník - Test - Telefonní seznam - Inzerát 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace</p>

	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé fáze vývoje českého národního obrození - vyzvedává význam jazykovědců v procesu obrody českého národního jazyka - charakterizuje přínos nejvýznamnějších osobností české vědy, divadla a básnictví 	<p>České národní obrození</p> <ul style="list-style-type: none"> - První fáze ČNO - Druhá fáze ČNO 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje základní znaky romantické literatury - na příkladu vlastních čtenářských zkušeností charakterizuje romantického hrdinu - hodnotí romantickou literaturu na pozadí historického kontextu dějin 19. století - rozeznává a odlišuje v tvorbě některých autorů prvky realistické 	<p>Romantismus ve světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anglie - Francie - Rusko - USA - Jiné literatury 	EGS - Žijeme v Evropě
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí specifika romantické literatury v českém prostředí - vysvětluje na příkladech z Kytice Erbenovo křesťanské pojetí otázky lidské viny, po níž následuje buď trest, anebo pokání a odpuštění - dokládá v textu Máje autorův ateismus a materialismus - srovnává postoje hrdiny Máchova Máje a Erbenova Záhořova lože 	<p>Romantismus v české literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erbenovo křesťanství - Máchův ateismus a materialismus - Tylovo vlastenectví 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje zvláštnosti realistické literatury v českém prostředí v rámci společensko-politického kontextu - všímá si osobnostních rysů autorů počátků českého realismu a jejich promítání do vlastní tvorby 	<p>Počátky realismu v české literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> - Němcová bojovnice - Havlíček revolucionář 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje programy jednotlivých básnických škol a zařazuje je do společensko-historických souvislostí - zaměřuje se na hlavní představitele a na konkrétních příkladech z jejich tvorby deklaruje hlavní znaky jednotlivých programů - vysvětluje pojmy kosmopolitismus, obnovené obrazy, broučkářství 	<p>České literární školy ve 2. polovině 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Májovci - Ruchovci - Lumírovci 	

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní principy realismu a naturalismu v historickém kontextu světových i národních dějin - využívá při seznamování s literární problematikou znalosti reálií daných evropských zemí - seznamuje se s klasickými představiteli dané dějinné literární epochy - interpretuje samostatně dramatická, filmová a televizní zpracování klasických literárních děl 	<p>Světový realismus a naturalismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historický kontext, charakteristika směrů - Francie - Rusko - Anglie - USA - Významní představitelé dalších literatur 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezuje základní tematické okruhy české venkovské prózy zájmu se zvláštním zřetelem na sociální a generační problematiku - sleduje vývoj realistického přístupu autorů ke skutečnosti v průběhu půlstoletí (od poloviny do konce 19. století) - charakterizuje projevy naturalismu v české literatuře 	<p>Český realismus a naturalismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historický kontext a specifika - Představitelé obou směrů 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje základní znaky moderních básnických směrů konce 19. století v kontextu doby - dokládá charakteristické rysy nových směrů na konkrétních příkladech poezie „prokletých básníků“ 	<p>Literární moderna ve světové literatuře 2. polovina 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impresionismus, symbolismus a dekadence - „Prokletí básníci“ - Další představitelé 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích v praxi - užívá účinně druhy vět podle záměru mluvčího - strukturuje logicky výpověď - zvládá interpunkční pravidla ve větě jednoduché 	<p>Skladba - věta jednoduchá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Věta jako jednotka komunikace - Druhy vět podle postoje mluvčího - Základní principy větné stavby, aktuální členění výpovědi - Větné členy základní a rozvíjející 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o skladbě souvětí prakticky - orientuje se v textu delších větných celků - zvládá interpunkční pravidla ve složitých souvětích 	<p>Skladba - souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Souvětí souřadné - Vztahy mezi souřadně spojenými větami - Souvětí podřadné - Druhy vedlejších vět 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá efektivně a samostatně různých informačních zdrojů - zpracovává z odborného textu výpisky, výtahy, anotace, shrnutí - orientuje se v knihovně, umí vyhledávat informace 	<p>Výklad</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specifické rysy odborného stylu - Zápis bibliografických údajů 	OSV - Sociální komunikace
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé útvary administrativního stylu - využívá teoretických poznatků z oblasti administrativního stylu v praxi 	<p>Slohové útvary administrativního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopis - úřední, soukromý - Žádost 	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá osobních zkušeností při tvorbě slohových útvarů úvahového stylu - vhodně kombinuje poznatky objektivní, (z odborné četby, odborného stylu) se subjektivně zabarvenými (osobními zkušenostmi, názory) 	<p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specifické rysy úvahového stylu - Esej 	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje základní ideje Manifestu České moderny - identifikuje prvky moderních směrů konce 19. století v tvorbě významných českých básníků té doby - vysvětluje motivy protispolečenského buřičství českých básníků přelomu 19. a 20. století 	<p>Česká literární moderna na přelomu 19. a 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manifest České moderny - Představitelé České moderny na konci 19. století - Protispolečenská buřičství na počátku 20. století 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje moderní trendy ve výtvarném umění a jejich odraz v literatuře - popisuje specifické prostředky básnického jazyka na konkrétních příkladech literárních textů - interpretuje na základě teoretických znalostí básnické texty 	<p>Nástup avantgardy ve světové poezii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moderní směry (fauvismus, kubismus, futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus) - Reprezentanti moderních směrů 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé proudy meziválečné prózy - vysvětluje hlavní znaky na konkrétních příkladech literárních děl - provádí základní periodizaci vývoje české a světové literatury - využívá poznatky z vlastní četby 	<p>Světová meziválečná literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Významní představitelé prózy (Francie, Německo, USA, Anglie, Rusko) - Významní představitelé dramatu 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodizuje jednotlivé etapy ve vývoji české meziválečné poezie - charakterizuje základní básnické proudy - vyzvedává specifika české poezie mezi dvěma válkami - hodnotí přínos českých básníků v boji proti fašismu a na obranu republiky 	<p>Česká meziválečná poezie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývojové etapy a směry v historicko-spoločenském kontextu - Představitelé 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zaměřuje na stěžejní tematické okruhy v české próze meziválečného období - vysvětluje specifčnost jednotlivých etap vývoje české literatury meziválečného období - interpretuje na základě využití teoretických poznatků a vlastních čtenářských zkušeností hlavní myšlenky literárních textů daného období 	<p>Česká meziválečná próza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakteristika hlavních směrů a tematických okruhů ve vývoji české literatury - Představitelé 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v jednotlivých divadelních formách meziválečného období - hodnotí aktuální přínos avantgardní tvorby českých dramatiků - vyzvedává význam osobností Osvobozeného divadla a D 34 v boji proti fašismu 	<p>České meziválečné drama a divadlo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvobozené divadlo (autorské) - D 34 (režisérské) 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí specifické rysy literatury v těžkém období protektorátu - vyzvedává prvky vlastenectví, krásu české básnické řeči - zamýšlí se nad smyslem alegorie v tomto období - aktualizuje náměty historické v kontextu doby - charakterizuje tvorbu dramatickou 	<p>Česká literatura období protektorátu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specifika doby - Poezie - Próza - Drama a divadlo 	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví, slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka - prakticky využívá poznatků z oblasti větné stavby 	<p>Všestranný jazykový rozbor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systematizace a upevňování získaných poznatků z různých oblastí gramatiky 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí v písemném i mluveném projevu vhodné výrazové prostředky podle jejich slovtvorného rozvrstvení a podle funkce - orientuje se v uměleckém textu z hlediska obsahového, stylistického i pravopisného, zvládá základní principy tvůrčího psaní 	<p>Styl umělecké literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla: kompozice, motiv, téma 	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí při tvorbě životopisu vhodné výrazové prostředky dle jeho zaměření - rozlišuje specifika běžného a strukturovaného životopisu - je schopen eliminovat nepodstatné údaje ve strukturovaném životopisu 	<p>Životopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Běžný (příloha k žádosti) - Strukturovaný 	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá se zřetelem k dané situaci, kontextu i adresátovi techniku hlasu, správnou výslovnost - posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu 	<p>Základy rétoriky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pravidla mluveného projevu - Řečnický projev v praxi - Základní principy debaty 	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace
	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v jednotlivých proudech poválečné světové literatury - hodnotí specifika literárních žánrů a proudů na konkrétních příkladech - hodnotí přínos autorů a národních literatur do světového umění - interpretuje texty ukázek z čítanky, přibližuje vlastní čtenářské zážitky 	<p>Světová literatura po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakteristika stěžejních literárních směrů a proudů - Nejvýznamnější představitelé 	EGS - Žijeme v Evropě
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje českou poválečnou literaturu v dílčích etapách vývoje - vyzvedává přínos konkrétních autorů v jednotlivých obdobích vývoje české literatury z hlediska uměleckého a myšlenkového - orientuje se v základních literárních žánrech české poválečné literatury - prezentuje čtenářské zkušenosti a zážitky spolužákům a posluchačům - interpretuje texty ukázek z čítanky - hodnotí přínos českých autorů do pokladnice světového umění 	<p>Česká literatura po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodizace z hlediska historického kontextu a nejvýznamnější představitelé: - Období 1945 až 1958 - Období 1958 až 1989 - Náhled do současné literatury 	

5.1.2 Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvené i psané) v různých komunikačních situacích. Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Anglický jazyk je vyučován tak, aby směřoval k dosažení úrovně B2 podle SERRJ (společný evropský referenční rámec jazyků).

Časové vymezení předmětu:

Předmět anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. až 4. ročníku s týdenní dotací 4-4-4-4.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zpravidla vyučován v jazykové učebně, kde jsou k dispozici televize, video, DVD přehrávače, mapy, plakáty, obrázky, fotografie, slovníky.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách anglického jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popis obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní, skupinové práce).

Spolupráce v rámci mezipředmětových vztahů je realizována pomocí témat z oblasti jazykové, geografické, historické a kulturní.

Do obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme dostatek komunikačních příležitostí pro používání anglického jazyka
- nabízíme aktivační metody, které povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky a jinými encyklopedickými materiály.

2. Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka
- vedeme žáky k porovnávání stavby anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností a odvozování pravidel.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění anglicky vedenému rozhovoru a anglicky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací, k jejichž zvládnutí spolupracují se spolužáky
- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných i rozdílných rysů lidí z různého jazykového prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z anglosaských zemí vedeme žáky, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a dvojjazyčných slovníků pro samostatné studium
- vedeme žáky k pečlivé systematické práci.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

SERRJ – společný evropský referenční rámec jazyků – detailně popisuje jednotlivé úrovně znalosti cizího jazyka (A1, A2, B1, B2, C1) v receptivních, produktivních a interaktivních dovednostech.

Samostatný uživatel – úroveň B1, B2.

Úroveň B1

Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává se škole, v práci a ve volném čase. Umí si poradit se situacemi při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Úroveň B2

Dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně s rodilými mluvčími. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na různá témata. Vysvětlí své názory a stanoviska, uvede výhody a nevýhody různých možností.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše osobu (vzhled, charakter) - vyjádří, co obvykle dělá a co dělá nyní - popíše (své) koníčky a zájmy - vyjádří, co má / nemá rád - napíše svůj osobní profil 	<ul style="list-style-type: none"> - Personalities, personal identification - Personality adjectives - Negative prefixes - Hobbies and interests, everyday life - Time phrases - Present simple and continuous - State verbs - Verb + infinitive / -ing form - Personal profile 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj - poznávání lidí (personal identification) <p>FJ - Režim dne (everyday life), seznámení (personal identification)</p> <p>ZSV - Psychologie osobnosti (personal identification)</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svět sportu - popíše události v minulosti - vypráví krátký příběh - pracuje s časopisovým článkem - napíše neformální dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - Sport - Free-time activities - Past simple and continuous - Informal letter 	<p>NJ, FJ - Volný čas (free-time activities)</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vesnici/město/dům/byt/pokoj - vyjadřuje množství - používá členy a/an/the + noun - pracuje s novinovým článkem - naviguje a reaguje na instrukce směru - napíše blog entry o dovolené - popíše obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> - Rural/urban landscape/housing and living - Prepositions of movement / place - Compound nouns - Adjectives to describe places - Fillers - Holiday activities - Some, any, much, many, a lot of, a little, a few - Countable / uncountable nouns - Articles (a/an/the) - Blog entry about a holiday - Picture description 	<p>FJ - Dům, byt, pokoj, město (housing and living)</p> <p>G - Krajinné sféry</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše svět filmu</i> - <i>porovnává, vyjádří svůj názor</i> - <i>koupí / objedná lístky (do kina)</i> - <i>napiše recenzi k filmu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Types of film / TV programme - Adjectives to describe films - ed / -ing adjectives - Comparatives and superlatives - (not) as ... as, too, enough - A film review 	<p>MV - Role a vliv médií ve společnosti (types of film/Tv programme)</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše svět obchodu</i> - <i>popíše události, které se staly nedávno</i> - <i>nakupuje v obchodě, reklamuje vadné zboží</i> - <i>napiše formální dopis - stížnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Shops, shopping - In a shop - Present perfect and past simple - Formal letter of complaint 	<p>NJ - Nakupování</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše spotřebiče a užití moderní techniky - předpovídá, nabízí, slibuje, rozhoduje se - vyjadřuje, co by mohlo být - navrhuje setkání - napíše zprávu 	<ul style="list-style-type: none"> - Electronic devices and modern technology, social medial - Phrasal verbs - Will/ going to - Zero conditional - May, might, could - Message 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví ostatní - vyjadřuje se o zákazech a nezbytnostech - popíše budoucnost a její následky - pracuje s popisy různých festivalů a zvyklostí - navrhuje, přijímá, odmítá pozvání - radí a doporučuje - vyjádří se o přijímání dáreků 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozdravy, gesta - Phrasal verbs - Social activities, education - Must, mustn't, needn't - First conditional - Making, accepting, declining invitations - Giving advice - Note 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ke globálním problémům, o imaginárních situacích a jejich následcích, o životním prostředí - popíše situace, které by chtěl změnit - napíše slohovou práci 	<ul style="list-style-type: none"> - Global issues, geography and nature, weather - Word formation: noun suffixes - Second conditional - I wish - Discussing global issues - Essay 	<p>EGS - Globální problémy (global issues) ZSV - Sociologie (global issues)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svět kriminálních činů - popíše událost v minulosti užitím různých minulých časů - podává zprávu o tom, co ostatní řekli - napíše kriminální příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - Crime, society - Extreme adjectives - Word formation: noun suffixes -er, -ist, -ian - Past perfect - Reported speech - Story 	<p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity (crime) ČJL - Vypravování ZSV - Sociologie (crime)</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše svět médií</i> - <i>seznámí se s životem a dílem W. Shakespeare</i> - <i>navrhne setkání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Media, books, interviews - Styles of fiction - Arranging meeting - Passive 	<p>MV - Kritické čtení (media) ČJL - Shakespeare</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše oblečení</i> - <i>popíše lidi na obrázku</i> - <i>napiše dopis, kde se představí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Clothes, fashion - Compound adjectives - Nationalities - Order of adjectives - Present tenses - State and dynamic verbs - Verb + infinitive / -ing - Informal letter (to an exchange student) 	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak se cítí - popíše své dětství, svou rodinu - diskutuje o významných dnech - vyjadřuje se o věcech platných v minulosti, nikoliv však nyní - vypráví příběh - napíše příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - Feelings, family - Noun formation - Adjective prefixes - Adjective + preposition - Sequencing words, conjunctions - ed / -ing adjectives - Phrasal verbs - Past tense contrast - Used to - Exclamatory sentence - Narrative 	<p>OSV ZSV - Sociologie (family)</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svět práce - popíše osobu, věc a místo užitím vztažných vět - vyjádří svůj názor na práci v zahraničí - simuluje pracovní pohovor - napíše žádost o práci, životopis 	<ul style="list-style-type: none"> - Jobs and gender, places of work, activities at work - Expressing an opinion, agreeing, disagreeing - Phrasal verbs: separable and inseparable - Defining / non-defining relative clauses - Job interview, životopis - Job application 	<p>ZSV - Profesní orientace (jobs) ČJL - Životopis ČJL - Motivační dopis</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše tělo - diskutuje o (zdravém) životním stylu, stravě - popíše zranění, nemoci, jejich symptomy - simuluje návštěvu u lékaře - vytvoří oznámení 	<ul style="list-style-type: none"> - Parts of the body - Aches, pains, illnesses, symptoms - Past simple and present perfect contrast - Present perfect continuous - At the doctor's - Diet, lifestyle, health and hygiene, food - Announcement 	<p>NJ - Zdraví (health) FJ - Stravování (diet) ČJL - Oznámení Bi - Člověk - biologie</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svět moderních technologií - spekuluje o budoucnosti - diskutuje o politice a životním prostředí - navrhuje, co dělat, reaguje na návrhy - napíše neformální email 	<ul style="list-style-type: none"> - Future, technology - Noun prefixes - Verb + noun collocations - Making, accepting and declining suggestions, plans - First conditional - Speculating and predicting (will, may, might) - Future perfect, future continuous - Will, going to and present continuous - Future time clauses, conjunctions - Informal email 	<p>EV - Člověk a životní prostředí (environment) FJ - Životní prostředí (environment)</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podává zprávu o tom, co ostatní řekli - souhlasí, přesvědčuje, vyjednává, dochází ke kompromisu - napíše formální dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - Compound nouns - Must have, might have, can't have - Reported speech - Say / tell - Verbs with two objects - Formal letter 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vztahy - porovnává - pracuje s básní - popíše, co by rád změnil - představí se - napíše slohovou práci (for and against) 	<ul style="list-style-type: none"> - Relationships, interpersonal relationships, society - Time expressions - Three-part phrasal verbs - Second conditional - I wish / if only / I'd rather - For and against essay 	<p>NJ, FJ - Vztahy (relationships)</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svět cestování a dovolených - naplánuje dovolenou - požádá zdvořile o informaci - popíše město 	<ul style="list-style-type: none"> - Travel and transport - Holidays, trips, excursions - Tourism, travel compound nouns - Passive - Adjectives - Indefinite pronouns some-, any-, no- - Introductory it - Phrasal verbs - Holiday complaints - Describing a place 	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět OSV - Sebezpznávání, sebepečetí, organizační schopnosti ČJL - Líčení FJ - Doprava (travel)</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří svůj názor na peníze, reklamu - používá strukturu: have sth done - popisuje imaginární události v minulosti a jejich následky - napíše opinion essay 	<ul style="list-style-type: none"> - Money, payment, service - Have something done - Reflexive pronouns - Third conditional - Linking words - Opinion essay 	<p>ZSV - Ekonomie (money) ČJL - Úvaha</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje svět umění - vyjádří svůj názor na dílo - používá participle clauses - používá determines with nouns - napíše recenzi knihy 	<ul style="list-style-type: none"> - Visual/performing arts, artists, artistic activities - Compound nouns - Participle clauses - Determines (all, each, every, few, little) - so, such - Nominal subject clauses - Book review 	<p>ZSV - Sociologie - kultura ČJL - Recenze</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše reálie některých anglicky mluvících zemí a naší republiky - diskutuje o literatuře - používá gramatické struktury při vyjadřování 	<ul style="list-style-type: none"> - Reálie ČR podle aktuálních témat k maturitě (politické a ekonomické postavení ve světě, kultura, umění, literatura, vzdělávací systém, rodinný život, tradice) - Reálie některých anglicky mluvících zemí podle aktuálních témat (kultura, umění, historie, vzdělávací systém, rodinný život, tradice) - Literatura podle aktuálních témat k maturitě - Gramatické jevy a struktury úrovně B 1 a B2 	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět) D - Historie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) G - Geografie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) ČJL - Literatura FJ - Praha, ČR (reálie) SERRJ - Společný evropský referenční rámec pro jazyky</p>

5.1.3 Předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace společně s předměty český jazyk a ostatními cizími jazyky. Výuka navazuje na výuku českého jazyka a anglického jazyka. Vzdělávání v Německém jazyce vychází ze Společného referenčního rámce pro výuku jazyků, cílem je dosažení jazykové úrovně **B1**. Zaměřujeme ji na rozvoj komunikativních schopností žáka, vedeme je k postupnému zvládnutí mluveného a v jednodušší podobě i písemného projevu. Rovněž se snažíme žáky seznámit se životem v zemích, kde se vyučovaný jazyk používá.

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Výuka zahrnuje:

- základní komunikaci v běžných každodenních situacích
- základní gramatické struktury a typy vět
- psaní jednoduchých sdělení
- práci se slovníkem a dalšími zdroji informací (internet, časopisy atd.)
- tvorbu projektů v rámci skupinové práce.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Německý jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky prvního až čtvrtého ročníku s týdenní hodinovou dotací 3 - 3 - 3 - 4.

Žáci si volí v prvním ročníku jeden ze dvou jazyků - německý nebo francouzský jazyk, a pak pokračují ve výuce zvoleného jazyka po celou dobu studia na gymnáziu.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací hodiny probíhají v učebně německého jazyka vybavené audiovizuální technikou, jejíž součástí je počítač, dataprojektor a hifi věž, a v dalších učebnách, z nichž některé jsou rovněž vybaveny audiovizuální technikou. Vyučující mají k dispozici CD přehrávače pro výuku v učebnách, které nejsou vybaveny audiovizuální technikou.

Výuka zahrnuje formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- jazyková komunikace
- poslech s porozuměním
- čtení s porozuměním
- procvičování a rozvíjení slovní zásoby
- skupinová práce (řešení konkrétních situací - Rollenspiele)
- tvorba písemných sdělení (dopis, email)
- výuka a procvičování gramatiky
- práce s časopisy, internetem a dalšími multimediálními materiály
- projekty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- Multikulturní výchova: lidské vztahy
- Environmentální výchova: vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- žákům nabízíme aktivační metody, které je vedou k samostatné práci s česko-německými slovníky
- snažíme se vytvořit dostatek komunikačních příležitostí při používání německého jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vyhledávání shod a odlišností mezi českým a německým jazykem
- řešíme s nimi běžné problémy v komunikativních situacích.

3. Kompetence komunikativní:

- s žáky formulujeme a vyjadřujeme myšlenky a názory v logickém sledu, vedeme je k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- učíme je naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, usilujeme o účinné zapojení do diskuze, vedeme je k obhajování jejich názoru a vhodné argumentaci
- vedeme je k porozumění různým typům textů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- snažíme se, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z německy mluvících zemí vedeme žáky k toleranci a respektu k jiným národům.
- jazyk chápeme jako prostředek historického a kulturního vývoje národa, důležitý sjednocující činitel národního společenství, jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a žáky vedeme k respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- motivujeme žáky ke svědomité práci a seznamujeme je se správným používáním různých studijních materiálů, časopisů, internetu.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň B1: Žák - rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace (input) týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. **Poradí si** s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. **Napíše** jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. **Popíše** své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). **Komunikuje** prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. **Popíše** jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze **používá**. **Představí** sebe a ostatní a **klade** jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky **odpovídá**. **Jednoduchým** způsobem **se domluví**, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a rozloučí se - hovoří o svých koníčcích - vyhledává základní informace v autentickém textu - tvoří jednoduché otázky a odpovědi - reaguje, když nerozumí - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - počítá do dvanácti - seznámí se s německou abecedou 	<p>Hallo! Wie geht es? Fonetika a pravopis - Dlouhé samohlásky, kombinace písmen ei, eu, chs, písmena v, w, s, z Gramatika - Postavení slovesa ve větě, oznamovací věta a otázka, časování pravidelných sloves v přítomném čase - Člen neurčitý Slovní zásoba - okruhy - Seznámení - Koníčky - Číslovky 1 - 12 - Abeceda</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o předmětech ve škole - pojmenovává dny, měsíce a roční doby - vede jednoduchý rozhovor na téma v kavárně - vyhledává základní informace v autentickém textu - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - počítá do devadesáti 	<p>Mein Stundenplan Im Café Fonetika a pravopis - Kombinace písmen sch, tsch, krátké samohlásky a zdvojené souhlásky Gramatika - Časování nepravidelných sloves v přítomném čase - Časové údaje „am“ + dny v týdnu, „im“ + měsíce/roční období Slovní zásoba - okruhy - Dny, měsíce a roční doby - Školní předměty - Jídlo a pití - Číslovky 13 – 19, 20 - 90</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává části oblečení a barvy - vede jednoduchý rozhovor na téma rodina - hovoří o své rodině - vyhledává základní informace v autentickém textu - počítá nad 90 	<p>Kleidung Meine Familie Fonetika a pravopis - Písmeno s, nepřízvučné -er, samohlásky e/i a o/u Gramatika - Člen určitý a neurčitý - Přivlastňovací zájmena „mein, dein“ Slovní zásoba - okruhy - Oblečení, barvy - Rodina - Číslovky 21 -100, nad 100</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -jednoduše a souvisle popíše své zájmy a činnosti s nimi související -vede jednoduchý rozhovor na téma volný čas - vyhledává základní informace v autentickém textu 	<p>Hobbys Kontakte im Internet Fonetika - dlouhá a krátká samohláska o Gramatika - Osobní zájmena - Otázka zjišťovací - Spojka „und“ Slovní zásoba - okruhy - Koníčky</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - představí sebe a ostatní - zeptá se na osobní údaje - napíše oslovení a závěrečný pozdrav v emailu kamarádovi - vyhledává základní informace v autentickém textu 	<p>Promis Mein Profil Fonetika - Dlouhá a krátká samohláska e Gramatika - Otázka doplňovací a tázací zájmena - Předložky ve spojení s názvy států Slovní zásoba - okruhy - Údaje o osobách</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje školní potřeby - vede jednoduchý rozhovor na téma škola - vyhledává základní informace v autentickém textu 	<p>Meine Schule Schulsachen Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dlouhé a krátké přehlásky ä, ö, ü <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Množné číslo podstatných jmen - Tvoření slov - Skloňování podstatných jmen a zájmen <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škola <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> -Berühmte Tschechen im Ausland 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o škole a školních aktivitách - používá časové údaje - přijme nebo odmítne návrh - hovoří o svých plánech - 	<p>Aktivitäten in der Schule Meine Pläne Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dlouhé a krátké přehlásky i, a ü <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Časování způsobových sloves v přítomném čase - Tázací příslovce - Časové předložky - Spojka „aber“ -Kladná odpověď na zápornou otázku <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Školní aktivity - Určování času 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje souhlas, radost, lítost - vede jednoduchý rozhovor na téma volný čas - hovoří o volném čase 	<p>Freizeit Hausaufgaben Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ráz <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předložky „in“, „zu“, „vor“, „nach“ - Řadové číslovky <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volný čas - Datum 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

<p><i>Žák</i> - blahopřeje kamarádovi k narozeninám - vyjadřuje svůj názor</p>	<p>Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag! Aufräumen! Fonetika - dvojhlasý ei/ai, eu/äu, au Gramatika - Slovosled: slovesa s odlučitelnou předponou - Osobní zájmena - Předložka „für“ Slovní zásoba - okruhy - Narozeniny - Aktivity v domácnosti</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i> - hovoří o svých stravovacích zvyklostech - vede jednoduchý rozhovor na téma v restauraci - seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí</p>	<p>Essen und Trinken Fonetika - Přízvučná a nepřízvučná samohláska e Gramatika - Nulový a záporný člen - Stupňování: 2. stupeň - Předložka „mit“ - Spojka „oder“ - Vazba „es gibt“ Slovní zásoba - okruhy - Potraviny a nápoje</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě G</p>
<p><i>Žák</i> - vede jednoduchý rozhovor na téma nakupování - vyhledává informace v autentickém textu</p>	<p>Einkaufen Fonetika - Souhláska r Gramatika - Osobní zájmena v 3. pádě - Slovesa s 3. pádem - Přivlastňovací zájmena „sein, ihr“ Slovní zásoba - okruhy - Nakupování</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchý rozhovor na téma zdraví - čte nahlas relativně plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu - vyhledává informace v autentickém textu 	<p>Gesundheit</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nosovky nk a ng <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozkazovací způsob při tykání - Slovosled: věta rozkazovací <p>Slovní zásoba – okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Části těla - Zdraví, nemoci <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Essen und Trinken in den deutschsprachigen Nachbarländern 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
---	--	---

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Očekávané a školní výstupy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - blahopřeje kamarádovi k narozeninám - vyjadřuje svůj názor 	<p>Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag! Aufräumen! Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvojhlásky ei/ai, eu/äu, au <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovosled: slovesa s odlučitelnou předponou - Osobní zájmena - Předložka „für“ <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Narozeniny - Aktivity v domácnosti 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o svých stravovacích zvyklostech - vede jednoduchý rozhovor na téma v restauraci - seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí 	<p>Essen und Trinken Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přízvučná a nepřízvučná samohláska e <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nulový a záporný člen - Stupňování: 2. stupeň - Předložka „mit“ - Spojka „oder“ - Vazba „es gibt“ <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potraviny a nápoje 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchý rozhovor na téma nakupování - vyhledává informace v autentickém textu 	<p>Einkaufen Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Souhláska r <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobní zájmena v 3. pádě - Slovesa s 3. pádem - Přivlastňovací zájmena „sein, ihr“ <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nakupování 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchý rozhovor na téma zdraví - čte nahlas relativně plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu - vyhledává informace v autentickém textu 	<p>Gesundheit</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nosovky nk a ng <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozkazovací způsob při tykání - Slovosled: věta rozkazovací <p>Slovní zásoba – okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Části těla - Zdraví, nemoci <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Essen und Trinken in den deutschsprachigen Nachbarländern 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj pokoj - vyjadřuje, komu co patří - vyjadřuje míru - ukáže na konkrétní místo - něco odůvodní 	<p>Mein Zimmer</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ztráta znělosti na konci slova a slabiky: b, d, g → p, t, k <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2. pád vlastních jmen - Spojka „deshalb“ - Slovosled: věty se spojkou „deshalb“ - Částice pro vyjádření míry: „sehr, ziemlich, zu“ - Příslovce místa - Tvoření slov - Přivlastňovací zájmeno „unser“ <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nábytek a předměty v domě - Obytné prostory 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje denní dobu - vyjadřuje možnost - vyjadřuje časovou posloupnost - vyjadřuje, co smí/nesmí - někoho o něco požádá 	<p>Bist du im Stress?</p> <p>Probleme mit den Eltern</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlávka ch <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Časování způsobového slovesa v přítomném čase: „dürfen“ - Časování nepravidelných sloves v přítomném čase - Předložky místa s 3. pádem: „von, zu“ 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

	<p>- Časová posloupnost „zuerst, dann“</p> <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <p>- Průběh dne</p>	
<p><i>Žák</i></p> <p>- seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí</p> <p>- při popisu cesty vyjádří směr</p> <p>- vyjadřuje vzdálenost</p> <p>- zeptá se na cestu</p> <p>- popíše cestu</p>	<p>Berlin</p> <p>Orientierung in der Stadt</p> <p>Fonetika</p> <p>- Samohlásky e, ö</p> <p>Gramatika</p> <p>- Neosobní zájmeno „man“</p> <p>- Předložky místa s 3. a 4. pádem: „an, auf, in über“</p> <p>- Předložka „mit“</p> <p>- Předložky „aus, nach, in“ ve spojení s názvy měst</p> <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <p>- Pamětihodnosti a budovy ve městě</p> <p>- Dopravní prostředky</p> <p>- Popis cesty</p> <p>- Německo</p> <p>Projekt</p> <p>- Feste und Bräuche in Deutschland und in Tschechien</p>	<p>OSV - Sociální komunikace,</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>
<p><i>Žák</i></p> <p>- hovoří o minulosti</p> <p>- používá časové údaje</p> <p>- vyjadřuje dobu trvání</p>	<p>Im Ausland</p> <p>Fonetika</p> <p>- Hláška s</p> <p>Gramatika</p> <p>- Préteritum sloves „sein“ a „haben“</p> <p>- Perfektum pravidelných i nepravidelných sloves</p> <p>- Časové údaje v 4. pádě</p> <p>- Názvy jazyků s koncovkou "isch"</p> <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <p>- Zahraniční pobyty</p> <p>- Jazyky</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje sympatie - vyjadřuje účast - dělá komplimenty - vyjadřuje, že se mu něco líbí/nelíbí - popisuje osoby 	<p>Schülerpraktikum</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojení hlásek st, sp, sch <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předložky místa: „bei, in“ - Předložka „ohne“ - Ukazovací zájmena „der, die das“ v 1. a 4. pádě - Slovosled po spojkách „deshalb, aber, oder, und“ <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povolání - Vzhled - Oblečení 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě obrázků vymyslí příběh - vyhledává informace na základě poslechu autentického textu - napíše jednoduchý dopis a email - hovoří o počasí - vypráví o prázdninách - vyhledává informace v autentických textech 	<p>Reisen</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Souhlásky p, t, k <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Způsobové sloveso „wollen“ - Předložky s 3. s 4. pádem „an, in“ - Předložky u zeměpisných názvů - Předložka „mit“ + 3. pád <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cestování - Prázdniny - Počasí <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - In einem anderen Land arbeiten oder einen Sprachkurs machen - Studijně vzdělávací zájezd do německy mluvících zemí 	<p>OSV - Sociální komunikace</p> <p>G</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná části lidského těla - hovoří o svém zdraví a nemocech, o zdravém životním stylu - seznamuje se s německými zvyklostmi při stravování, porovnává je se zvyklostmi v České republice - objedná si jídlo v restauraci, orientuje se v jídelním lístku 	<p>Gesundheit! Danke! Fonetika - Hláška "ch", výslovnost "ich" a "ach" Gramatika - Stupňování přídavných jmen - Spojky "wenn", "dass" Slovní zásoba - okruhy - Lidské tělo, zdraví, výživa - Jídlo a nápoje</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná německé názvy barev - rozumí obsahu autentického psaného textu, význam neznámých slov odhaduje z kontextu - hovoří o svém vztahu k módě a stylu svého oblékání - sestaví popis osoby na základě obrázku nebo pozorování 	<p>Farben und Typen Fonetika - Hláška "r" Gramatika - Skloňování přídavných jmen - Otázky s "was für ein" a "welch-" - Slovesa s dativem Slovní zásoba - okruhy - Barvy - Oblečení, móda</p>	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá gramatiku a konverzační témata z minulého školního roku - formuluje svůj názor na známá témata ústně i písemně, gramaticky správně - jednoduše a souvisle popíše své okolí 	<p>Gewohnte Verhältnisse Fonetika - Výslovnost „e“ Gramatika würde + infinitiv, infinitiv s zu Slovní zásoba - okruhy - Přání, sny a fantazie - Bydlení</p>	<p>OSV - Sociální komunikace MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ZSV</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a rozpozná různý styl jejich řeči - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - čte krátké i středně dlouhé texty s porozuměním hlavních myšlenek a postojů autora, seznamuje se s různými technikami čtení - používá překladový slovník při čtení neznámých textů, orientuje se ve výkladovém slovníku při vyhledávání synonym 	<p>Erinnerungen</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výslovnost „ei“, „ie“, a „j“ <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Präteritum, Plusquamperfektum vedlejší věty s als, wenn a nachdem <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Důležité životní situace - Historie Berlína 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ČJL, D, G, ZSV, IVT</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený text i vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na téma cestování - formuluje ústně, gramaticky správně a stručně svůj názor na toto téma - sestaví písemně souvislý text na toto téma s předem připravenou slovní zásobou 	<p>Reisen und Hotels</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výslovnost „v“, „f“, a „ph“ <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvary konjunktiva würd-, könnt- a sollt- - Přímé a nepřímé tázací věty - Příslovce místa a směrová příslovce <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cestování 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě G</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích s užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Aus dem Leben gegriffen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gramatika a dosud probraná konverzační témata 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž ZSV</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí ústně i písemně své názory a stanoviska na téma partnerství a přátelství, usiluje o gramatickou správnost - hovoří o svátcích a obyčejích v České republice - porovnává je se zvyky v německy mluvících zemích 	<p>Beziehungen</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojení hlásek „pf“, „ts“, „ks“ a „kv“ <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvratná slovesa, zvratná zájmena - Vztažné věty a vztažná zájmena předložky „wehem“ a „trotzdem“ <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partnerství, přátelství - Svátky a oslavy 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ZSV, G</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám autentického psaného textu na méně běžné téma - komunikuje plynule a foneticky správně na téma zdraví s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - hovoří o správném způsobu života, porovnává své názory s názory spolužáků 	<p>Fantastisches, Umheimliches</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlásky v kontrastu: „l“, „n“ a „r“ <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Účelové věty s „um...zu“ - Budoucí čas - Trpný rod v přítomném čase <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdraví, nemoci 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Žijeme v Evropě ZSV</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně svůj názor na téma migrace - seznamuje se s reáliemi Německa - vypracovává referát nebo internetovou prezentaci na zvolené téma týkající se reálií německy mluvících zemí s využitím dostupných informačních zdrojů a prezentuje jej před ostatními studenty 	<p>Wünsche und Träume</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupiny slov a větný akcent <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Účelové věty s "damit" a "um...zu" a infinitiv - Konjunktiv 2, würd- + infinitiv, nespílitelná přání a srovnání <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emigrace - Německo 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>ZSV, G</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte středně dlouhé texty s porozuměním hlavních myšlenek a postojů autora - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozumí myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na téma povolání - seznamuje se reáliemi Švýcarska - využívá různé druhy slovníků při práci s faktografickými texty 	<p>Berufe</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kumulace souhlásek <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedlejší věty s „so dass“ a „so, dass“ - Genitiv po podstatných jménech a předložkách „Brauchen“ jako modální sloveso <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volba budoucího povolání - Práce - Švýcarsko 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>ZSV, IVT</p>

5.1.4 Předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvení i psaní) v různých komunikačních situacích.

Předmět Francouzský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Francouzský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Francouzský jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 0 - 3 - 3 - 3, v kvintě až oktávě s hodinovou dotací 3 - 3 - 3 - 4.

Žáci si volí v sekundě jeden ze dvou jazyků - německý nebo francouzský jazyk, a pak pokračují ve výuce zvoleného jazyka po celou dobu studia na gymnáziu.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je zpravidla vyučován v jazykové učebně francouzského jazyka, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače a další pomůcky (mapy, plakáty, obrázky, fotografie) demonstrující pojem frankofonie.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách francouzského jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popisy obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní).

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům komunikační příležitosti pro používání francouzského jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění francouzsky vedenému rozhovoru a francouzsky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z frankofonních zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům (jménům, slovům) a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto jednoduché výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci, zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat. Umí napsat stručný text na pohlednici, umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Umí napsat krátké jednoduché poznámky, osobní dopis.

Úroveň B1: Žák – rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase... Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Napiše jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo které ho/jí osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se základy francouzské fonetiky - vyslovuje správně odlišné hlásky francouzské abecedy - pojmenovává předměty ve třídě, označuje barvy - seznamuje se se základními pokyny a výrazy používanými ve výuce - seznamuje se s pojmem frankofonie 	<p>Svět francouzštiny a frankofonie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy francouzské výslovnosti, abeceda, diakritická a interpunkční znaménka - barvy - ve třídě – pomůcky, základní pokyny - Francie a frankofonie 	<p>EGS – Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v simulované situaci se představí, pozdraví, rozloučí se - jednoduše představí druhou osobu, členy své rodiny - čte nahlas a foneticky správně jednoduché dialogy a krátké texty - seznamuje se základními jevy francouzské gramatiky - počítá od 0 do 69 - vyjádří datum - k zemi přiřazuje národnost v mužském/ženském rodu - písemně tvoří jednoduché věty a logicky je řadí do souvislosti - ústně a písemně sestaví krátký text o Francii 	<p>Dobry den, jak se máte?</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravení, představení se - země a národnosti - datum, dny v týdnu, měsíce v roce - číslovky 0-69 - rodina, domácí zvířata - nepravidelná slovesa <i>être, avoir</i> - člen určitý a neurčitý - rod a číslo podstatných a přídavných jmen - přivlastňovací zájmena nesamostatná - Francie – základní administrativní údaje 	<p>OSV – Sociální komunikace AJ, ZSV EGS – Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchého rozhovoru, reaguje na dotazy - tvoří jednoduché otázky, odpovídá kladně i záporně - pokládá zdvořilostní otázky ke zjištění osobních údajů - vyplňuje jednoduché formuláře - poznává systém řazení sloves do tříd - používá slovesa 1. slovesné třídy - dokáže vytvořit krátké souvislé vypravování na probrané téma - představí frankofonní osobnost 	<p>Kdo je to? Co je to?</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání - občanský průkaz, formulář - zdvořilostní obraty - intonace, vázání, elize - tvoření otázky - zápor - slovesa 1. slovesné třídy – <i>parler, habiter</i> - nepr. slovesa <i>aller, venir</i> 	<p>OSV – Morálka všedního dne MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popisuje fyzické a charakterové vlastnosti osoby - rozlišuje mužský a ženský rod přídavných jmen - počítá od 70 dál - používá slovesa 2. slovesné třídy - klade otázky na místo, čas, způsob, důvod 	<p>Jaký je?</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzhled a charakterové vlastnosti - telefonování - příslovečné určení místa, vazba <i>il y a</i> - číslovky 70 – 1 000 000 000 - osobní zájmena samostatná; všeobecný podmět 	<p>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>simuluje jednoduchý telefonní rozhovor</i> - <i>používá předložky k vyjádření místa</i> - <i>jednoduše ústně i písemnou formou představí vybrané místo ve Francii</i> 	<p><i>on</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stahování členu po předložkách - slovesa 2. slovesné třídy – <i>finir</i> - nepr. sloveso <i>faire</i> - turistická místa ve Francii 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>jednoduše vypravuje o svém volném čase, představuje své záliby</i> - <i>stručně popíše svůj den, každodenní činnosti</i> - <i>situuje v čase, určuje hodiny</i> - <i>používá obraty k vyjádření frekvence činnosti a svých preferencí</i> - <i>dokáže vyjádřit pořadí</i> 	<p>Volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - každodenní a volnočasové aktivity, popis dne - čas, hodiny, roční období, příslovečné určení času - vyučovací předměty - tázací zájmena <i>quel</i> - řadové číslovky - zájmena v předmětu přímém - zvrtná slovesa - zvláštnosti sloves 1. třídy - nepr. sloveso <i>prendre</i> 	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>přirazuje produkty do obchodů</i> - <i>ptá se na cenu, sdělí cenu, vybere způsob platby</i> - <i>v simulovaném dialogu pozve a odpoví na pozvání</i> - <i>seznamuje se se základními konverzačními obraty v restauraci</i> - <i>objednává a komentuje jídlo</i> - <i>jednoduše popíše recept, sestaví menu</i> 	<p>Kde nakupovat?</p> <ul style="list-style-type: none"> - obchody a nakupování, služby, restaurace - potraviny, recept - pozvání - výrazy množství; <i>très x beaucoup</i> - dělivý člen, zájmenné příslovce <i>en</i> - rozkazovací způsob - vazba <i>il faut</i> - nepr. slovesa <i>devoir, pouvoir, savoir, vouloir</i> - zápor - ne... plus - speciality francouzské kuchyně 	<p>MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popisuje oblečení pro různé příležitosti</i> - <i>přiradí módní doplňky k různému stylu oblékání</i> - <i>jednoduše vypravuje o širší rodině</i> - <i>navrhne a popíše víkendový program pro rodinu</i> - <i>píše jednoduchý vzkaz/mail</i> - <i>převádí text do minulého a budoucího času</i> 	<p>Všichni se baví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházky do společnosti - rodina - móda, oblečení a doplňky - dopis kamarádovi - ukazovací zájmena - zájmeno <i>on</i> - blízká budoucnost - minulý čas složený (s pom. slovesy <i>avoir i être</i>) - slovesa typu -yer - nepr. slovesa <i>voir, sortir</i> 	<p>MKV – Člověk a jeho svět</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje svůj názor na známá témata ústně i písemně gramaticky správně - odhadne pravděpodobný význam nových slov z kontextu nebo na základě předchozích zkušeností - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - jednoduše vypráví o sportech 	<p>Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobní údaje - Zdravení a seznamování se - Popis pokoje, bytu, domu - Škola - Volný čas 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace AJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše svůj den - používá zvrtná slovesa - převede text do minulého času 	<p>Režim dne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvrtná slovesa - Sloveso lire - Příslovce y - Obrat ne...que - Vazba avant de + inf 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů AJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše svůj vztah k četbě, televizi a filmu - si zopakuje mluvnické jevy probrané ve školním roce 	<p>Rádio, televize, kino</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní život - Program televize, rozhlasu, kina - Passé composé s pomocným slovesem avoir - Slovesa voir, sortir - Vazba faire + inf 	<p>OSV - Sociální rozvoj OV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhadne pravděpodobný význam nových slov z kontextu nebo na základě předchozích zkušeností - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - používá překladový slovník při čtení neznámých textů - jednoduše vypráví o sportech 	<p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zimní sporty, sportování, hodina tělocviku - Passé composé s pomocným slovesem être - Vedl. věta účelová: pour + infinitiv - Nepravidelné sloveso devoir, rire 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace AJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hlavní myšlenky autentického ústního projevu proneseného spisovně a srozumitelně na téma zdraví - simulované situaci vede rozhovor se svým spolužákem na téma zdraví - rozlišuje budoucí čas (futur proche a simple) 	<p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nemocný spolužák, u lékaře, části těla - Osobní zájmena nesamostatná: předmět přímý - Futur simple - Nepravidelná slovesa ouvrir, se sentir, revenir 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VKZ</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky používá základní pravidla pro psaní osobního dopisu, který dokáže sestavit - pracuje s textem, vyhledává konkrétní informace v průvodci - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - v simulované situaci předvádí se spolužákem rozhovor mezi turistou a průvodcem 	<p>Paříž</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paříž - historické i moderní památky - Osobní zájmena nesamostatná: předmět nepřímý - Personne, jamais, rien - Nepravidelné sloveso recevoir - Forma osobního dopisu 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem vypráví o výuce ve škole - vyjmenovává jednotlivé předměty - jednoduše srovnává školský systém ve Francii a v ČR - vyjadřuje se pomocí souvětí - užívá vztažné věty - popisuje aktivity v blízké minulosti 	<p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - Začátek školního roku, vyučovací předměty - Školský systém ve Francii a ČR - Vztažná zájmena qui, que, ce qui, ce que - Neurčitá zájmena tout, autre, même, chacun - Puisque - parce que - Nepravidelná slovesa devenir, revoir, plaire - Blízká minulost: venir de + inf 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem vypráví o rodině - srovnává dřívější rodinu s moderní - rozlišuje časy v minulosti (<i>passé composé</i> a <i>imparfait</i>) 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina dříve a nyní, vztahy v rodině - Imparfait - Nepravidelné sloveso mettre - Se mettre à + inf, avoir à + inf - Nepravidelné sloveso suffire 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje svůj názor na známá témata - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a rozpozná různý styl jejich řeči - odhadne význam neznámých slov 	<p>Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konverzační okruhy (médiá, sport, Francie, škola, rodina, kultura) - Passé composé, imparfait, futur simple - Předmět přímý a nepřímý - Nepravidelná slovesa 	<p>OSV - Sociální komunikace MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže napsat osobní dopis - používá v dopisech zdvořilostní formulace - stupňuje přídavná jména a příslovce, porovnává 	<p>Dopis, vzkazy, korespondence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formy dopisů, oslovení, rozloučení, zdvořilostní formulace - Tvoření a stupňování příslovcí, nepravidelné stupňování příslovcí a přídavných jmen - Postavení dvou zájmených předmětů - Shoda přičestí minulého s předmětem - Nepravidelné sloveso prévoir 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem vypráví o svém životním stylu - v simulované situaci vede rozhovor se svým spolužákem na téma <i>Kapesné</i> - užívá podmínková souvětí (podmínka skutečná a neskutečná) 	<p>Mladí lidé</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapesné, životní styl mládeže - Kondicionál přítomný - Podmínkové souvětí - Vazby au lieu de + inf, sans + inf - Podstatná jména odvozená od číslovek -aine - Nepravidelná slovesa typu payer - Interrompre, suivre, vivre 	<p>OSV - Morálka všedního dne</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem vypráví o muzeích v Paříži - rozeznává nejvýznamnější díla francouzských impresionistů - užívá trpný rod 	<p>Muzea, výstavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Známa pařížská muzea, impresionismus - Přídavná jména beau, nouveau, vieux - Trpný rod - Être en train de + infinitiv - Samostatná ukazovací zájmena, zájmeno dont - Nepravidelná slovesa peindre, se servir 	<p>MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Žijeme v Evropě</p>

<p>Žák - jednoduše srovnává francouzskou kuchyni s českou - v simulované situaci dokáže nakoupit potraviny - používá překladový slovník kuchařských předpisů, orientuje se ve výkladovém slovníku při vyhledávání synonym - používá dělivý člen</p>	<p>Česká a francouzská kuchyně - Nakupování potravin - České a francouzské speciality - Člen dělivý - Zájmené příslovce en - Nepravdělná slovesa (se) battre, cuire</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Sociální komunikace AJ</p>
<p>Žák - formuluje svůj názor ústně i písemně na téma volný čas srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje svůj písemný projev - ústně i písemně sdělí hlavní myšlenky obsahu přečteného textu</p>	<p>Volný čas a zájmy, turismus - Rozšíření slovní zásoby, frazeologické obraty - Sousednost časová v oznam. způsobu - Přímá a nepřímá řeč/otázka - Nepravdělná slovesa dormir, soutenir</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti EV - Člověk a životní prostředí</p>
<p>Žák - vysvětlí ústně i písemně své plány na cestování - užívá konjunktiv</p>	<p>Cestujeme - Formulace přání - Konjunktiv přítomný – tvoření, užití k vyjádření nutnosti, přání, vůle - Konjunktiv nepravdělných sloves - Vyjádření opakování pomocí re-</p>	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<p>Žák - vysvětlí ústně i písemně své názory na módu, usiluje o gramatickou správnost - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích při nákupu oblečení s užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obratů - komunikuje plynule a foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků</p>	<p>Móda, oblékání - Popis a nákup oblečení - Vyjádření barevného odstínu - Přechodník - Blízká minulost: venir de + inf - Nepravdělná slovesa paraître, apparaître, disparaître</p>	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti AJ MV - Účinky mediální produkce a vliv médií</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje svůj názor na známá témata ústně i písemně gramaticky - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu - čte krátké i středně dlouhé texty s porozuměním hlavních myšlenek a postavů autora, seznamuje se s různými technikami čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<p>Konverzační okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Peníze, umění, kuchyně, volný čas, cestování, móda - Sousednost časová - Přítomný konjunktiv - Podmínková souvětí - Nepravidelná slovesa 	<p>EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí OSV - Sociální komunikace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše vypráví o Belgii - seznamuje se s jazykovými zvláštnostmi v belgické francouzštině 	<p>Belgie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznání Belgie, Bruselu - Jazykové zvláštnosti - Významné osobnosti - Nepravidelné sloveso accueillir 	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popisuje svého přítele, sám sebe - ústně i písemně vypráví o rodinných vztazích 	<p>Popis osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastní portrét, vlastnosti osobnosti - Společenský život (rodina, vztahy) - Přivlastňovací zájmena samostatná - Další užití konjunktivu přítomného - Konjunktiv přítomný ve větě jednoduché - Vazby cesser de + inf, ne faire que + inf, ne pas arrêter + inf - Nepravidelná slovesa croire, (se) distraire 	<p>OSV - Morálka všedního dne, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti AJ</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popisuje školní rok - pojmenovává jednotlivé předměty - srovnává školský systém ve Francii a v ČR - dokáže vyjádřit své plány do budoucna - foneticky správně čte literární ukázkou, pomocí slovníku ji dokáže přeložit a jednoduše reprodukuje text 	<p>Školní rok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyučovací předměty - Plány do budoucna - Školský systém ve Francii a v ČR - Další užití konjunktivu přítomného - Tázací zájmeno samostatné lequel - Záporné zájmeno aucun - Vazba empêcher q de + inf - Nepravidelné sloveso craindre 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů EGS - Vzdělání v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje ústně i písemně byt, dům - vypráví o svých povinnostech v domácnosti - dokáže popsat v dopise svůj pokoj - foneticky správně čte literární ukázkou, pomocí slovníku ji dokáže přeložit a jednoduše reprodukuje text 	<p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis domu, bytu, pokoje, bydlení mých snů - Forma dopisu - Konjunktiv minulý - Minulý infinitiv - Futur antérieur - Neprav. sloveso s'asseoir, joindre, (se) plaire 	<p>OSV - Morálka všedního dne EV - Člověk a životní prostředí AJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje situaci na silnici - vysvětluje příčiny dopravní nehody - foneticky správně čte literární ukázkou, pomocí slovníku ji dokáže přeložit a podrobně reprodukuje text - gramaticky správně s použitím souslednosti časové vypráví děj v minulosti 	<p>Autoškola</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis auta - Dopravní značky, řidičský průkaz - Předminulý čas - Souslednost časová v indikativu - Příčestí přítomné - Přídavné jméno slovesné 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace EV - Člověk a životní prostředí AJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, méně náročný autentický text na dané téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na probírané téma jako lineární sled myšlenek - logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na dané téma - v simulované situaci vede rozhovor na téma Příprava oslav - užívá podmínková souvětí v minulosti 	<p>Vztahy mezi mladými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navštěvujeme se - Pozvání na večírek či oslavu - Připravujeme oslavu, setkání - Gastronomie - Podmiňovací způsob minulý - Neskutečná podmínka v minulosti - Vztažné zájmeno lequel 	<p>OSV - Sociální komunikace MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů AJ</p>

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Matematika patří do oblasti Matematika a její aplikace. Obsah vyučovacího předmětu Matematika je spjat s vyučovacími předměty: fyzika, chemie, zeměpis (Člověk a příroda), informatika (Informační a komunikační technologie).

Vyučovací předmět prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti
- řeší problémové úlohy a situace z běžného života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Matematika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. - 4. ročníku s týdenní hodinovou dotací 4 - 4 - 4 - 4.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve třídách, ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách
- didaktické hry, počítařské soutěže
- dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI), obsah vyučovacího předmětu matematika je spjat s vyučovacími předměty: fyzika, chemie, geografie (Člověk a příroda), informatika (Informační a komunikační technologie).

Vyučovacím předmětem matematika prolíná **průřezové téma:**

- Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volních a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídít je a využívat
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matem. algoritmů
- podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení
- rozvíjíme dovednost přesného a estetického rýsování.

2. Kompetence k řešení problémů:

- provádíme se žáky rozbor úlohy, vede je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- rozvíjíme samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- učíme žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- vedeme žáky při objevování různých variant řešení
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- rozvíjíme soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování myšlenek v logickém sledu, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- vedeme žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učíme žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- zadáváme úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- žáky vedeme ke komunikaci při řešení navozeného problému
- vedeme žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajování svých výroků.

4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupinách
- seznamujeme žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváříme příznivou atmosféru ve třídě a dodává žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých postupů, k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání, k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu, k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory spolužáků, znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, dodržovali pravidla slušného chování
- zařazováním úloh s ekologickou problematikou vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí
- připomínáním významných matematických osobností vedeme žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k pečlivé a systematické práci
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a navrhuje zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akce.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - užívá Vennovy diagramy při řešení slovních úloh - provádí množinové operace na číselných množinách a na intervalech reálných čísel, užívá geometrické interpretace 	<p>Výroková logika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výroky a operace s nimi, výrokové formule, negace složených výroků - Kvantifikované výroky, aplikace výrokové logiky - Matematická věta a její důkaz (přímý, nepřímý, sporem) <p>Teorie množin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Množiny a operace s nimi, vztahy mezi množinami, Vennovy diagramy, interval jako množina - Aplikační úlohy 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá vlastnosti dělitelnosti čísel, rozlišuje v aplikačních úlohách nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - určuje správně příslušnost k číselnému oboru - upravuje číselné výrazy - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor - čísla správně zobrazuje na číselné ose - provádí operace s mocninami s celočíselným exponentem 	<p>Elementární teorie čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zápisy a dělitelnost přirozených čísel, prvočísla a čísla složená, největší společný násobek, nejmenší společný dělitel - Důkazové úlohy o dělitelnosti <p>Číselné obory</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obor čísel přirozených, celých, racionálních a reálných - Mocniny s celočíselným exponentem 	<p>F - Zápis čísel v semilog. tvaru CH - Zápis čísel v semilog. tvaru</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - upravuje výrazy s absolutní hodnotou, mocninami a odmocninami 	<p>Algebraické výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mnohočleny a operace s nimi, rozklad mnohočlenů na součin, racionální lomené výrazy, výrazy s absolutní hodnotou, mocninami a odmocninami - Úpravy výrazů 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - při řešení rovnic a nerovnic upravuje algebraické výrazy - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic - diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic nebo diskutuje počet řešení 	<p>Rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lineární rovnice a nerovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - Rovnice řešené substitucí - Kvadratické rovnice, vztahy mezi kořeny a koeficienty kv. rovnice, kvadratické nerovnice - Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, s neznámou pod odmocninou, s parametrem - Slovní úlohy 	<p>OSV - Řešení problému</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav. - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 	<p>Soustavy rovnic a nerovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartézský součin, grafy - Lineární rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic a nerovnic 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná a aktivně používá základní pojmy z planimetrie, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí geometrické útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení geometrického problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - řeší planimetrické problémy motivované praxí - zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a sjednocení množin) 	<p>Základy geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rovinné útvary, dvojice úhlů, úhly v mnohoúhelnících, úhly v kružnici - Množiny bodů s danou vlastností - Konstrukční úlohy 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší pravouhlý trojúhelník - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množiny všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu 	<p>Geometrická zobrazení v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shodnost a podobnost geometrických útvarů (především trojúhelníků) - Pythagorova věta, Euklidovy věty - Shodná zobrazení - osová a středová - souměrnost, posunutí, otáčení 	<p>F - Síla</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje správně příslušnost k číselnému oboru - upravuje číselné výrazy - provádí operace s mocninami a odmocninami 	<p>Mocniny s celočíselným, racionálním a iracionálním exponentem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mocniny, odmocniny - Mocniny s racionálním exponentem 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž F - Výpočet neznámé ze vzorce</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce - formuluje vlastnosti probraných funkcí a aplikuje je na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí - uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti v grafech - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy 	<p>Elementární funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartézský součin, relace, funkce - Základní vlastnosti funkcí - Kvadratické funkce, graf s abs. h. - Nepřímá úměrnost., lin. lomená funkce - Mocninné funkce - Inversní funkce k dané funkci - Exp. funkce, exp. rovnice - Log. funkce - Logaritmus, přirozený log. - Exp. a log. rovnice a nerovnice 	<p>F - Tvorba grafů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy goniometrických funkcí - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot goniometrických funkcí - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy 	<p>Goniometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velikost úhlů v míře obl. stupňové - Orientovaný úhel - Funkce $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$, $\cot x$ - Základní goniometrická rovnice - Složené funkce - Vztahy mezi goniometrickými funkcemi - Součet a rozdíl goniometrických funkcí - Řešení pravoúhlého trojúhelníku - Sinová a kosínová věta 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru - sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem - vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí - řeší stereometrické úlohy motivované praxí - aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii - využívá náčrt při řešení prostorového problému 	<p>Základy geometrie v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pojmy geometrie v prostoru - Polohové vlastnosti útvarů v prostoru - Řezy těles - Průsečík přímky a tělesa - Objemy a povrchy mnohostěnů - Válec a kužel - Koule a její části 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ - znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak - ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu - řeší jednoduché binomické rovnice 	<p>Komplexní čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obor komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, goniometrický tvar komplexního čísla, Moivrova věta - Řešení rovnic v oboru komplexních čísel 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá operace s vektory (součin reálného čísla a vektoru, skalární součin, vektorový součin, smíšený součin) - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - používá geometrické pojmy 	<p>Analytická geometrie Vektorová algebra</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posunutí v soustavě souřadnic - Vzdálenosti bodů, střed úsečky, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem, lineární závislost a nezávislost vektorů - Skalární součin, vektorový a smíšený součin 	F - Skládání sil a rozklad sil
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarců, na základě vlastností třídí útvary 	<p>Analytická geometrie lineárních útvarců v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parametrická rovnice přímky v rovině, obecná rovnice, směrnice tvar rovnice přímky, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině - Parametrická rovnice přímky v prostoru, parametrická a obecná rovnice roviny, vzájemná poloha bodů, přímek a rovin v prostoru - Metrické a polohové úlohy 	

<p>Žák - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky</p>	<p>Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině - Kružnice, elipsa, hyperbola a parabola - Vzájemná poloha přímky a kuželosečky</p>	
<p>Žák - osvojí si pojmy: variace, permutace, kombinace; je schopen aplikovat tyto vědomosti v praktických úlohách - upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly - zná a dovede používat binomickou větu - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)</p>	<p>Kombinatorika - Elementární kombinatorické úlohy - Variace, permutace a kombinace (bez opakování), binomická věta, Pascalův trojúhelník</p>	
<p>Žák - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly</p>	<p>Pravděpodobnost - Náhodný jev a jeho pravděpodobnost - Pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů</p>	
<p>Žák - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám</p>	<p>Statistika - Analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka)</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž IVT</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná souvislost mezi funkcí a posloupností - formuluje vlastnosti posloupnosti - používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách - ovládá důkaz matematickou indukcí, diskutuje konvergenci a divergenci řady - řeší aplikační úlohy - vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života 	<p>Posloupnosti a řady</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu - Aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti - Nekonečná geometrická řada 	<p>Finanční gramotnost</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje chování funkce v okolí bodu - určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách - užívá základní pojmy diferenciálního počtu, používá vzorce pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování - řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu - používá vzorce pro integraci elementárních funkcí - řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu - aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce) 	<p>Základy diferenciálního a integrálního počtu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Limit a posloupnosti, věty o limitách - Limit a funkce - okolí bodu, definice, limita v bodě, věty o limitách, limity v nevlastních bodech - Derivace funkce, geometrický a fyzikální význam derivace - Derivace elementárních funkcí, součtu, součinu a podílu - Derivace složené funkce, druhá derivace - Průběh funkce - Primitivní funkce, primitivní funkce k základním funkcím, výpočet obsahu rovinného obrazce, objem rotačního tělesa 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Předmět: Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Informatika je vytvořen ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

Předmět má převážně aplikační zaměření. Rozvíjí schopnosti žáků pracovat s dostupnou digitální technikou při vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací, při zpracování získaných informací, při prezentaci výsledků jejich práce a při výměně informací v komunikačních sítích. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se mohli bez problémů přizpůsobovat změnám v oblasti ICT: důraz je kladen na samostatnost při ovládnutí prostředků ICT, na osvojení odborné terminologie a teoretických znalostí potřebných pro samostatné studium odborného textu v oboru a na rozvíjení algoritmického přístupu při práci s digitální technikou.

Dovednosti získané v tomto předmětu mají široký přesah a úzce souvisí s celou škálou vzdělávacích oblastí, stávají se jejich součástí. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací.

Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Informatika a výpočetní technika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. a 2. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 0 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Žáci jsou pro výuku předmětu Informatika a výpočetní technika děleni na skupiny s ohledem na kapacity učeben výpočetní techniky. Dělení probíhá do dvou učeben s kapacitou 12 a 8 pracovních míst u počítače. V učebnách je k dispozici dataprojektor, scanner, digitální fotoaparát. Všichni studenti mohou tisknout na sdílené tiskárně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka, řízená diskuse, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž
- Mediální výchova - Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě
- Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- zadáváme úkoly s využitím výukového SW nebo e-learningových systémů k samostatnému studiu a k ověření znalostí žáků
- motivujeme žáky k využití digitální techniky jako prostředku efektivnějšího vyhledávání a zpracování informací
- od žáků vyžadujeme znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- rozvíjíme kritičnost žáků k informacím získaným digitálními technologiemi (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů a následně porovnávat jejich kvalitu, aktuálnost a pravdivost
- vedeme žáky ke kritičnosti k vlastní práci tím, že je nutí zlepšovat výslednou formu jejich digitálních dokumentů a prezentací s využitím editačních možností aplikačních programů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k efektivnímu ovládnutí hardware i software důsledným aplikováním doporučených algoritmických postupů
- podporujeme samostatnost žáků při práci s technikou i programy
- učíme je orientovat se v programech využíváním kontextové a hlavní nápovědy, intuitivnímu chápání významu ovládacích prvků a hledání v menu programu
- představujeme programy a přístroje, které motivují žáky k využití digitální techniky při zpracování úkolů z jiných vzdělávacích předmětů
- učíme žáky efektivně vyhledávat informace na internetu nácvikem využívání různých vyhledávacích portálů a postupů na vhodně volených modelových situacích
- vystupujeme v roli konzultanta - žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- žáky vedeme k tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, žáci se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

3. Kompetence komunikativní:

- vytváříme příležitosti, při kterých žáci využívají e-mailu a on-line komunikačních prostředků počítačových sítí k efektivní výměně informací
- při ústním i písemném projevu žáka dbáme na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
- vedeme žáky k dodržování základních typografických pravidel v dokumentech důsledným rozborem a hodnocením nejen obsahové, ale i formální úrovně všech odevzdaných prací, při komunikaci se žáci učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- rozvíjíme u žáků schopnosti používat neverbálních a symbolických vyjadřovacích prostředků:
  - a) ovládnutím programů a digitální techniky pomocí piktogramů a ikon
  - b) vytvářením webových stránek pomocí značkovacího jazyka.

4. Kompetence sociální a personální:

- diskutujeme se žáky o nebezpečí zneužití informací při elektronické komunikaci a vede žáky k účinné ochraně osobních dat
- zadáváním skupinových úkolů (projekty, prezentace) rozvíjíme dovednost práce v týmu, střídáním rolí žáků ve skupině a hodnocením jejich úspěšnosti usměrňuje organizační schopnosti žáků a jejich sociální chování
- rozebíráme se žáky dohodnutá pravidla etikety při elektronické komunikaci a vedeme je k jejich dodržování
- vyžadujeme od žáků dodržování zásad BOZP a formujeme jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi
- diskutujeme se žáky o legálních a nelegálních postupech při používání programového vybavení a o jejich důsledcích
- důsledně vyžadujeme uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své práci.

6. Kompetence k podnikavosti

- vyžadujeme od žáků aplikaci znalostí při řešení problémů, tvořivost a kreativitu
- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Žák - zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje</p>	<p>Bezpečnost práce s výpočetní technikou - Zásady práce s elektrickým zařízením - Ochrana zdraví při práci s počítačem: psychosomatické potíže, počítačová závislost</p>	F
<p>Žák - využívá znalosti jednotek informací k určení a porovnání objemu informací, kapacit záznamových médií a rychlosti přenosu informací - vysvětlí pojmy digitální informace a digitální zařízení - objasní podstatu záznamu znaku v digitální formě - aplikuje zásady správného používání výpočetní techniky - připojí k počítači dostupné periferie a po skončení použití je bezpečně odpojí - v případě potíží vyvolá a použije hlavní nebo kontextovou nápovědu programu - pomocí správce úloh ukončí aplikaci, která neodpovídá - rozhodne, zda je v dané situaci nutné provést teplý nebo studený restart počítače a zvolenou variantu realizuje - aplikuje algoritmický přístup při ovládání digitální techniky a při řešení problémových situací</p>	<p>Počítač a informace - Počítač - funkce a možnosti, historie, druhy počítačů, hardware a software - Informace - data, nosiče informací, jednotky informace, zpracování informací - Reprezentace dat v počítači - podstata digitalizace znaků, obrazu a zvuku - Uspořádání dat v počítači - soubory a složky, stromová struktura, atributy a vlastnosti souborů a složek, cesta k souboru a ke složce - Zásady práce s počítačem - zapínání a vypínání, ochrana počítače před škodlivými vlivy, připojení a odebrání periférií, „první pomoc“ při potížích s počítačem</p>	M - Číselné soustavy AJ - Technická terminologie
<p>Žák - porovná záznamová média podle kapacity, způsobu záznamu a bezpečnosti uložení dat - zjistí celkovou a volnou kapacitu použitého záznamového média - zjistí typ procesoru počítače a velikost jeho operační paměti - provádí základní operace při tisku (nastavené výchozí tiskárny, úprava předvolby a nastavení tisku, výběr částí dokumentu k tisku, pozastavení a stornování tisku v tiskové frontě)</p>	<p>Hardware - Základní jednotka - hlavní součásti, jejich funkce a některé vlastnosti: základní deska, sběrnice, procesor, paměti ROM a RAM, pevný disk, mechaniky (FDD, CD-ROM, DVD, ...), přídatné karty, napájení - Externí zařízení - vybrané druhy periférií, jejich funkce a připojení: monitor, klávesnice, myš, tiskárna, scanner, modem, UPS, USB disk, porty</p>	OSV - Sociální komunikace

<p>Žák - aplikuje algoritmický přístup při správě souborů a složek a při využívání funkcí operačního systému - provádí základní operace s okny (přesun, změna velikosti, minimalizace, zavření, změna způsobu zobrazení, ovládání aktivních prvků v oknech – tlačítka, zatržítka, rozbalovací nabídky, přepínače, posuvníky) - spouští programy pomocí nabídky START, pomocí zástupce nebo pomocí asociovaného datového souboru.</p>	<p>Software - Operační systém - funkce, druhy, uživatelské rozhraní, souborový systém, Plug&Play, multitasking, bootování - Aplikační software - druhy SW a jejich funkce, programy a uživatelská data, hardwarové požadavky, update software</p>	
<p>Žák - charakterizuje jednotlivé možnosti připojení počítače k internetu a porovná jejich přednosti a nedostatky - vysvětlí funkci běžných internetových služeb a diskutuje o jejich výhodách a rizicích</p>	<p>Informační síť - Informační síť - funkce, sdílení prostředků a dat, přístupová práva, hardwarové síťové prostředky, síťový software - Typologie sítí - topologie, LAN, WAN, koncepce síť server-klient - Internet - funkce a možnosti, IP a doménová adresa, připojení PC k internetu, proxy server, síťové protokoly - Síťové služby - WWW stránky, e-mail, on-line komunikace, internetové obchody a bankovníctví</p>	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy MV - Mediální produkty a jejich význam</p>
<p>Žák - ovládá a využívá dostupnou digitální techniku - diskutuje o výhodách využívání digitálních technologií, ale i možnostech jejich zneužití</p>	<p>Digitální svět - Digitální zařízení - funkce a možnosti: kalkulačka, digitální fotoaparát a kamera, MP3 přehrávač, mobilní telefon, dataprojektor, interaktivní tabule - Digitální média - vlastnosti a možnosti: multimedia, interaktivnost, virtuální realita, multimediální počítačové programy, multimediální terminály, digitální televize - Současnost a budoucnost digitálních technologií - Čipové karty, registrace osob a zvířat, čipy v medicíně, kontrola a řízení dopravy, výroby, obchodu a domácností</p>	<p>MV - Média a mediální produkce</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve stromové struktuře složek na disku, vyhledá soubor nebo složku podle názvu nebo data vytvoření (úpravy) - vysvětlí funkci zástupných symbolů „?“ a „*“ a prakticky je využívá - provádí základní operace se soubory a složkami (vytvoření, kopie, přesun, přejmenování, mazání, obnova z koše) - využívá schránku při kopírování a přesunu dat - komprimuje vybrané soubory a složky do archivu a z archivu vybrané objekty dekomprimuje - provede vyčištění disku - smazání nepotřebných souborů, kontrolu disku programem Scandisk a defragmentaci disku - důsledně aplikuje postupy, které účinně chrání před počítačovými viry - zformuluje základní zásady ochrany počítače před útokem (průnikem) z internetu a uplatňuje je v praxi 	<p>Údržba a ochrana informací v počítači</p> <ul style="list-style-type: none"> - Správa souborů a složek - nástroje pro správu dat (Průzkumník), operace se soubory a složkami, vyhledávání souborů a složek, práce s košem, komprese a dekomprese dat - Údržba pevného disku - vyčištění disku, kontrola (Scandisk) a defragmentace disku - Počítačové viry - typy virů, šíření a projevy, ochrana proti virům, antivirové programy - Ochrana informací v počítači - hacker, spyware, firewall, bezpečnostní záplaty a update systému - Hesla, zásady bezpečného chování uživatele počítače 	
<p>ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace z různých zdrojů, nalezené informace porovnává a třídí s cílem posoudit jejich pravdivost, aktuálnost a hodnotu - využívá vhodných metod a prostředků pro ověření věrohodnosti informačních zdrojů 	<p>Informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti informací - pravdivost, aktuálnost, důležitost (relevance) a hodnota informace, rozptyl informací - Zdroje informací - internetové webové servery, veřejné knihovny, odborné publikace a časopisy, databáze, věrohodnost zdroje 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá možnosti internetových vyhledávačů, informačních systémů veřejných institucí a rejstříků publikací k efektivnímu získávání odborných informací potřebných pro vlastní vzdělávání - uloží nalezené textové i grafické informace z informačních a vzdělávacích portálů nebo z elektronických encyklopedií do počítače ve formě vhodné pro další digitální zpracování - převede potřebné textové a grafické informace z knih, časopisů a jiných tištěných zdrojů s využitím vhodného nástroje do digitální podoby - využívá e-mail a možnosti on-line komunikace na internetu k výměně informací - při elektronické komunikaci a při vystavení vlastních informací na webové stránky dodržuje pravidla síťové etiky - využívá software a informace získané z libovolného zdroje v souladu s autorskými právy, aplikuje správné zásady citace a kopírování dat - při výměně informací chrání osobní data vlastní i všech ostatních v souladu se zákonem na ochranu osobních dat 	<p>Sdílení odborných informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyhledávání informací - fulltextové a katalogové internetové vyhledávače, kartotéky a elektronické informační systémy knihoven a datových institucí, rejstříky publikací - Uložení informací z internetu - uložení WWW stránky, zkopírování textu a obrázku ze stránek - Komunikace na internetu - e-mail, chat, ICQ - Informační hygiena, etika, legislativa - Informační hygiena - třídění informací, filtrace, informační zahlcení, spam, internetová reklama - Etika na internetu - etiketa při elektronické komunikaci, hoax, webové stránky s morálně závadným obsahem - Legislativa - zákon na ochranu osobních dat, autorská práva, uživatelská licence, freeware, shareware, kopírování dat, citace 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>

<p>ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák - aplikuje algoritmický přístup při ovládní aplikačního software a při tvorbě a úpravách dokumentů - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s aplikací základních typografických pravidel - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření dokumentů obsahujících tabulky, grafické objekty a matematické vzorce - využívá nástroje hromadná korespondence ke slučování textu s informacemi z databáze - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s generovaným obsahem a rejstříkem - vytváří dokumenty na základě připravených i vlastních šablon - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru ke zpracování numerických i textových dat, k jejich třídění a filtrování a k prezentaci výsledků ve formě tabulek, grafů a diagramů - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru k vytváření sešitů s komentáři, s podmíněným formátem buněk a s objekty vytvořenými nástrojem kreslení - propojí tabulku tabulkového kalkulátoru s textovým dokumentem - s využitím prezentačního software připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede</p>	<p>Aplikační software pro práci s informacemi - Textový editor - struktura dokumentu, formátování textu a odstavce, styly, záhlaví a zápatí, typografická pravidla, kontrola pravopisu, grafické objekty, tabulky, matematické rovnice, tisk dokumentu - Textový editor - oddíly, sloupce, poznámky a komentáře, automatické opravy, textová pole a nástroj kreslení, šablony, obsah a rejstřík, hromadná korespondence - Tabulkový kalkulátor - formát buňky, kopírování a přesun buněk, operace s řádky, sloupci a listy, vzorce, absolutní a relativní adresování, kopírování vzorců, řady, vytvoření a editace grafu, řazení a filtrace dat, tisk tabulky - Tabulkový kalkulátor - komentáře, podmíněné formátování buněk, vkládání grafických objektů, textová pole a nástroj kreslení, makra, propojení tabulky s textovým editorem - Prezentační software - digitální prezentace (šablona a rozvržení snímků, osnova, vkládání a editace objektů, efekty, ovládní prezentace) - Elektronická publikace (osnova, stránky, formát textu a odstavce, odskoky, grafické objekty, distribuce publikace</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>
<p>Žák - aplikuje algoritmický přístup při tvorbě a úpravách HTML dokumentů - vytvoří vlastní HTML dokument pomocí HTML kódu a umístí jej na internetový server - upraví vytvořený HTML dokument s použitím CSS stylů</p>	<p>Tvorba a publikování webových stránek - HTML dokument - jazyk HTML, obsah dokumentu, princip zobrazení stránky, tagy, umístění dokumentu na internetu, webhosting - Tvorba WWW stránek pomocí HTML tagů - formát odstavce a textu, seznam, tabulka, hyperlink, obrázek - CSS styly - definice a syntaxe CSS stylů, styly pro úpravu textu, odstavce, barev, rámců, čar, seznamu a pozice objektu</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák - zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje</p>	<p>Bezpečnost práce s výpočetní technikou - Zásady práce s elektrickým zařízením - Ochrana zdraví při práci s počítačem - Psychosomatické potíže, počítačová závislost</p>	<p>F</p>
<p>ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák - aplikuje algoritmický přístup při ovládání aplikačního software a při tvorbě a úpravách dokumentů - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s aplikací základních typografických pravidel - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření dokumentů obsahujících tabulky, grafické objekty a matematické vzorce - využívá nástroje hromadná korespondence ke slučování textu s informacemi z databáze - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s generovaným obsahem a rejstříkem - vytváří dokumenty na základě připravených i vlastních šablon - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru ke zpracování numerických i textových dat, k jejich třídění a filtrování a k prezentaci výsledků ve formě tabulek, grafů a diagramů - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru k vytváření sešitů s komentáři, s podmíněným formátem buněk a s objekty vytvořenými nástrojem kreslení - propojí tabulku tabulkového kalkulátoru s textovým dokumentem - s využitím prezentačního software připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede - umí vytvořit v databázovém programu tabulku a tabulku formátovat - vytvoří různé formy dotazů, upravovat je a pracovat s nimi - vytváří samostatně formuláře ke zjednodušení práce s databází</p>	<p>Aplikační software pro práci s informacemi - doplnění učiva - Textový editor - struktura dokumentu, formátování textu a odstavce, styly, záhlaví a zápatí, typografická pravidla, kontrola pravopisu, grafické objekty, tabulky, matematické rovnice, tisk dokumentu - Textový editor - oddíly, sloupce, poznámky a komentáře, automatické opravy, textová pole a nástroj kreslení, šablony, obsah a rejstřík, hromadná korespondence - Tabulkový kalkulátor - formát buňky, kopírování a přesun buněk, operace s řádky, sloupci a listy, vzorce, absolutní a relativní adresování, kopírování vzorců, řady, vytvoření a editace grafu, řazení a filtrace dat, tisk tabulky - Tabulkový kalkulátor - komentáře, podmíněné formátování buněk, vkládání grafických objektů, textová pole a nástroj Kreslení, makra, propojení tabulky s textovým editorem - Prezentační software - digitální prezentace (šablona a rozvržení snímků, osnova, vkládání a editace objektů, efekty, ovládání spuštěné prezentace) - Databázový software - vytváření a formátování tabulek - Vytváření různých typů dotazů a práce s dotazy - Vytváření formulářů a sestav</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje samostatně základní teorii počítačové grafiky - rozdělení na rastrovou a vektorovou, základní vlastnosti obou typů, základní grafické formáty - aplikuje pojmy bitová hloubka, rozlišení, barevný prostor při úpravě fotografií - upraví samostatně fotografii ve všech základních rovinách - tonality, barevnosti, retuše - optimalizuje fotografii pro tisk a pro použití na internetu - použije při složitějších úpravách fotografie speciální efekty a úpravy a vrstvy - vytvoří logo a vizitku - vytvoří leták nebo podobný dokument v programu pro vektorovou grafiku - převede soubor v grafickém formátu do pdf - ovládá a využívá dostupnou digitální techniku - zejména digitální fotoaparát - fotografuje na zadané téma - diskutuje o výhodách využívání digitálních technologií, ale i možnostech jejich zneužití 	<p>Počítačová grafika, práce s programy pro rastrovou a vektorovou grafiku, rozdělení grafiky na rastrovou a vektorovou</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní grafické formáty - Rozlišení, bitová hloubka, barevné prostory - Pdf formát a práce v něm - Práce s fotografií - základní úpravy tonality, barev, retuš částí obrazu - Optimalizace fotografie pro tisk a pro zobrazení na internetu - Speciální úpravy a efekty, použití vrstev - Práce s vektorovou grafikou - základní tvary, tvarování křivek - Použití galerie výplní pro barvu, texturu, - Tvorba vizitky, tvorba plakátu - Převod grafických formátů do pdf <p>Digitální záznam informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitální média - vlastnosti a možnosti: multimedia, interaktivnost, virtuální realita, multimediální počítačové programy, multimediální terminály, digitální televize - Současnost a budoucnost digitálních technologií: čipové karty, registrace osob a zvířat, čipy v medicíně, kontrola a řízení dopravy, výroby, obchodu a domácnosti 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy MV - Mediální produkty a jejich význam, média a mediální produkce</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí definovat algoritmus a jeho vlastnosti - je schopen zapsat algoritmus graficky - je schopen algoritmizovat matematickou úlohu - vytváří programy ve vyšším programovacím jazyku a ladí je - ze zdrojových kódů vytváří volně spustitelné aplikace 	<p>Základy programování ve vyšším programovacím jazyku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definice algoritmu a jeho vlastnosti - Algoritmizace problémů - zápis algoritmu graficky - Matematické metody řešení úloh - Syntax a sémantika programovacího jazyka - Struktura programu - Práce s proměnnou - Příkazy přiřazení, vstupu a výstupu - Větvení programu, cykly, - Práce s polem - Tvorba knihoven 	<p>OSV - Sociální komunikace M - Algoritmizace úloh AJ - Technická terminologie</p>

5.4 Člověk a společnost

. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i druhých lidí
- získávání orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

5.4.1 Předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Dějepis patří do oblasti Člověk a společnost společně s Občanskou výchovou.

Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět vývoji lidské společnosti od jejího vzniku do současnosti. Během vyučovacích hodin je kladen důraz na vyjadřovací schopnosti

Důležité je naučit žáky pracovat s textem (učebnicemi a další odbornou literaturou), otázkami za textem v učebnici i v dějepisných atlasech, mapou, časovou přímkou i audiovizuálními dokumenty. Vhodnou součástí obsahového vymezení jsou návštěvy muzeí a historických památek v okolí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 2, kvinty až septimy s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s celým kolektivem žáků v klasické učebně, učebně dějepisu nebo v učebně s interaktivní tabulí. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, výklad, referáty).

Do vzdělávacího obsahu Dějepisu jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

2. Osobnostní a sociální výchova

- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení různých historických skutečností.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky do soutěží a olympiád a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP
- porovnáváme se žáky historický vývoj našeho státu s vývojem ostatních zemí v Evropě a ve světě
- zadáváním referátů a podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při ústním zkoušení a řízených diskusích) i písemného (písemné zkoušení, referáty) čteme se žáky odborné texty tak, aby jim porozuměli.

4. Kompetence sociální a personální:

- seznamujeme žáky s rolí jedince a mas v historickém vývoji společnosti
- vedeme žáky k uvědomění si jedinečnosti každého člena lidské společnosti, tzv. významu sebe samotného v kolektivu lidí
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce.

5. Kompetence občanské:

- vychováváme žáky k tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví našich předků
- ukazujeme žákům na příkladech z historie postavení jedince a kolektivu v různých typech společnosti
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění domácích úkolů - zadaných referátů
- důsledným vyžadováním plnění úkolů vytváříme u žáků pocit odpovědnosti
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	ÚVOD DO STUDIA HISTORIE	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede základní členění historie podle času, místa a druhu - charakterizuje smysl historického poznání jako neuzavřené a proměnlivé - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace 	<p>Obecné pojednání o problematice historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojem historie - Periodizace dějin - Význam studia historie pro jedince a společnost - Práce s historickými prameny 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
	PRAVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých etapách pravěku - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - charakterizuje vývoj na našem území a v ostatní Evropě v době římské - charakterizuje pojem archeologická kultura 	<p>Pravěk a jeho vývojové etapy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paleolit - Mezolit - Neolit a eneolit - Archeologické kultury - Doba bronzová - Doba železná - Doba římská 	<p>EV - Člověk a životní prostředí</p>
	STAROVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislost mezi vznikem civilizace a přírodními podmínkami - charakterizuje hlavní etapy vývoje v oblasti Mezopotámie - charakterizuje hlavní etapy vývoje v egyptské oblasti - objasní židovské náboženství a další neevropská náboženství a kulturní systémy - zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základního fenoménu, z nichž vyrůstá evropská civilizace - porovná státní zřízení a způsob života v Athénách a ve Spartě - popíše průběh a zhodnotí výsledky řecko-perských válek - popíše průběh a důsledky vojenského tažení Alexandra Makedonského - popíše průběh a zhodnotí výsledky punských válek - objasní příčiny krize římské republiky a pokusy o jejich řešení - uvede významné osobnosti starověkých dějin - vysvětlí pojmy civilizovanost a barbarství 	<p>Orientální státy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Typy starověkých civilizací - Mezopotámie - Egypt - Palestina a judaismus - Indie a Čína - Starověké Řecko - Starověký Řím 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS – Žijeme v Evropě ČJL, G</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>objasní proces christianizace a její vliv na vznik raně středověkých států v Evropě</i> - <i>vymezí specifika islámské oblasti</i> - <i>popíše, jak obohatili Arabové kulturu a hospodářství v Evropě</i> - <i>ukáže na mapě původní sídla Slovanů a oblasti jejich trvalého usazení v období stěhování národů</i> - <i>popíše vznik, vývoj a zánik Velké Moravy</i> 	<p>RANÝ STŘEDOVĚK</p> <p>Franská a Byzantská říše Křesťanská Evropa v zápase s Araby Slované a jejich první státní útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geografické rozdělení Slovanů - Velká Morava - Kyjevská Rus 	<p>EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů G, Bi</p>
---	---	--

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	RANÝ STŘEDOVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí rozdíly při utváření raně středověké Anglie a Francie - vysvětlí specifika státního útvaru Svaté říše římské - uvede příčiny, průběh a výsledky boje o investituru - zhodnotí význam osobnosti knížete Václava a biskupa Vojtěcha - popíše nejvýznamnější události českých dějin v období 9. - 12. století - popíše okolnosti vzniku Polska a Uher - uvede charakteristické znaky románského výtvarného umění 	<p>Počátky Anglie, Francie a Svaté říše římské Střední Evropa v raném středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Počátky českého státu - Vznik Polska a Uher <p>Raně středověká kultura</p>	EGS - Žijeme v Evropě
	VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.-15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - zhodnotí význam měst pro další rozvoj lidské společnosti - popíše strukturu středověké společnosti - vysvětlí význam univerzit pro rozvoj evropské vzdělanosti - uvede charakteristické znaky gotického výtvarného umění - vysvětlí příčiny křížových výprav - charakterizuje nejvýznamnější křížové výpravy a objasní jejich důsledky - vysvětlí příčiny tažení Mongolů na západ a jejich důsledky - vysvětlí význam Zlaté buly sicilské pro další vývoj české státnosti - charakterizuje velmocenské ambice Přemysla Otakara II. a Václava II. ve střední Evropě 	<p>Hospodářství, společnost, kultura a vzdělanost v období vrcholného středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní a vnější kolonizace - Změny v zemědělství - Rozvoj měst, řemesel a obchodu - Struktura společnosti - Gotické umění - Rozvoj vzdělanosti <p>Křížové výpravy Mongolské výboje do Evropy Český stát za posledních Přemyslovců</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zlatá bula sicilská - Vláda Přemysla Otakara II. a Václava II. 	<p>EV - Člověk a životní prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
	POZDNÍ STŘEDOVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důsledky tureckých nájezdů pro jižní a východní Evropu - zhodnotí význam vlády Karla IV. pro rozvoj českých zemí a jejich postavení v rámci Svaté říše římské - charakterizuje příčiny krize v české společnosti za Václava IV. - zhodnotí význam odkazu Jana Husa - popíše průběh a výsledky husitského hnutí 	<p>Problémy pozdněstředověké Evropy Výboje Osmanských Turků Český stát za Lucemburků Počátky opravného hnutí v Českých zemích Husitská revoluce Český stát za Jagellonců</p>	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě ČJL EV - Člověk a životní prostředí</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. - 17. století a zhodnotí jejich praktické dopady - uvede charakteristické znaky renesančního výtvarného umění - vysvětlí příčiny zámořských objevných plaveb - porozumí důsledkům zámořských objevů, které vedly k podstatným hospodářským a mocenskopolitickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace - vysvětlí jejich důsledky pro další vývoj v Evropě a ve světě - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní, sociální, politické a kulturní poměry - popíše průběh a výsledky revoluce - uvede výsledky tzv. slavné revoluce - vysvětlí pojmy parlamentarismus a absolutismus - popíše poměr sil v Evropě po třicetileté válce - charakterizuje absolutistickou vládu Ludvíka XIV. - objasní příčiny a výsledky válek o dědictví španělské - vysvětlí podstatu merkantilismu - charakterizuje mezinárodní postavení habsburské monarchie po třicetileté válce - uvede charakteristické znaky barokního výtvarného umění 	<p>NOVOVĚK</p> <p>Humanismus a renesance</p> <p>Zámořské objevy</p> <p>Reformace a katolická reforma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mocenský nástup Habsburků ve střední Evropě - Střední a východní Evropa v raném novověku <p>České země v předbělohorském období</p> <p>Stavovství a absolutismus</p> <p>Třicetiletá válka</p> <p>Politické a společenské změny v Anglii v 17. a na počátku 18. století</p> <p>Francie jako evropská velmoc</p> <p>Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce</p> <p>Barokní umění v Evropě a v českých zemích</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>EV - Člověk a životní prostředí</p> <p>G, Bi.ČJL</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - uvede nejvýznamnější tereziánské a josefínské reformy a vysvětlí jejich důsledky pro další vývoj v monarchii - popíše průběh a výsledky válek o dědictví rakouské a válku sedmiletou 	<p>Osvícenství a osvícenský absolutismus</p> <p>Vznik USA</p> <p>Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii</p>	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	MODERNÍ DOBA	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odůvodní příčiny všeobecné nespokojenosti se stávajícím společenským a politickým systémem - uvede a charakterizuje jednotlivé etapy francouzské revoluce - popíše průběh a výsledky napoleonských válek - popíše změny v Evropě po Vídeňském kongresu - vysvětlí pojem Svatá aliance - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev - vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky - rozpozná její ekologická rizika - určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - charakterizuje proces modernizace - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - uvede základní typy parlamentních státních systémů - vymezí místo utváření českého novodobého národa v procesu emancipačního hnutí národů včetně jeho specifických rysů - charakterizuje bachovský absolutismus - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu - vysvětlí pojem imperialismus - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období - uvede příčiny a výsledky občanské války - zhodnotí politiku Abrahama Lincolna a Theodora Roosevelta - uvede příčiny a výsledky rusko-japonské války - jmenuje převratné objevy v oblasti přírodních věd a technické vynálezy - charakterizuje měšťanskou kulturu na přelomu 19. a 20. Století 	<p>Velká Francouzská revoluce a napoleonské války</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předrevoluční Francie - Průběh revoluce - Období prvního císařství a napoleonské války <p>Evropa po Vídeňském kongresu</p> <p>Emancipační hnutí národů</p> <p>Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti</p> <p>Revoluce 1848/1849</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revoluce ve Francii - Pokus o sjednocení Itálie a Německa - Revoluce v habsburské monarchii a českých zemích <p>Sjednocení Itálie a Německa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vznik Itálie - Sjednocení Německa a vznik císařství <p>Habsburská monarchie a české země ve druhé polovině 19. století</p> <p>Imperialismus a kolonialismus</p> <p>Mocenský vzestup USA</p> <p>Rusko za posledních Romanovců a rusko-japonská válka</p> <p>Proměny životního stylu, vzdělanosti a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století</p>	<p>EV- Člověk a životní prostředí EGS - Žijeme v Evropě MV - Média a mediální produkce MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů ČJL, G</p>

	MODERNÍ DOBA – SITUACE V LETECH 1914 - 1918	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa v době 1. světové války - zhodnotí vývoj válečných událostí v Evropě - zhodnotí význam zahraničního a domácího odboje při utváření československého státu 	<p>První světová válka</p> <p>České země v době první světové války</p> <p>První odboj</p>	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>ZSV, G</p> <p>EV – Člověk a životní prostředí</p> <p>ČJL, G</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury 	<p>Svět mezi dvěma světovými válkami Revoluce v Rusku a upevnování bolševické moci Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století Světová hospodářská krize ve světě Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek Československo mezi dvěma světovými válkami Vznik Československa Československo ve 20. a 30. letech 20. století Světová hospodářská krize v Československu Mnichovská dohoda a její důsledky Kultura 1. poloviny 20. století Zrod moderního umění, nástup masové kultury a sport</p>	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě EGS - Žijeme v Evropě MV - Role médií v moderních dějinách ZSV, G MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV – Člověk a životní prostředí ČJL, G</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje jejich sociální, hospodářské a politické důsledky - objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit 	<p>Druhá světová válka Globální a hospodářský charakter války Věda a technika jako prostředky vedení války Holocaust Protektorát Čechy a Morava Druhý odboj</p> <p>SOUDOBE DĚJINY</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě MV - Role médií v moderních dějinách ZSV, ČJL</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - porovná politický systém poválečného Československa se systémem předmnichovské republiky 	<p>Evropa a svět po 2. světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vznik OSN - Princip sociálního státu - Období poválečné spolupráce - Počátky studené války a německá otázka <p>Vývoj Československa po válce a porážka demokracie</p>	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě EGS - Žijeme v Evropě MV - Role médií v moderních dějinách ZSV, G MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku se zaměřením na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situace ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech - vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí - zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí - objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderních světech - vymeze základní problémy soudobého světa 	<p>Východní blok, jeho politický, sociální a hospodářský vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - SSSR jako světová velmoc - RVHP -Varšavská smlouva <p>Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie Československo v 50. a 60. letech 20. století</p> <p>Třetí svět - proces dekolonizace a jeho modernizační procesy (ekonomické, demografické, politické a postavení ve světě)</p> <p>Konflikty na Blízkém východě a vznik Izraele Československo v období tzv. pražského jara a následné normalizace</p> <p>Pád komunistických režimů a jeho důsledky Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě</p> <p>Globální problémy moderní společnosti</p>	
---	---	--

5.4.2 Předmět: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy společenských věd vychází závazně z RVP GV - vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Prostřednictvím předmětu základy společenských věd si žáci utvoří realistický pohled na život, orientují se ve společenských procesech a jevech, které tvoří rámec každodenního života. Učí se vnímat a reflektovat skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na situace, ve kterých se sami vyskytují. Předmět žákům také nabízí průpravu a přípravu na další vzdělávání a profesní dráhu, snaží se je teoreticky a částečně i prakticky připravit na situace, s nimiž se budou v praxi zcela běžně setkávat. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplin a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Základy společenských věd je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1 - 4. ročníku s týdenní hodinovou dotací 1 - 2 - 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován ve kmenové třídě. Ve výuce se využívají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, práce s PC, práce s DTP, diskuse, exkurze, přednášky, výstavy, projekty.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizace, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě)
- Multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- Environmentální výchova (základní podmínky života, člověk a životní prostředí, vztah člověka k prostředí)
- Mediální výchova (interpretace mediálního sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti).

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k celoživotnímu učení, učíme ho sebehodnocení, nalézání souvislostí, propojování získaných poznatků do širších celků
- učíme žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky správně používat a rozumět základním termínům.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úlohy a situace z praktického života a společně je s žáky řešíme
- zadáváním projektů podporujeme samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení žáků
- učíme žáky spolupracovat při řešení problémů v rodině, ve škole, v obci.

3. Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- vedeme k naslouchání názorům druhých lidí a k vhodnému reagování na ně
- upevňujeme schopnost komunikace během referátů a diskuse
- používáme moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- učíme tolerovat odlišný názor
- směřujeme žáky ke schopnosti hodnotit svoji práci i práci ostatních.

5. Kompetence občanské:

- upevňujeme znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- učíme chápat význam vzájemné solidarity mezi lidmi, v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi i v situacích ohrožení a obrany státu
- vedeme ke kritickému hodnocení chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí
- směřujeme k uvědomění si odpovědnosti člověka za zachování života na Zemi
- klademe důraz na uvědomění si přínosu lidské spolupráce při řešení cílů v rodině, ve škole, v obci
- odmítáme rasistické a extremistické názory a vedeme k respektu různorodost lidské populace.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme k efektivitě při organizování vlastní práce
- vytváříme podmínky pro vytvoření si vlastního postoje a názorů z hlediska obecně platných morálních norem a pravidel.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování - objasní pojem struktura osobnosti - uvede základní psychické jevy a přiřadí je k příslušným kategoriím (psychické vlastnosti, stavy, procesy) 	<p>Psychologie - člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidská psychika - Struktura a dynamika osobnosti - Psychické jevy - Obecná psychologie 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezi podstatu psychických procesů, stavů a vlastností - uvede základní zákonitosti a specifika vnímání, pozornosti - objasní rozdíl mezi temperamentem a charakterem - uvede typy temperamentu a složky charakteru 	<p>Psychické procesy osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychické stavy osobnosti - Psychické vlastnosti - Sociální psychologie 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů: učení, myšlení, paměť - uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi, inteligencí - vyjmenuje zásady duševní hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> - Inteligence - Duševní hygiena - Pedagogická psychologie 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbu profesní orientace - provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti - kriticky posoudí své přednosti a nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> - Sebekoncepce - Sebehodnocení 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady duševních poruch - vysvětlí příčiny vzniku duševních poruch - určí, které životní situace mohou být náročné na lidskou psychiku - popíše, jakými způsoby může jedinec reagovat na zátěžové situace, zhodnotí jejich efektivitu pro vyřešení problému - navrhne, kam se může jedinec se svými duševními problémy obrátit 	<p>Duševní poruchy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zátěžové situace - Konfliktní situace - Systém pedagogicko-psychologického poradenství 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života - rozčlení vývoj jedince do jednotlivých etap - vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem poznávacích procesů - vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem myšlení 	<p>Základní fáze vývoje lidského jedince</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biologická determinace lidské psychiky - Vývojová psychologie 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj osobnosti EV - Problematika vztahů Bi Projekt: Kresba začarované rodiny</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích - objasní podstatu a význam socializace, které faktory se na socializaci jedince podílí a najde příklady neadekvátní socializace - vysvětlí pojmy sociální role a status 	<p>Sociologie - člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Socializace - Sociální role a status - Sociální komunikace 	<p>OSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin - vymezí základní znaky pojmu kultura - objasní pojem multikulturní společnost a na jakých principech by tato měla fungovat - klasifikuje sociální útvary a skupiny 	<p>Kultura, subkultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultura materiální, duchovní a normativní - Multikulturalita - Xenofobie, rasismus - Sociální útvary a skupiny - Masová kultura, masová symbolická kultura 	<p>MKV MV OSV EGS</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam sociální kontroly ve skupině - objasní vztah mezi jedincem a normami skupiny - provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální kontrola - Společenské a skupinové normy - Rodina a její význam 	<p>OSV Sexuální a rodinná výchova</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy sociální stratifikace a mobilita - porovná sociální rozvrstvení společnosti v minulosti a nyní - vysvětlí pojmy zaměstnání, povolání a vztah prestiže povolání k jeho finančnímu ohodnocení a místu jedince v sociální stratifikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální stratifikace a mobilita - Práce, zaměstnání, povolání 	<p>MV - Média a mediální produkce</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi sociálně deviantními a sociálně patologickými jevy - hledá příčiny a důsledky sociálně deviantního a patologického chování - charakterizuje současné problémy společenského života 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální deviace - Současné problémy společenského života 	<p>OSV - Morálka všedního dne Sexuální a rodinná výchova</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní odlišnost mezi morálními a právními normami - uvede, jaký význam má právo pro společnost a jeho obsah 	<p>Právo - občan a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojem a význam práva - Právo a morálka - Právní a mravní normy 	<p>OSV - Morálka všedního dne Korupce</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede státní orgány vydávající právní předpisy i kde a jak je uveřejňují - vyjmenuje prameny práva a čím se liší v jednotlivých právních kulturách - roztrídí právní normy v právním řádu ČR - klasifikuje systém právních odvětví ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - Prameny práva - Právní řád, druhy právních norem - Právní síla - Systém právních odvětví 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů MV Korupce</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy fyzická a právnická osoba - objasní podstatu právní subjektivity a způsobilosti k právním úkonům 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzická, právnická osoba 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ve svém jednání respektuje platné právní normy - uvede základní povinnost každého občana vzhledem k právnímu řádu 	<ul style="list-style-type: none"> - Právní řád ČR 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - orientuje se v právních normách - Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Rodinné právo - Občanské právo - Pracovní právo 	<p>OSV - Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů - orientuje se v právních normách - Trestní zákon, Trestní řád 	<ul style="list-style-type: none"> - Trestní právo hmotné a procesní 	<p>OSV - Morálka všedního dne MV</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje náplň činnosti orgánů právní ochrany - objasní strukturu a funkci soudů v ČR - vymezí funkce a úkoly státního zastupitelství - uvede orgány, které se podílejí na právní ochraně občanů 	<ul style="list-style-type: none"> - Soustava soudů - Státní zastupitelství - Notářství, - Advokacie 	<p>Projekt: Návštěva soudního přelíčení</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlád) - uvede znaky a funkce státu 	<p>Politologie - občan ve státě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát - Typologie států 	D, G
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě 	<ul style="list-style-type: none"> - Demokracie - Diktatura 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje 	<ul style="list-style-type: none"> - Ústava ČR - Právní stát 	<p>HV</p> <p>Projekt: Vznik samostatného Československa</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - vysvětlí pojem legislativní proces - porovná právní sílu dokumentů, které složky státní moci je vydávají, jak se složky státní moci navzájem kontrolují, omezují a doplňují 	<ul style="list-style-type: none"> - Princip dělení státní moci 	<p>MV - Práce s mediálními zdroji</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - uvede, do jakých institucí, v jakých intervalech a jakým způsobem probíhají volby v ČR - charakterizuje poměrný a většinový volební systém, jejich princip demonstruje na volbách do Parlamentu ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - Politika - Volby, volební systémy 	<p>MV - Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách</p> <p>OSV - spolupráce a soutěž</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě - rozlišuje mezi základními ideologickými proudy, vysvětlí jejich podstatu a uvede základní znaky 	<ul style="list-style-type: none"> - Ideologie 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje složky politického spektra - objasní pojem nadpoloviční většina - z mediálních zdrojů zjistí aktuální rozložení politických sil v Poslanecké sněmovně ČR - vysvětlí pojem koalice a její význam pro prosazování mocenských zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> - Politické strany 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž MV - Účinky mediální produkce a vliv médií</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování - provede rozbor Listiny základních lidských práv a svobod - uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody - doloží okolnosti a způsoby porušování lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidská práva - Listina základních práv a svobod 	<p>MKV - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace 	<p>ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Trh práce a profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hodnocení vlastních schopností - Práce jako seberealizace - Vzdělávání, příprava na volbu profese 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě - formuluje své představy o profesním uplatnění, cílech 	<ul style="list-style-type: none"> - Nabídka a poptávka po pracovních místech - Profesní mobilita - Rekvalifikace - Celoživotní vzdělávání 	<p>OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce - v tisku, na internetu atd. vyhledá inzeráty s nabídkou zaměstnání, které by chtěl s ohledem na své předpoklady a ambice vykonávat 	<ul style="list-style-type: none"> - Informační, poradenské, zprostředkovatelské služby - Pracovní trh v EU 	<p>MV - Mediální produkty a jejich významy G, IVT</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhotoví svůj životopis - prezentuje svou osobu v modelovém přijímacím pohovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - Životopis - Přijímací pohovor - Společenské a asertivní jednání 	<p>OSV - Sociální komunikace ČJL, AJ, NJ, FJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv mezilidských vztahů na stav pracovního prostředí - prezentuje svou představu o ideálním skloubení zaměstnání, fungujícího rodinného života a kvalitního trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní úspěšnost - Kariérní růst - Zaměstnání a mezilidské vztahy - Zaměstnání a rodina - Workoholismus 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - rozlišuje mezi pracovní smlouvou, dohodou o pracovní činnosti a dohodou o provedení práce - rozlišuje mezi výpovědí a dohodou o ukončení pracovního poměru - zhotoví pracovní smlouvu se všemi náležitostmi - sepíše výpověď 	<p>PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní poměr - Pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce - Zánik pracovního poměru 	<p>ČJL, AJ, NJ, FJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede složky mzdy, rozlišuje mezi hrubou a čistou mzdou - vysvětlí odvod zálohy na daň z příjmu, zdravotního a sociálního pojištění a důsledky, které může neplacení sociálního a zdravotního pojištění občanovi způsobit - zjistí výši aktuální minimální mzdy 	<p>Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní doba - Mzda - Zdravotní a sociální pojištění 	<p>OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní funkci odborů - uvede příklady situací, v nichž se může zaměstnanec obrátit na činnost odborů 	<ul style="list-style-type: none"> - Odbory 	<p>OSV - Sociální komunikace, spolupráce a soutěž MV - Média a jejich produkce</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu, dodržuje zásady bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady bezpečnosti práce - Pracovní úraz a odškodnění 	<p>EV - Člověk a životní prostředí Bi, Tv</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí mechanismy fungování trhu - rozlišuje mezi jednotlivými ekonomickými systémy, posuzuje výhody a nevýhody jednotlivých typů - vysvětlí pojmy nabídka a poptávka, posoudí úlohu konkurence v tržní ekonomice - vysvětlí, jakým způsobem se tvoří na trhu cena - charakterizuje ekonomický pojem trh 	<p>TRŽNÍ EKONOMIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomické systémy - Hospodářský cyklus - Trh 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje využití jednotlivých forem podnikání - charakterizuje základní formy podnikání (s.r.o., a.s., v.o.s., k.s., družstva, živnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> - Podnikání - Obchodní společnosti 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede postup při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - charakterizuje živnostenskou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Živností 	

<p>Žák - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Marketing - Reklama 	OSV - Spolupráce a soutěž MV - Účinky mediální produkce a vliv médií ČJL, IVT, VV
<p>Žák - objasní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - vysvětlí, jakým způsobem jsou získávány finanční prostředky do státního rozpočtu a kam jsou dále směřovány - objasní pojem schodek státního rozpočtu</p>	NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE <ul style="list-style-type: none"> - Fiskální politika - Státní rozpočet 	M
<p>Žák - rozlišuje typy daní - uvede důvody existence systému daní, nutnost odvádět daň</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Daňová soustava 	
<p>Žák - posoudí vliv ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - rozlišuje mezi vyrovnanou a nevyrovnanou obchodní a platební bilancí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Makroekonomie - Monetární politika - Inflace, ekonomický růst, nezaměstnanost, obchodní a platební bilance 	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů G
<p>Žák - vysvětlí pojem životní minimum - objasní pojem sociální politika státu, její význam a způsob zajištění - určí, na jaké sociální dávky mají občané v návaznosti na nedosaženou výši životního minima nárok</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální politika - Důchodový systém - Systém sociálních dávek 	OSV - Sociální komunikace, morálka všedního dne M
<p>Žák - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur - rozlišuje mezi jednotlivými typy a formami nezaměstnanosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nezaměstnanost - Úřady práce - Podpora v nezaměstnanosti - Rekvalifikace 	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů M
<p>Žák - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - popíše bankovní soustavu ČR - objasní vývoj, funkce a formy peněz</p>	FINANCE <ul style="list-style-type: none"> - Peníze - Bankovní soustava ČR 	OSV - Spolupráce a soutěž

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady mezinárodních organizací a jejich vliv na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - vysvětlí, jakými způsoby se státy zapojují do mezinárodních vztahů - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce 	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY - GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy - Mezinárodní spolupráce 	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Morálka všedního dne</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní důvody evropské integrace, její význam pro vývoj Evropy - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - uvede významné mezníky ve vývoji evropské integrace - rozlišuje funkce orgánů EU a jejich činnosti - posoudí vliv začlenění států do Evropské unie, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva - zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropská integrace - Evropská unie 	<p>EGS - Žijeme v Evropě D, G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady globálních problémů současnosti - objasní pojem globalizace - zhodnotí, jak se globalizace projevuje v různých sférách každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> - Globalizace - Globální problémy 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové problémy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Bi, G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení člověka a skutečnosti - charakterizuje specifika filozofických otázek - objasní vztah mýtu a filozofie, náboženství a filozofie 	<p>FILOZOFIE - ÚVOD DO FILOZOFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podstata filozofie 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních problémů OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti D, ČJL</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - charakterizuje filozofii antiky, středověku, novověku až po současnost, okruhy problémů a myšlenky jejich představitelů - charakterizuje českou filozofii, okruhy problémů a myšlenky jejich představitelů 	<p>Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - Filozofické směry 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti D</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce - zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti - uvede hlavní zdroje a historické kořeny evropské morálky - charakterizuje úlohu svědomí v lidském jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - Etika - Otázky praktické a sociální etiky 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti OSV - Morálka všedního dne EGS - Globalizační a rozvojové procesy</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Neformální logika 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ČJL, M</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - objasní jednostrannost pohledu jednotlivých vědních disciplín na skutečnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Věda a víra, věda a filozofie - Přínos a nebezpečí vědy 	<p>OSV - Morálka všedního dne MV - Účinky mediální produkce a vliv médií</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a charakterizuje významné náboženské systémy, projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	<p>RELIGIONISTIKA - ÚVOD DO RELIGIONISTIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náboženství, víra, sekty 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů D, G</p>

5.5 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Geografie, svým badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody si žáci osvojují i důležité dovednosti. Je to rozvíjení dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti i vztahy mezi nimi. Postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat následky v globálních ekosystémech a využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Vztah mezi člověkem a přírodou má vliv na citový život člověka, utváří podmínky života lidí i jejich společenství.

Vzdělávací obsah oboru Geografie má přírodovědný i společenskovední charakter. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti utváří a rozvíjí klíčové kompetence a vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání
- potřebám klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz i závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují efektivnější využívání zdrojů energie v praxi,
- využívání obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

5.5.1 Předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP a patří do oblasti Člověk a příroda společně s předměty Chemie, Biologie a Geografie.

Ve vyučovacím předmětu Fyzika směřujeme žáky k osvojení základních fyzikálních pojmů, zákonitostí a odborné terminologie. Pomocí jednoduchých demonstračních pokusů rozvíjíme u žáků zájem o poznávání nových fyzikálních pojmů a zákonitostí. Během celého studia rozvíjíme u žáků schopnosti pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Získané fyzikální poznatky aplikujeme do praktického života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. - 3. Ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - 2,5 - 2,5 - 0. Ve 2. a 3. ročníku má polovina žáků třídy Praktická cvičení z fyziky jednu hodinu týdně. V Praktickém cvičení žáci měří a vyhodnocují praktické úlohy z různých oblastí fyziky, plní cíle oboru Práce s laboratorní technikou.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky, kde je k dispozici dataprojektor, vizualizer a multimediální počítač s internetem. V teoretických hodinách se třídy nedělí, v praktických cvičeních se dělí na poloviny. Praktická cvičení probíhají v laboratoři fyziky s kapacitou laboratoře 16 pracovních míst.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách fyziky užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Fyziky jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme problémové situace, při kterých žáky motivujeme k učení
- zadáváním projektů učíme žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky pozorovat a měřit různé fyzikální objekty, jevy, zkoumat jejich vlastnosti, výsledky pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a využívat pro vlastní učení
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úlohy a situace z praktického života a společně s žáky je řešíme jako fyzikální problém
- řešíme problémové úlohy postupně, stupňujeme jejich náročnost
- vedeme žáky k řešení problémových situací a úloh samostatně i s ostatními žáky
- učíme žáky, aby dokázali fyzikální problém vyřešit matematicky
- rozvíjíme u žáků zručnost při provádění náčrtků fyzikálních situací
- zadáním projektů podporujeme samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení žáků
- užíváme k řešení problému dostupnou moderní techniku
- zapojujeme žáky do fyzikálních soutěží a motivujeme je k rozšiřování znalostí.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na správnost mluveného i písemného projevu (písemné zkoušení, projekty)
- vedeme žáky k prezentacím vlastních postupů, ke vzájemnému naslouchání a pokládání jasných a srozumitelných dotazů.

4. Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme do výuky týmovou práci žáků a klademe důraz na vytvoření pravidel práce
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých a k obhajobě kritiky své vlastní práce pomocí argumentů.

5. Kompetence občanské:

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vybízíme žáky k otevřenosti a upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli za své případné chyby a omyly
- vyžadujeme včasné odevzdání písemných prací a referátů a vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich splnění
- dbáme na bezpečnost práce v laboratoři, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady 1. pomoci v případě úrazu.

6. Kompetence k podnikavosti:

- rozvíjíme osobní i odborný potenciál žáka, aby rozpoznal a využil příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě
- podporujeme vlastní iniciativu a tvořivost žáků
- vyžadujeme splnění úkolů a vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci
- vedeme žáky k uvědomění si rizik při rozhodování v reálných životních situacích.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky fyzikálních veličin - odečítá z grafu hodnoty fyzikálních veličin - rozliší fyzikální veličiny skalární nebo vektorové a používá je při řešení fyzikálních problémů a úloh - určí graficky součet a rozdíl daných vektorů 	<p>Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličiny a jednotky - Mezinárodní soustava SI, převody jednotek - Vektorové a skalární veličiny - Operace s vektory, rozklad vektoru na různoběžné složky 	<p>M - Práce s vektory</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně - určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - využívá kinematické vztahy rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) pohybů k určování jejich zrychlení, rychlosti, dráhy a doby pohybu - využívá grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase - vypočítá u pohybu hmotného bodu po kružnici jeho zrychlení, obvodovou a úhlovou rychlost, periodu a frekvenci 	<p>Kinematika pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Těleso, hmotný bod, vztažná soustava, trajektorie - Relativnost klidu a pohybu, druhy pohybů - Rychlost, zrychlení - Volný pád, tíhové zrychlení - Rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici - Dostředivé zrychlení 	<p>M - Úlohy o pohybu</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí v dané situaci velikost a směr síly třecí, tíhové, gravitační, tlakové, dostředivé a síly pružnosti - určí graficky i početně tečnou a normálovou složku tíhové síly u tělesa na nakloněné rovině - rozloží graficky sílu na dvě různoběžné složky - objasní fyzikální obsah Newtonových pohybových zákonů - sestaví pohybovou rovnici a využije ji k určení zrychlení pohybu nebo výpočtu působících sil - porovná účinky sil akce a reakce na vzájemně působící tělesa - využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh 	<p>Hmotnost, síla a hybnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hmotnost, zákon zachování hmotnosti - Síla, skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony - Inerciální vztažná soustava - Třecí síla, tíhová síla, dostředivá a odstředivá síla, síla pružnosti - Hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti 	

<p>Žák - využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh - rozhodne v dané situaci, zda jsou splněny podmínky pro použití zákona zachování mechanické energie - využívá zákon zachování mechanické energie k řešení problémů a úloh</p>	<p>Práce a energie - Mechanická práce, výkon - Kinetická a potenciální energie, potenciální energie pružnosti, mechanická energie - Změny a přeměny energie, - Souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací - Zákon zachování mechanické energie, účinnost</p>	<p>M</p>
<p>Žák - vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr se silou gravitační - využívá kinematické vztahy rovnoměrných a zrychlených pohybů a zákon zachování energie k řešení svislého a vodorovného vrhu</p>	<p>Gravitační pole - Gravitace, gravitační síla, Newtonův gravitační zákon - Gravitační pole, gravitační zrychlení, - Tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha - Pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země - Gravitační pole Slunce, sluneční soustava</p>	<p>G, D</p>
<p>Žák - chápe různé přímé i nepřímé metody výzkumu vesmíru - chápe rozdíly mikrosvěta, světa, makrosvěta</p>	<p>Astrofyzika - Sluneční soustava - Vývoj hvězd, stavový diagram hvězd - Vznik a vývoj vesmíru</p>	
<p>Žák - vypočítá velikost a určí směr momentu síly - určí otáčivé účinky síly působící na těleso - objasní obsah momentové věty a využívá ji prakticky k řešení technických problémů - zformuluje a fyzikálně objasní podmínky, které určují rovnováhu a stabilitu tělesa</p>	<p>Mechanika tuhého tělesa - Tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb - Moment síly, momentová věta - Skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, rozklad síly na rovnoběžné složky - Těžiště, podmínky rovnováhy tělesa, stabilita tělesa - Kinetická energie otáčivého pohybu, moment setrvačnosti</p>	
<p>Žák - vypočítá tlak a tlakovou sílu v kapalině použitím Pascalova zákona - vypočítá hydrostatický tlak a hydrostatickou tlakovou sílu - zformuluje a fyzikálně objasní podmínky plování těles - řeší úlohy s využitím Archimédova zákona - objasní fyzikální význam rovnice spojitosti a Bernoulliho rovnice a využívá obě rovnice k řešení praktických problémů</p>	<p>Mechanika kapalin a plynů - Tlak v kapalině a v plynu, tlaková síla, Pascalův zákon - Hydrostatický tlak, atmosférický tlak - Vztlková síla, Archimédův zákon, plování těles - Rovnice spojitosti, tlaková potenciální energie kapaliny - Bernoulliho rovnice</p>	<p>OSV, EV, MV - Archimédes a kapaliny G, Bi, M</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pomocí kinetické teorie vlastnosti látek - vypočítá hmotnost částic, látkové množství, počet částic 	<p>Kinetická teorie látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinetická teorie stavby látek - Difúze, tlak plynu, Brownův pohyb - Hmotnosti a rozměry částic, látkové množství - Avogadrova konstanta, molární hmotnost a objem - Vzájemné silové působení částic - Modely struktur látek v různých skupenstvích 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá 1. termodynamický zákon k řešení úloh na změnu vnitřní energie soustavy - sestaví kalorimetrickou rovnici a vyřeší ji- - objasní nemožnost dosažení teploty 0 K - vypočítá změnu délky nebo objemu těles při změnách teploty - vysvětlí teplotní roztažnost látek, objasní funkci bimetalového pásku a uvede možnosti jeho praktického využití - objasní jev anomálie vody a jeho význam 	<p>Termodynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termodynamická soustava - Teplota a její měření - Teplotní roztažnost látek, anomálie vody - Vnitřní energie tělesa, teplo - Kalorimetrická rovnice 	<p>OSV, EGS, EV, MV</p> <p>Globální oteplování, tání ledovců</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví kalorimetrickou rovnici a vyřeší ji - vysvětlí princip činnosti tepelných motorů a chladících strojů- 	<p>Termodynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - První termodynamický zákon - Kalorimetrická rovnice - Přenos tepla, kruhový (cyklický) děj - Druhý termodynamický zákon 	<p>OSV, EGS, EV, MV Globální oteplování, tání ledovců</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede rozbor stavových změn při termodynamických dějích v ideálním plynu a znázorní je pomocí pV-diagramu - využívá stavovou rovnici k určování stavových změn při termodynamických dějích v plynech - objasní vznik normálového napětí působením vnější síly na pevné těleso - využívá Hookova zákona při řešení fyzikálních problémů - popíše vlastnosti povrchové vrstvy kapalin 	<p>Struktura a vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavová rovnice pro ideální plyn - Termodynamické děje v ideálním plynu: izotermický, izobarický, izochorický a adiabatický - Krystalické a amorfnní látky - Deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, Hookův zákon - Povrchová síla, povrchové napětí - Kohezní a kapilární tlak v kapalině, kapilární jevy - Změny skupenství látek, sytá a přehřátá pára 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše a charakterizuje kmitavý pohyb mechanického oscilátoru - popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru a příčinu tlumení kmitání mechanického oscilátoru - vysvětlí podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance 	<p>Kmitání mechanického oscilátoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kmitání, mechanický oscilátor - Kinematika harmonického kmitavého pohybu - Dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru - Přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání - Nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění a šíření mechanického vlnění v různých prostředích - vysvětlí pojem odraz vlnění a aplikuje zákon odrazu při šíření vlnění - vysvětlí pojem interference vlnění a popíše jeho projevy a důsledky při různých podmínkách 	<p>Mechanické vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanické vlnění, vlnová délka - Druhy vlnění, Interference vlnění - Šíření vlnění, vlnoplocha, paprsek - Odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí - Zvuk, výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí jev elektrostatické indukce a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na vodič - vysvětlí jev polarizace a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na nevodíč - analyzuje vlivy elektrického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití 	<p>Elektrický náboj a elektrické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrický náboj, zákon zachování elektrického náboje - Coulombův zákon, intenzita elektrického pole - Práce sil elektrického pole, elektrické napětí, elektrický potenciál - Pohyb nabitě částice v elektrickém poli - Vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrostatická indukce, polarizace dielektrika - Kondenzátor, kapacita kondenzátoru 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí jev elektrostatické indukce a působení elektrického pole na vodič - vysvětlí pokles napětí na zdroji při jeho zatížení - využívá Ohmův zákon pro uzavřený obvod - objasní rozdílnou vodivost kovů, polovodičů a izolantů - vysvětlí změnu elektrického odporu kovového vodiče s teplotou - porovná a vysvětlí rozdíly teplotní závislosti elektrického odporu vodiče a polovodiče - popíše diodový jev a jeho využití v elektrických obvodech - vysvětlí elektrolýzu a diskutuje o praktickém využití elektrolýzy - vysvětlí vznik elektrického proudu v plynu při různých podmínkách 	<p>Elektrický proud v látkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrický proud, zdroj, elektromotorické napětí - Ohmův zákon pro část obvodu - Elektrický odpor vodiče - Supravodivost, spojování rezistorů - Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí - Elektrická práce, výkon, účinnost - Polovodiče, polovodičová dioda, diodový jev, usměrňovač - iontová vodivost, elektrolýza - Vedení proudu v kapalinách a plynech, plazma 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití - vysvětlí ochrannou funkci magnetického pole Země proti korpuskulárnímu záření z vesmíru - využije znalosti vnitřní struktury feromagnetických látek k objasnění jejich magnetických vlastností - využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí a proudu 	<p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - Magnetická síla, magnetické pole - Magnetická indukce - Magnetické pole vodičů s proudem - Pohyb částice s nábojem v magnetickém poli - Magnetické vlastnosti látek - Magnetický indukční tok, Faradayův zákon elektromagnetické indukce - Vlastní indukce, indukčnost 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s řádem a zařízením učebny fyziky - smí bezpečně zacházet s pomůckami - je poučen o zásadách 1. pomoci a organizaci evakuace školy - je poučen o důležitých telefonních číslech pro přivolání pomoci - rozlišuje absolutní a relativní odchylku měření - vypracuje protokol s využitím teorie chyb měření - vypracuje protokol pomocí PC - odesílá a přijímá dokumenty pomocí internetu 	<p>Praktická cvičení z fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řád učebny fyziky - Seznámení se zařízením učebny a pomůckami - Zásady při měření ve fyzice - Vypracování laboratorní práce - Zásady 1. Pomoci Teorie chyb měření - Chyby při měření, jejich výpočet - Přesnost při měření 	<p>CH - Rozdíly při práci v laboratoři TV - Zásady 1. Pomoci M - Výpočty IVT - Zpracování protokolů na PC, používání internetu</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá různá délková měřítka - vypracuje protokol o výsledcích své experimentální práce - navrhne metodu zjišťování obsahů rovinných útvarů - používá matematické vzorce - seznámí se s přibližnými metodami měření nepravidelných ploch - vypracuje protokol o výsledcích své experimentální práce 	<p>Měření délek, ploch a objemů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Měřidla délky, typy a využití - Měření objemů nepravidelných těles 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - měří hmotnost tělesa kmitajícího na pružné spirále - seznámí se s měřením malých a velkých hmotností - vypracuje protokol o výsledcích své experimentální práce 	<p>Měření hmotnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Statické a dynamické měření hmotnosti 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne metodu zjišťování hustoty těles - vyzkouší si nepřímou metodu zjišťování hustoty těles 	<p>Měření hustoty pevných a kapalných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hustota těles 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá kalorimetrickou rovnici k výpočtu - navrhne způsob měření měrného skupenského tepla tání - změří skupenské teplo tání - navrhne využití tepelných vodičů a nevodičů 	<p>Měření tepla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teplo, změny skupenství - Kalorimetrická rovnice 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokusem ověřuje závislosti $s = f(t)$, $v = f(t)$, $a = f(t)$ - graficky znázorní tyto závislosti - používá grafy pro zjišťování hodnot 	<p>Zákonitosti různých druhů pohybů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy pohybu - Zrychlený pohyb - Grafy dráhy, rychlosti a zrychlení 	<p>M - Úlohy o pohybu</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje prakticky vlastnosti matematického kyvadla - z naměřených hodnot činí závěry o vztahu doby kmitu a zatížení pružiny - posoudí jak závisí doba kmitu pružiny na její kvalitě 	<p>Měření tíhového zrychlení pomocí matematického kyvadla a pružiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čas - Tíhové zrychlení 	<p>M - Výpočty podle vzorců</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak cívka ovlivňuje průchod střídavého proudu v elektrickém obvodu a aplikuje tyto poznatky v příkladech - vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru - popíše bezpečné zacházení s elektrickým proudem 	<p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rovnice střídavého napětí a proudu, fázový a časový diagram, efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu - Rezistance, indukance, kapacitance, impedance - Generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor - Přenosová soustava energetiky - Bezpečnost při práci s elektrickým proudem 	<p>OSV, EGS, EV, MV:</p> <p>Energie - její výroba a význam pro praxi</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní šíření elektromagnetických vln ve vakuu a v látkovém prostředí - charakterizuje podmínky vzniku odrazu, interference a ohybu při šíření elektromagnetického vlnění - objasní podstatu bezdrátového přenosu informací - analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo - vysvětlí podstatu skleníkového jevu a jeho globální důsledky - vysvětlí vznik a ochrannou funkci ozónové vrstvy pro život na Zemi a analyzuje problematiku ozónové díry 	<p>Elektromagnetické kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oscilační obvod, Thomsonův vztah - Nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - Elektromagnetická vlna a její šíření - Elektromagnetický dipól - Přenos informací elektromagnetickým vlněním, vysílač a přijímač - Spektrum elektromagnetického záření 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou - využívá zákony šíření světla v prostředí k zobrazování předmětů jednoduchými optickými systémy - graficky znázorní obraz vytvořený rovinným a kulovým zrcadlem a čočkou - využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čočky k určení polohy a vlastností obrazu 	<p>Zobrazování optickými soustavami</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optická soustava - Zobrazení v rovinném a kulovém zrcadle, zobrazovací rovnice - Zobrazení tenkou čočkou, zobrazovací rovnice - Optická mohutnost čočky - Oko jako optická soustava, akomodace, zorný úhel - Lupa, mikroskop, dalekohled 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše šíření světla v různých prostředích - vysvětlí interferenci, ohyb, polarizaci světla - objasní využití těchto jevů v praktickém životě 	<p>Vlnové vlastnosti světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šíření světla v optickém prostředí - Koherentní záření, interference světla a ohyb světla - Optická mřížka, polarizace světla 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o kvantových vlastnostech záření k určení korpuskulárních vlastností fotonu a k objasnění projevů interakce záření s látkou 	<p>Kvanta a vlny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Foton, fotoelektrický jev - Vlnové vlastnosti částic - Korpuskulární a vlnová povaha záření a částic 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu vzniku a pohlcování světla v atomech - využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování vlnových délek a frekvencí záření - vysvětlí funkci laseru a využití laseru v praxi - vysvětlí uvolňování energie při štěpení a slučování jader - využívá poznatků o vazebných energiích jader k vyčíslení energetické bilance jaderných reakcí - objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídaní chování radioaktivních látek - zdůvodní způsoby ochrany osob před nebezpečným zářením - posoudí výhody a rizika jaderné energetiky 	<p>Atomy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jádro a obal atomu - Stacionární stavy a jejich změny, emisní a absorpční spektra - Kvantový model atomu, Pauliho vylučovací princip - Stimulovaná emise, laser - Atomové jádro, jaderné síly - Jaderné reakce, štěpení jader, řetězová reakce, syntéza jader, termonukleární reakce - Radioaktivita, typy radioaktivních přeměn, ochrana před škodlivými účinky jaderného záření - Zákon radioaktivní přeměny - Jaderná energetika, jaderný reaktor 	<p>OSV, EGS, EV, MV: Jaderná energie</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní relativnost některých fyzikálních veličin - vypočítá změnu délky, hmotnosti, času a energie tělesa při změnách jeho rychlosti a zdůvodní tyto jevy 	<p>Speciální teorie relativity</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principy relativity, meze platnosti klasické fyziky - Relativistická délka, čas, hmotnost, energie tělesa 	<p>OSV, EV, MV: Význam teorie relativity M</p>

	Praktická cvičení z fyziky	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá kalorimetrickou rovnici k výpočtu - navrhne způsob měření měrného skupenského tepla - změří skupenské teplo tání - navrhne využití tepelných vodičů a nevodičů 	<p>Měření charakteristik tepelných jevů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kalorimetrická rovnice - Skupenské teplo 	M, CH - Práce s MFCh tabulkami
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří povrchové napětí kapaliny - vypracuje protokol s využitím teorie chyb měření 	<p>Měření povrchového napětí kapaliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povrchové napětí - Kapilární jevy 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje vlastnosti nabitých těles - provádí pokusy z elektrostatiky 	<p>Elektrické vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ionty - Elektrostatika 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí elektrický obvod a využívá elektrické měřicí přístroje - pomocí měření zjišťuje různé vlastnosti elektrických součástí - grafiky znázorní závislosti elektrických veličin - nakreslí elektrický obvod a vypracuje protokol 	<p>Měření v elektrických obvodech</p> <ul style="list-style-type: none"> - VA charakteristika diody, rezistoru 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí elektrický obvod a využívá elektrické měřicí přístroje - grafiky znázorní závislosti elektrických veličin - nakreslí elektrický obvod a vypracuje protokol 	<p>Měření elektrického odporu rezistoru, kapacity kondenzátoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - VA charakteristika rezistoru 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí pokus dle návodu a zjišťuje výsledky pokusu - narýsuje zobrazení a ověří výpočtem výsledek pokusu 	<p>Měření zobrazení zrcadly a tenkou čočkou</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy zrcadel a jejich zobrazení - Druhy čoček a jejich zobrazení 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí pokus dle návodu a zjišťuje výsledky pokusu - narýsuje zobrazení a ověří výpočtem výsledek pokusu 	<p>Měření indexu lomu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpočet indexu lomu - Rychlost světla v látkách 	

5.5.2 Předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností experimentovat, vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. - 3. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2,5 - 2 - 2,5 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v učebně chemie, laboratoři chemie a kmenových třídách. Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy.

Do vzdělávacího obsahu Chemie jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporujeme používání výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme předcházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- učíme rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme, jak některým problémům předcházet.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor podpořeným logickými argumenty
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému a podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření a užívání léků
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích
- učíme žáky preventivně předcházet úrazům a poskytovat účinnou první pomoc.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně pracovat a provádět experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností učíme žáka při práci využívat moderní technologie, postupy a pomůcky
- učíme žáka chránit své zdraví při práci
- různými formami (exkurze, film, beseda...) seznamujeme žáka s různými profesemi z oblasti chemické výroby
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a v chemické laboratoři a dodržování stanovených pracovních postupů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá české názvy a značky prvků periodického systému - objasní původ českých i latinských názvů významných prvků - vysvětlí metodu určení oxidačního čísla i formální povahu této charakteristiky - vytváří vzorce anorganických sloučenin z jejich názvů a naopak - vysvětlí strukturu názvu a vzorce komplexní látky a aplikuje teoretickou znalost při tvorbě názvu či vzorce jednoduchých typů těchto látek 	<p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví kyselin, hydroxidů, solí a dalších anorganických sloučenin - směsi a jejich dělení 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní částicové pojmy a zařadí je do periodické soustavy prvků z historického hlediska - popíše stavbu atomu, rozliší protonové a nukleonové číslo, izotopy, nuklidy a izobary - vyjmenuje a popíše všechny druhy kvantových čísel, používá pojem orbita - uvede příklady tvarů orbitalů a používá pravidla při jejich zaplňování - zapíše elektronovou konfiguraci prvků pomocí symbolů i rámečků - osvojí si pojem excitovaný stav a jeho význam na konkrétních příkladech - rozliší ionizační energii a elektronovou afinitu 	<p>Struktura atomu a periodický systém</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj a historie chemie - Stavba atomu (Z, A, izotop) - Radioaktivita, jaderné reakce - Elektronový obal (kvantová čísla, orbitaly, obsazování orbitalů) - PSP (konfigurace atomů) - Valenční elektrony, excitovaný stav, ionizace) 	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky F</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem chemická vazba a vazebná energie - rozliší vazbu podle sdílení elektronů, rozložení hustoty elektronů, násobnosti a podle rozdílu elektronegativit - najde v molekule slabé vazebné interakce 	<p>Chemická vazba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemická vazba a vazebná energie - Kovalentní vazba, struktura látek - Iontová vazba, kovová vazba - Slabé vazebné interakce - Roztoky 	F
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše obor termochemie, rozezná termochemickou rovnici - použije v příkladech termochemické zákony - vysvětlí rychlost chemické reakce - používá Guldberg-Waageův zákon pro rychlost reakce a pro rovnováhu - uvede vlastnosti kyselin a zásad a použije je v příkladech - rozliší oxidaci a redukci, vyčíslí redoxní rovnice - seznámí se s Beketovou řadou kovů a rozezná druhy reakcí 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termochemie - Typy chemických reakcí - Reakční kinetika - Chemická rovnováha - Teorie kyselin a zásad - Redoxní děje, řada napětí kovů 	M

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s fyzikálními a chemickými vlastnostmi vodíku a kyslíku - vyjmenuje některé sloučeniny vodíku a kyslíku a umí uvést příklady jejich použití v praktickém životě - umí napsat strukturní vzorec vody a peroxidu vodíku a na jeho základě určit fyzikální vlastnosti - rozezná druhy vod (podle znečištění a podle výskytu iontů) - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - seznámí se s výskytem a fyzikálními vlastnostmi prvků VIII. A, VII. A, VI. A a V. A skupiny - umí vyjmenovat některé chemické vlastnosti těchto prvků a na základě těchto poznatků sestaví rovnice - rozliší bezkyslíkaté a kyslíkaté sloučeniny těchto prvků - seznámí se s použitím těchto sloučenin v praktickém životě 	<p>Základy anorganické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodík, voda, povrchové a podzemní vody - Kyslík, oxidy, peroxidy - Vzácné plyny - VII. A skupina 	<p>F</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - prokáže praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události 	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události - Živelní pohromy - Únik nebezpečných látek do životního prostředí - První pomoc - Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí 	<p>Výchova ke zdraví</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy laboratorní techniky - rozdělí složky heterogenní směsi - je schopen zkoumat vlastnosti látek prostřednictvím vhodně zvolených pokusů - dokáže pracovat s modely chemických látek - vypočítá a připraví roztok dané koncentrace - rozliší látky kyselé a zásadité - orientuje se v základních typech chemických reakcí 	<p>Praktická cvičení z chemie</p> <p>Laboratorní cvičení z chemie</p> <p>Základy laboratorní techniky Dělení směsí Chem. vlastnosti látek Struktura atomu - práce s modely Vlastnosti kovů a nekovů Příprava roztoků, ředění, krystalizace Neutralizace, vlastnosti kyselin a hydroxidů Typy chemických reakcí</p>	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s fyzikálními a chemickými vlastnostmi vodíku a kyslíku - vyjmenuje některé sloučeniny vodíku a kyslíku a umí uvést příklady jejich použití v praktickém životě - umí napsat strukturní vzorec vody a peroxidu vodíku a na jeho základě určit fyzikální vlastnosti - rozezná druhy vod (podle znečištění a podle výskytu iontů) - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - seznámí se s výskytem a fyzikálními vlastnostmi prvků VIII. A, VII. A, VI. A a V. A skupiny - umí vyjmenovat některé chemické vlastnosti těchto prvků a na základě těchto poznatků sestaví rovnice - rozliší bezkyslíkaté a kyslíkaté sloučeniny těchto prvků - seznámí se s použitím těchto sloučenin v praktickém životě 	<p>Základy anorganické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodík, voda, povrchové a podzemní vody - Kyslík, oxidy, peroxidy - Vzácné plyny - VII. A skupina 	<p>F</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - zapíše základní reakce prvků či sloučenin chemickou rovnicí a objasní jejich průběh 	<p>Prvky IV. A, III. A, II. A, I. A skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku - Síra a její sloučeniny - Prvky V. A skupiny - Prvky IV. A skupiny - Prvky III. A skupiny - Prvky II. A skupiny - Prvky I. A skupiny 	<p>EV - Člověk a životní prostředí</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - zapíše základní reakce prvků či sloučenin chemickou rovnicí a objasní jejich průběh - charakterizuje různé kategorie rizik, spojená s chemickými látkami a manipulací s nimi - charakterizuje výrobu významných látek a materiálů 	<p>Přechodné prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakteristika přechodných prvků - Názvosloví koordinačních sloučenin - Prvky skupiny Cr, Mn - Prvky triády Fe - Prvky skupiny Cu - Prvky skupiny Zn 	<p>EV - Člověk a životní prostředí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pojmy analytické chemie - vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií - charakterizuje základní metody důkazů a stanovení - zhodnotí význam analytické chemie pro moderní společnost 	<p>Základy analytické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metody analytické chemie 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - aplikuje obecně-chemické zákonitosti na skupinu organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo systematického názvosloví - ovládá a aktivně používá základní pojmy organické chemie - provádí přehlednou klasifikaci základních typů reakcí a jejich mechanismů 	<p>Základy organické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pojmy v organ. chemii - Typy vzorců - Izomerie - Typy činidel - Základní typy reakcí v organické chemii - Klasifikace organických sloučenin 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady - vysvětlí metody získávání a fyzikálního i chemického zpracování surovin organické chemie 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví - Alkany a cykloalkany - Alkeny a alkadieny - Alkyny - Areny - Základní suroviny organické chemie, zpracování 	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Člověk a životní prostředí, životní prostředí České republiky</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní skupiny derivátů organických sloučenin - charakterizuje halogenderiváty a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady 	<p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přehled a rozdělení - Efekty substituentů - Halogenderiváty - Dusíkaté deriváty 	<p>EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EV - Člověk a životní prostředí</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - zhodnotí surovinovou základnu organických výrob v globálním měřítku i v rámci hospodářství ČR - vysvětlí metody chemického zpracování surovin organické chemie - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí surovinové zdroje, využití a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti organických reakcí na konkrétní příklady - popíše výrobní provozy základních typů závodů organické chemie - zhodnotí dopad chemizace na životní prostředí, chemické ekologické katastrofy, podíl chemie na globálních ekologických problémech dneška 	<p>Deriváty uhlovdíků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organokovové sloučeniny - Alkoholy, fenoly - Etery - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny - Deriváty karboxylových kyselin - Organické deriváty kyseliny uhličitě 	<p>EV - Člověk a životní prostředí EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - popíše základní skupiny organických sloučenin a jejich zástupce, surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti organických reakcí na konkrétní příklady - vysvětlí podíl chemie na globálních ekologických problémech dneška 	<p>Heterocyklické sloučeniny</p>	<p>Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - vysvětlí uplatnění přírodních látek v medicíně - vysvětlí možnost zneužití přírodních látek a jejich souvislost s problematikou toxikologie a toxikomanie - objasní význam jednotlivých skupin přírodních látek ve výživě člověka 	<p>Chemie přírodních látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izoprenoidy - Lipidy a mýdla - Sacharidy - Aminokyseliny, peptidy, bílkoviny - Nukleové kyseliny, proteosyntéza - Alkaloidy - Chemické děje v živých soustavách - Enzymy, vitaminy, hormony 	<p>Bi</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam fyzikálně chemických procesů v živých soustavách - zhodnotí odlišnosti chemického složení živých a neživých soustav - popíše podstatu katalýzy biochemických procesů - chápe význam oxidačně-redukčních dějů v živých soustavách - objasní podstatu energetiky biochemických procesů - používá základní terminologii vztahující se k intermediárnímu metabolismu 	<p>Úvod do biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Složení živých soustav - Biokatalýza - Vitaminy - Hormony a fytohormony 	<p>Bi, F, CH</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a objasní základní metabolické procesy - zhodnotí význam metabolických procesů pro zajištění základních podmínek pro fungování organismu 	<p>Dynamická biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dýchání - Fotosyntéza a glykolýza - Calvinův cyklus - Syntéza nukleových kyselin - Proteosyntéza - Katabolismus bílkovin a metabolismus dusíkatých látek v organismu - Katabolismus a anabolismus lipidů 	<p>EV - Problematika vztahů organismu a prostředí</p>
	<p>Praktická cvičení z chemie</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy laboratorní techniky - provede a slovně popíše charakteristické reakce jednotlivých skupin látek - dokáže přítomnost kationu event. aniontu ve vzorku - stanoví množství látky nejjednodušším vzorku 	<p>Laboratorní cvičení z organické chemie</p> <p>Základy laboratorní techniky</p> <p>Uhlovodíky</p> <p>Alkoholy a fenoly</p> <p>Karbonylové sloučeniny</p> <p>Karboxylové kyseliny</p> <p>Lipidy a mýdla</p> <p>Monosacharidy a disacharidy</p> <p>Polysacharidy - škrob</p> <p>Aminokyseliny a bílkoviny</p> <p>Analytická chemie</p>	

5.5.3 Předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Biologie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, kde žákovi umožňujeme poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a ukazujeme jejich aplikaci v praktickém životě. Biologie čtyřletého i osmiletého studia se po stránce obsahové, organizační i časové shoduje. Ve třetím ročníku mají žáci možnost vybrat si dvouletý Biologický seminář, který prohlubuje a rozšiřuje učivo biologie. Ve čtvrtém ročníku mají žáci možnost vybrat si jednoletý Biologický seminář, který rovněž prohlubuje a rozšiřuje učivo.

Ve vyučovacích hodinách směřujeme k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, zprostředkujeme žákům metody a prostředky pro hlubší porozumění přírodním faktům. Dále umožňujeme poznat přírodu jako celek, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se, učíme aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vedeme k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, seznamujeme žáka se stavbou živých organismů, rozvíjíme uvědomělou péči o vlastní zdraví.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Biologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. - 4. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2,5 - 2,5 - 2 - 2. V 1. a v 2. ročníku se konají Praktická cvičení z biologie, v nichž žáci určují přírodniny, pozorují rostliny a živočichy, mikroskopují a vyhodnocují úkoly z různých oblastí biologie (botanika, zoologie, ekologie).

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Biologie je obvykle vyučován v odborné učebně biologie, kde je k dispozici zpětný projektor, barevný televizní přístroj, videopřehrávač, DVD přehrávač, multimediální počítač s datavideoprojektorem a internetem.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách biologie užívané různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, problémové vyučování, referáty, přírodovědné vycházky s pozorováním, zapojení do soutěží, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Biologie jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova: poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Environmentální výchova: problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí České republiky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- cíleně vytváříme problémové situace, při nichž systematicky žáky motivujeme k učení
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie při studiu biologických zákonitostí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, přírodních jevů a ekologických problémů
- zadáváme úkoly, pomocí kterých žáky učíme vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury popř. internetu.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úkoly a situace z praktického života, vedeme žáky k řešení biologických problémů
- motivujeme žáky zařazováním metod, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- zapojujeme žáky do biologických a ekologických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe akcent na formální správnost mluveného i písemného projevu
- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- podněcujeme žáky k tomu, aby se vzájemně poslouchali, kladli si věcné a srozumitelné otázky.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme přátelskou a přívětivou atmosféru v hodinách
- vybízíme žáky k diskusi, ke konstruktivní kritice pomocí racionálních argumentů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků.

5. Kompetence občanské:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, dále pravidel chování v odborné učebně biologie
- respektujeme věkové, intelektové, sociální, zdravotní specifika žáka
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění úkolů, včasného odevzdávání zadaných úloh.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům pracovat s rozličnými pomůckami - sbírkovými předměty, modely, živým biologickým materiálem
- dbáme na dodržování bezpečnosti při práci a ochranu zdraví
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- seznamujeme žáka s různými profesemi z oblasti přírodních věd.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odliší živé soustavy od neživých, jejich charakteristické vlastnosti - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy 	<p>Obecná biologie Buňka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce (buněčné organely a jejich funkce, rozmnožování buněk) 	EV
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů 	<p>Biologie virů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce virů (možnosti přenosu, životní cykly, skupiny virů, virózy) 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a jejich léčbu 	<p>Biologie bakterií</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce bakterií (výskyt skupiny bakterií, bakteriální choroby) 	EV
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	<p>Biologie protist</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce protist (kromě prvoků) 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce hub - Stavba a funkce lišejníků 	EV
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti 	<p>Biologie rostlin Morfologie a anatomie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buňka a pletiva <p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodní režim - Metabolismus - Růst a vývin - Pohyby rostlin <p>Systém a evoluce rostlin</p>	EV

	Praktická cvičení z biologie	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s řádem učebny biologie a dodržuje jej - seznámí se se zařízením učebny a základními pomůckami - smí bezpečně zacházet s pomůckami - je poučen o zásadách 1. pomoci - je poučen o organizaci evakuace školy - je poučen o důležitých telefonních číslech pro přivolání pomoci 	<p>Úvod do praktických cvičení z biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řád učebny biologie - Seznámení se zařízením učebny a pomůckami - Zásady při mikroskopování - Vypracování laboratorní práce - Zásady 1. pomoci 	<p>CH, F - Rozdíly při práci v laboratoři TV - Zásady 1. pomoci</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé části buňky - vypracuje protokol s využitím pozorování v mikroskopu 	<p>Rostlinná cytologie I, II</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba buňky - Funkce jednotlivých organel 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivá pletiva - vypracuje protokol s využitím pozorování v mikroskopu 	<p>Rostlinná histologie I, II</p> <ul style="list-style-type: none"> - Třídění pletiv - Funkce jednotlivých pletiv 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé rostlinné orgány - vypracuje protokol o výsledcích svého pozorování 	<p>Rostlinná organologie I, II</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kořen, stonek, list - Stavba, funkce, přeměny těchto orgánů 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky určuje vybrané druhy/rody rostlin jednotlivých aspektů - z určování druhů vyvozuje ekologické nároky na stanoviště 	<p>Determinace vyšších rostlin</p>	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky 	<p>Biologie živočichů Morfologie a anatomie živočichů - Stavba těla hlavních zástupců jednotlivých taxonomických skupin Fyziologie živočichů - Funkce, význam a evoluce jednotlivých orgánových soustav Systém a evoluce živočichů - Bezobratlí - Obratlovci</p>	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci - charakterizuje základní typy chování živočichů 	<p>Etologie a ekologie živočichů</p>	<p>EV – ohrožení živočichů v ekosystémech a možnosti jejich ochrany</p>
	<p>Praktická cvičení z biologie</p>	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s běžnými druhy senného nálevu - používá determinační literaturu - vypracuje protokol s využitím pozorování v mikroskopu 	<p>Prvoci - Založení senného nálevu - Mikroskopická determinace druhů</p>	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní druhy jednotlivých ekologických skupin - zjišťuje základní parametry schráněk - vypracuje protokol s využitím pozorování sbírkových předmětů 	<p>Měkkýši I, II - Sladkovodní měkkýši - Suchozemští měkkýši - Mořští m.</p>	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní druhy jednotlivých skupin - používá determinační literaturu - vypracuje protokol s využitím pozorování sbírkových předmětů 	<p>Členovci I, II - Klepítkatci - Korýši - Hmyz</p>	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s hlavními rody, popř. druhy tříd obratlovců - zjišťuje ekologické nároky dílčích skupin živočichů - vypracuje protokol o výsledcích svého pozorování 	<p>Obratlovci I, II, III - Ryby - Obojživelníci a plazi - Ptáci a savci</p>	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá vybrané metody identifikace minerálů - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin 	<p>Základy geologie Minerály</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů <p>Horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozdělení, složení a výskyt běžných hornin 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a popíše názory na vznik života na Zemi - vysvětlí hlavní fáze vzniku života podle teorie evoluční abiogeneze - v souvislosti se stratigrafickou tabulkou vysvětlí hlavní etapy evoluce živých organismů v jednotlivých érách a periodách vývoje Země 	<p>Základy vývojové biologie Vznik života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názory na vznik života na Zemi - Teorie evoluční abiogeneze - Stratigrafická tabulka (geologická období vývoje Země), změny polohy kontinentů - Evoluce hlavních skupin organismů v jednotlivých érách a periodách vývoje Země 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka - objasní problematiku rasového složení současného lidstva - vysvětlí pojem rasa a charakterizuje ji s využitím odborné terminologie, popíše strukturu a funkci orgánových soustav či orgánů lidského těla - využije znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle - získané poznatky využije k sebepoznávání a k chápání zdravotních problémů členů rodiny i svých spolužáků - ozřejmí problematiku odpovědného a etického přístupu k sexualitě, orientuje se v problematice reprodukčního zdraví - charakterizuje vývoj člověka a posoudí faktory, které jej ovlivňují - učí se vážit ceny lidského života a zamýšlí se nad jeho smyslem - prevence, diagnostiky a léčby častých nemocí, narkomanie apod. - určí typ zranění či zdravotní komplikace, navrhne ošetření a předvede 	<p>Biologie člověka, Fylogenetický vývoj člověka Lidská plemena Orgánové soustavy člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opěrná a pohybová soustava - stavba a funkce - Soustavy látkové přeměny - stavba a funkce - Zdravá výživa - Soustavy řídicí, smyslové orgány - Soustavy rozmnožovací - stavba a funkce - Sexualita člověka, plánované rodičovství, antikoncepce <p>Ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Embryogeneze, vývoj plodu, porod - Postnatální vývoj <p>Zdraví člověka a péče o něj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prevence běžných nemocí, první pomoc 	<p>OSV EV - Ekologie člověka Výchova ke zdraví :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravý způsob života a péče o zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <p>Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využije znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<p>Genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Molekulární a buněčné základy dědičnosti - Dědičnost a proměnlivost - Genetika člověka - Genetika populací 	<p>EV EGS CH</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správně základní ekologické pojmy - objasní základní ekologické vztahy - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní ekologické pojmy - Abiotické a biotické faktory - Populace, společenstva a ekosystémy - Základy antropoekologie 	<p>EV</p>

5.5.4 Předmět: Geografie

Charakteristika vyučovacího předmět

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět geografie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie - znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- fyzika - sluneční soustava, vesmír aj.
- přírodopis - rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika, ICT, cizí jazyky, dějepis, občanská nauka.

Předmět je zaměřen na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických informací, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podporu ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Geografie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. - 3. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2- 0.

Ve 3. a 4. ročníku (septimě a oktávě), studenti mají možnost volby semináře z geografie (volitelný předmět).

Organizační vymezení předmětu:

Geografie se vyučuje v odborné učebně plně vybavené didaktickou technikou, včetně dataprojektoru a počítače připojeného přímo na internetovou síť.

V hodinách používáme tyto formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (využití map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- geografické vycházky s pozorováním
- prezentace studentů
- projekty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Do vzdělávacího obsahu Geografie jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- motivuje žáky k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vedeme je k využívání metod, při kterých docházejí sami žáci k objevům, řešením a závěrům
- vedeme je k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme je naslouchání a respektování názorů druhých
- vedeme je k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k využívání skupinového vyučování
- vedeme k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- motivujeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vedeme k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality práce, postupů a termínů
- vedeme k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

5. Kompetence občanské:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti
- vedeme žáky k chápání podstaty podnikání, k zvažování možného rizika.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i> - porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p>	<p>Země jako vesmírné těleso - Vesmír, sluneční soustava - Tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země - Střídání dne a noci, střídání ročních období - Časová pásma na Zemi, kalendář</p>	
<p><i>Žák</i> - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</p>	<p>Geografická kartografie a topografie - Praktické aplikace s kartografickými produkty Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk - rozbor legendy a čtení mapy - Obecně používané pojmy - Kartografické znaky, vysvětlivky - Statistická data - Ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy - Geografický informační systém (GIS) - Dálkový průzkum Země (DPZ) - Praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS</p>	

<p>Žák - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a vztahy mezi nimi</p>	<p>Fyzickogeografická sféra Základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí. Vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry: - atmosféra, - hydrosféra, - kryosféra, - litosféra - mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, mechanické a chemické zvětrávání, sedimentace - georeliéf - tvary zemského povrchu, - pedosféra - vznik a vývoj půd, - biosféra - zonalita, azonální jevy Systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni - Objekty, jevy, procesy</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
<p>Žák - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</p>	<p>Socioekonomická geografie Obyvatelstvo a sídla - Vývoj světové populace - Struktura světové populace - Územní rozložení světové populace - Územní pohyb světové populace - Sídla a osídlení světové populace</p>	<p>OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p>Žák - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</p>	<p>Světové hospodářství - Územní a odvětvová struktura hospodářství - Světový průmysl a doprava - Světové zemědělství a výroba potravin - Světová oblužná sféra - Lokalizační faktory</p>	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti 	<p>Politické a kulturní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politické uspořádání států světa - Klasifikace států dle politické charakteristiky - Politické a hospodářské integrační seskupení - Státy světa dle stupně ekonomického rozvoje 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi 	<p>Asie, Úvod do regionální geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jádrové a periferní oblasti, klasifikace států - Jihozápadní Asie - Jižní Asie - Jihovýchodní Asie - Východní Asie - Střední Asie 	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Afriky - lokalizuje na mapách makroregiony Afriky, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni 	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jádra, periferie, regiony, státy - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika. - Islámská Afrika - Země Sahelu - Země Guinejského zálivu - Střední Afrika - Východní Afrika - Jižní Afrika 	<p>EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Ameriky - lokalizuje na mapách makroregiony Ameriky, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Americe a jejich významem pro světovou ekonomiku - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni 	<p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jádra, periferie, regiony, státy - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - Severní Amerika - Střední Amerika - Jižní Amerika 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Austrálie a Oceánie - lokalizuje na mapách makroregiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni 	<p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jádra, periferie, regiony, státy - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika <p>Polární oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arktida - Antarktida <p>Světový oceán</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán 	
--	--	--

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Evropy - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Evropě s důrazem na Evropskou unii, chápe význam Evropské unie pro další rozvoj Evropy - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech Evropy, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzickogeografická a socioek. charakteristika 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách makroregiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni - provede regionalizaci v Evropě, znaky a porovnání daného regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech Evropy, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> -základní charakteristika – opakování - Alpské země - Severní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Střední a Východní Evropa - Rusko 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí daný region na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům, s pomocí dostupných informativních zdrojů zpracovává prezentaci 	<p>Projekt: Studium regionu</p>	<p>EGS - Žijeme v Evropě, globalizační a rozvojové procesy OSV - Spolupráce a soutěž</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poloha ČR - Přírodní poměry ČR - Obyvatelstvo a sídla ČR - Struktura hospodářství ČR - Jádrové a periferní oblasti ČR - Mezinárodní postavení ČR v hospodářství EU a v politické sféře 	<p>EV - Životní prostředí České republiky</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, vymezí a charakterizuje místní region 	<p>Regiony České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přehled regionů ČR 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni 	<p>Krajina a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se s pomocí map v krajině - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu, a pobytu v terénu zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce 	

5.6 Umění a kultura

5.6.1 Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Dále tento předmět integruje vybrané tematické okruhy všech průřezových témat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova je vyučován jako povinně volitelný předmět v 1. a 2. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 0 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v prostorách hudebny nebo auly a je vedena spíše v kolektivním duchu. Součástí výuky jsou i návštěvy výchovných koncertů, koncertů pořádaných městskými kulturními organizacemi, návštěvy hudební knihovny a výstav.

Ve výuce se používají následující formy: poslechové a instrumentální hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních vokálních a instrumentálních dovedností, hudební pohybové činnosti, návštěva výchovných koncertů, vlastní poslechové aktivity, přednášky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovně vzdělávací strategie vycházejí ze školního vzdělávacího programu, pokrývají všechny známé klíčové kompetence, navazují přitom na jedinečnost hudby. Právě znalost hudební problematiky může pomoci studentům orientovat se ve světě, pomáhat jim vytvářet a prosazovat svoje názory, jakož i respektovat názory ostatních. Orientace v hudbě spoluvytváří osobnost mladých lidí, pomáhá k dosažení mnoha klíčových kompetencí. Jedinečnost hudby nabízí učiteli některé speciální výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k celoživotnímu aktivnímu zájmu o hudební kulturu a k pozitivnímu vztahu k hudební tradici
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet), učíme je informace třídit a předávat ostatním
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali nalezené informace zpracovat a formou referátu s nimi seznámit ostatní
- vedeme žáky k porozumění základních termínů z oblasti hudby a k jejich správnému používání
- motivujeme žáky k účasti na soutěžích, aby dokázali porovnávat své hudební dovednosti s jinými žáky, učili se sebehodnocení
- vedeme žáky k poznávání různých hudebních slohů
- zadáváme úkoly, kterými žáky vedeme k samostatnému domácímu zpracovávání zajímavých úkolů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme situace, v nichž žák rozlišuje znaky různých národních kultur a znaky hudby v různých obdobích
- vytváříme u žáků správné dechové návyky, kultivujeme jejich mluvní a pěvecký projev
- navozujeme situace, v nichž žáci sdělují své poslechové prožitky ostatním a v diskusi je obhajují
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni řešit praktické úkoly intonační, rytmické i hudebně pohybové a instrumentální.

3. Kompetence komunikativní:

- upevňujeme u žáků schopnost verbální i neverbální komunikace
- vedeme žáky k užívání moderních informačních technologií.

4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel v týmu
- vedeme žáky k akceptování odlišných hudebních schopností, odlišného hudebního vkusu a učíme je tím toleranci
- vedeme žáky k tomu, aby měli radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních
- vytváříme přátelskou atmosféru ve výuce.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k chápání základních kulturních souvislostí
- vybízíme žáky, aby kriticky hodnotili své chování i chování jiných lidí ve vztahu k různým hudebním kulturám
- vedeme žáky k odmítání rasistických názorů a respektování různorodosti hudebních kultur
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování v učebně hudební výchovy.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pečlivé systematické práci, k dodržování zadaných termínů, vytváření pocitu zodpovědnosti
- dbáme na dodržování přesných pracovních postupů, dbáme na součinnost s ostatními žáky ve skupině
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá svůj individuální potenciál při zpěvu a mluvním projevu - umí se rozezpívat, tón tvoří nenásilně, nepřepíná své hlasové možnosti - vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, zvládá frázování, přízvuky, dynamiku, dbá na kulturu hlasového projevu - uplatňuje zásady hlasové hygieny - vědomě a aktivně tvoří, chápe tvořivost jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti; rozumí umění jako vnitřně diferencovanému znakovému systému, rozumí neukončenosti uměleckého znaku, uvědomuje si význam vlastní zkušenosti i osobnosti na vzniku estetického zážitku 	<p>Produkce vokální</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvoření hlavového tónu - Správné dýchání - Hlasová hygiena - Intonace a rytmizace - Sólový a sborový zpěv - jednohlasý, vícehlasý - Vokální part - Hlasová improvizace 	<p>MKV - Psychosociální aspekty interkulturality</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní problémy sociokulturních rozdílů <p>OSV - Vliv hudby na lidskou psychiku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikace a týmová spolupráce - Zodpovědnost při přípravě vystoupení za kolektivní dílo <p>ČJL - Fonetika</p> <p>Bi - Sluchové, dechové ústrojí</p> <p>F - Akustika</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá hudební nástroje, orientuje se v notovém záznamu instrumentálních a vokálně-instrumentálních skladeb - vytváří vlastní jednoduchý doprovod - zapojuje se do hry s ostatními žáky 	<p>Produkce instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hra a tvorba jednodušších instrumentálních doprovodů a kompozic - Technika hry na nástroje - Orientace v notovém zápisu 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Probouzení zájmu o vlastní produkci hudby - prezentace před třídou, veřejná vystoupení - Zbavování se ostychu při veřejných vystoupeních
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji a využívá pohyb k vyjádření vlastních představ a pocitů - rozliší tance podle příznačných rytmů - předvede základní taktovací gesta 	<p>Produkce hudebně-pohybové</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanec jako způsob komunikace - Hra na tělo - Realizace rytmů v 2/4 a 3/4 taktu, taneční krok - Pohyb a gesto, základy dirigování 	<p>OSV - Pohybová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikace a týmová spolupráce <p>TV - kondiční cvičení</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyděluje hudební znaky v proudu hudby, rozpozná výrazové prostředky, uvědomuje si formu díla - pojmenuje výrazové prostředky hudby: melodika, dynamika, rytmika, instrumentace, forma - rozlišuje úlohu skladatele a interpreta - zařazuje hudbu podle funkce, doby vzniku, žánrů a druhů - je schopen tolerance k neznámým, neobvyklým, menšinovým či prostě jen neoblíbeným typům hudby - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a k porozumění současných uměleckých děl - vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních myšlenek, pocitů a názorů ostatních lidí - na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, nebo ji odmítnout - rozpozná znaky hudební tvorby, které nesou s sebou prvky netolerance, rasismu, xenofobie a dokáže se od takové hudby distancovat 	<p>Recepce a reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hudebně-výrazové prostředky skladatelské a interpretační - Vývoj hudby v přehledu po epochách - Charakteristické znaky jednotlivých slohů - Počátky hudby - hudební díla starověku, raného středověku, renesanční polyfonie, baroka - Formální struktura slyšených skladeb - Hudební styly a žánry - Rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou - Funkce hudby - Hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace, osobní výpovědi - Hudební průmysl 	<p>MKV - Seznamování se s hudbou jiných národů a menšin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Hudba spojuje národy - Znalost zákona o stahování hudby <p>MV - Média a jejich vliv, mediální produkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přesycenost hudbou - Sluchová hygiena <p>OSV - Výchova k toleranci a respektování vkusu druhých, referáty o oblíbených zpěvácích a skupinách</p> <p>D, VV, ČJL - Vývoj jednotlivých historických epoch</p> <p>ZSV - Tolerance, intolerance, rasismus, sociální menšiny</p>
--	--	--

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje své pěvecké dovednosti - spolupracuje s ostatními žáky - zpívá zněle, správně artikuluje, zvládá frázování, přízvuky, dynamiku, dbá na kulturu hlasového projevu - člení větu - nekřičí, nepřepíná své hlasové možnosti, dbá o hlasovou hygienu - uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - vědomě a aktivně tvoří, chápe tvořivost jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti - uvědomuje si význam vlastní zkušenosti i osobnosti na vzniku estetického zážitku 	<p>Produkce vokální</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultivace pěveckého a hlasového projevu - Sólový a sborový zpěv - Rozšiřování hlasového rozsahu - Kultivace pěveckého projevu - Nácvič jednohlasu i vícehlasu - Intonace a složitější rytmus - Orientace v zápise vokálních kompozic 	<p>OSV - Sociální komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Morálka všedního dne - Týmová práce - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Schopnost prezentace při veřejných vystoupeních <p>MV - Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>ČJL - Nácvič recitace</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje své instrumentální dovednosti - využívá jednoduché a podle svých schopností i složitější hudební nástroje - vytváří vlastní hudební doprovod - zapojuje se do hry s ostatními žáky 	<p>Produkce instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hra a tvorba složitějších instrumentálních doprovodů - Složitější instrumentální kompozice - Orientace v notovém záznamu instrumentálních kompozic - Orientace v partituře, hudební značky, názvosloví - Moderní hudební nástroje 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociální komunikace - Práce v týmu - Seberegulace - Organizační schopnosti - Schopnost prezentace při veřejných vystoupeních - Rozvoj a podpora talentu
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji a využívá pohyb k vyjádření vlastních představ a pocitů - rozliší tance podle příznačných rytmů - předvede základní taktovací gesta 	<p>Produkce hudebně-pohybové</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojení hudby a pohybu - Tanec jako způsob komunikace - Pohybové vyjádření soudobé hudby, výrazový tanec, prvky pantomimy - Základy dirigování 	<p>OSV - Komunikace pohybem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohybová výchova - Komunikace a týmová spolupráce <p>TV - Kondiční cvičení</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokračuje ve studiu hudby, prohlubuje své poznání i svůj vztah k hudbě - znalost poslechu hudby prokáže při dokládání příkladů, při sluchové analýze - vnímá hudbu jako logicky uspořádaný celek - s využitím znalostí o hudební formě a době vzniku díla odhadne další vývoj skladby v rovině výrazu, významu a výstavby - interpretuje hudbu - vyděluje hudební znaky v proudu hudby, rozpozná výrazové prostředky, uvědomuje si formu díla - pojmenuje výrazové prostředky hudby: melodika, dynamika, rytmika, instrumentace, forma - rozlišuje úlohu skladatele a interpreta - zařazuje hudbu podle funkce, doby vzniku, žánrů a druhů - je schopen tolerance k neznámým, neobvyklým, menšinovým či prostě jen neoblíbeným typům hudby - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a k porozumění současných uměleckých děl - vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních myšlenek, pocitů a názorů ostatních lidí - na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, nebo ji odmítnout - rozpozná znaky hudební tvorby, které nesou s sebou prvky netolerance, rasismu, xenofobie a dokáže se od takové hudby distancovat - umí zhodnotit přínos autora i interpreta - vytváří si vlastní názory a obhajuje je - hodnotí vhodné či nevhodné užití hudby - na vhodně volených ukázkách ukáže příklady správného využití hudby v životě, rozumí změnám ve vývoji používání hudby, zná soudobou filmovou hudbu - rozumí předpokladům porozumění současných uměleckých děl, zná různé přístupy k uměleckému procesu, zná soudobý obecný vkus, jeho současný vývoj a změny 	<p>Recepce a reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hudebně-výrazové prostředky, hudební forma - Melodická linie, zajímavosti harmonie, zvláštnosti instrumentace, prostředky zvukomalby, druhy zpěvních hlasů - Umění ve společnosti, jeho historické proměny - Charakteristické znaky hudebních slohů od klasicismu po počátek 21. století - Hudba současnosti - Nonartificiální hudba 20. století - Úloha komunikace v uměleckém procesu - Umění ve společnosti, jeho historické proměny - Úloha umělce v umění, role publika, autorská práva - Hudba a drogy 	<p>MKV - Seznamování se s hudbou jiných národů a menšin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychosociální aspekty interkulturality - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Hudba spojuje národy - Znalost zákona o stahování hudby <p>MV - Média a jejich vliv, mediální produkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hudba v reklamě, podbízivost hudebních znělek - Přesycenost hudbou - Odraz stavu společnosti na hudbu a zpětný vliv hudby na společnost (agresivita, hrubost) <p>OSV - Výchova k toleranci a respektování vkusu druhých, referáty o oblíbených zpěvácích a skupinách</p> <p>D, VV, ČJL - Vývoj jednotlivých historických epoch po současnost</p> <p>ZSV - Tolerance, intolerance, rasismus, sociální menšiny</p>
---	---	---

5.6.2 Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Výtvarná výchova přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám. U žáků dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického citění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako povinně volitelný předmět v 1. a 2. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 0 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve 2 speciálních třídách s celkovou kapacitou jedné třídy 20 pracovních míst. Počet žáků ve skupině odpovídá přibližně polovině počtu žáků ve třídě (tj. max. 16). Výuka probíhá v učebnách VV1 a VV2, kde jsou k dispozici přístroje a didaktická technika, ve volné přírodě (využití okolí školy), v galeriích a v KaSS Střelnice, kde probíhají keramické kurzy.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (řízená diskuze, rozhovor, skupinová práce, projekty, výklad, samostatná práce).

Do vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme žáka k zájmu o výtvarný obor
- rozvíjíme tvořivost žáka a jeho fantazii
- kultivujeme jeho smysl pro estetické hodnoty a učíme ho chápat a hodnotit význam hmotné kultury a umění
- při tvorbě vedeme žáka k propojení různých oblastí poznání (výtvarné umění, literatura, film, hudba, divadlo), k osvojování pracovních návyků, základních výtvarných technik a postupů, pomocí nichž se dokáže výtvarně vyjádřit na dané téma.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka k experimentování, k objevování podstaty problému a nalézání nových poznatků
- učíme ho hledat vhodné způsoby a metody při jeho řešení
- vedeme žáka k systematickému osvojování si postupně náročnějších technik a postupů.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáka k pochopení výtvarného projevu jako prostředku komunikace
- poskytujeme mu prostor pro vyjádření vlastního názoru, jeho obhajobu a pro sebehodnocení své práce
- učíme ho naslouchat názoru ostatních, pochopit a respektovat dílo jiného autora.

4. Kompetence sociální a personální:

- klademe důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu žáků
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení společného úkolu a k respektování práce ostatních
- vedeme žáka k zodpovědnosti za svou práci a ke schopnosti sebereflexe.

5. Kompetence občanské:

- učíme žáka vnímat význam kulturního dědictví a tradic, kulturní a duchovní hodnoty, dodržovat společenské normy
- učíme ho poznávat a respektovat odlišnosti druhých, být tolerantní k druhým
- vedeme ho k utváření vlastního názoru a hodnot.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáka ke kladnému vztahu k umění prostřednictvím návštěvy galerií
- zapojujeme ho do spoluorganizování školních akcí a estetizaci školního prostředí.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění 	<ul style="list-style-type: none"> - Výrazové prostředky výtvarného umění v konfrontaci s výrazovými prostředky hudby, literatury, divadla, filmu, fotografie, reklamy apod. - Využití ve vlastní tvorbě - Vztah zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly - záznam hudby, rytmus, dynamika, hledání prostředků Emocionální působení vyjádřené barvou 	<p>OSV HV, ČJL</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Linie, bod, plocha, výtvarné řešení plochy, vytváření světelných valérů pomocí šrafování a tónování - Zahušťování soustavy linií (rovné, lomené, křivky, různé síly linií) - Stylizace tvaru, objemu, struktury - Kresba, malba, grafika, kombinované techniky - Prostorová tvorba, nová média 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> - Vztah formy a obsahu - Forma jako prostředek vyjádření myšlenek a emocí - Asociativní malba 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - Znak a písmo - kompozice, ilustrace - Umění akce, performance, happeningy - Návrh a realizace vlastní výtvarné akce 	<p>ČJL</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> - Vztah autor - umělecké dílo - divák - Výběr a interpretace vlastní práce, práce spolužáků nebo konkrétního uměleckého díla - Proměny chápání skutečnosti a jí odpovídající umělecká interpretace - Rozbor (námět, technika, rukopis, barevnost, tvar, obsah vizuálně obrazného vyjádření...), hodnocení, porovnávání - Volné zpracování vizuálně obrazové předlohy, reprodukce 	<p>OSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - Proměny výtvarné interpretace skutečnosti a jejich společensko-historické příčiny - Prameny umělecké tvorby, proměna umění - Vliv společenské hierarchie a změny myšlení na výtvarný projev - Proměny symbolické funkce a její formální interpretace 	<p>MKV D</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> - Realita jako základ poznání, vztah mezi lidmi jako jeho nutný předpoklad - Umění jako podklad znalostí o člověku a lidech, snaha o vzájemné lidské porozumění 	<p>OSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokusy o vyjádření pocitů a stavů, zpětný náhled na vzájemné rozdíly a shody - Konfrontace expresivního a racionálního pólu tvorby - Tělesnost a doteky, kontakt s materiálem, sen a fantazie, hledání řádu v realitě, racionální konstrukce formy 	<p>OSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - Zdůraznění skrytého poselství, symbolika výtvarného projevu - Politika a umění - Výběr ukázek ze všech epoch 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě 	<ul style="list-style-type: none"> - Forma ve vztahu k účelu - užité umění, design, architektura, móda, keramika 	<p>OSV</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <p>- nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů</p>	<p>- Nalézání individualizovaného srozumitelného souboru výtvarných výrazových prostředků, hledání souladu mezi vlastní subjektivitou, formou a obsahem</p>	OSV
<p>Žák</p> <p>- využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy</p>	<p>- Výběr a využití vhodných výtvarných prostředků k vyjádření svých myšlenek a představ</p> <p>- Kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, jejich využívání a kombinování</p>	
<p>Žák</p> <p>- na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot</p> <p>- objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“</p>	<p>- Rozvíjení výtvarného myšlení a výtvarné senzibility při vyjádření a chápání objemu a prostoru</p> <p>- Vytváření a chápání souladu mezi funkcí, materiálem, tvarem a dekorem</p> <p>- Prohloubení poznání a hodnotící orientace v oblasti designu, užité prostorové tvorby, odívání, reklamy</p>	
<p>Žák</p> <p>- rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>- Vývojový proces umění od konce 19. století do současnosti</p> <p>- Představitelé současného výtvarného umění</p>	EGS D, HV
<p>Žák</p> <p>- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl</p>	<p>- Výtvarné umění v našich zemích v kontextu s uměním světovým</p> <p>- Srovnávání jednotlivých vývojových období včetně současnosti</p>	D

<p><i>Žák</i> - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace - vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií</p>	- Přiblížení umění na příkladech výtvarných uměleckých děl, jejich srovnávání a analýza, práce s katalogovými listy, reprodukcemi, fotografiemi, vlastním portfoliem žáka	MV OSV IVT, ČJL
<p><i>Žák</i> - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti</p>	- Volná tvorba na podkladě poznatků z dějin umění a praktického zvládnání základních výtvarných technik	
<p><i>Žák</i> - své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci</p>	- Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - Historické, sociální a kulturní souvislosti (netradiční umělecké styly)	OSV
<p><i>Žák</i> - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu</p>	- Umělecký symbol a metafora v umění i mimo umění - Tvarosloví uměleckého jazyka	
<p><i>Žák</i> - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu</p>	- Vývoj jednotlivých slohových období ve výtvarném umění v kontextu s vývojem ostatních druhů umění - Vztah umění a životního prostředí (land-art, performance, happening)	EV
<p><i>Žák</i> - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci</p>	- Různé možnosti zprostředkování znakových systémů - např. volná exprese, geometrický řád, gestická malba, pop art apod.	MV

5.7 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Zdraví je předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit vzdělávání. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany, různými riziky, která jej ohrožují.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Vzdělávání v dané oblasti utváří a rozvíjí klíčové kompetence a vede žáka k:
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem v příjemném prostředí
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.7.1 Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Obsahem předmětu na gymnáziu je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich začlenění do každodenního života žáků.

Součástí předmětu je vzdělávací obor Výchova ke zdraví. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence, hloubku problémů spojených s nemocí a pochopili, že zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako povinně volitelný předmět v 1. - 4. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Při vyučování tělesné výchovy jsou využívány následující formy výuky: výklad, ukázky vyučujících i žáků, frontální i skupinová výuka, programové učební postupy, lyžařský kurz v prvním ročníku (sjezdové lyžování, běh na lyžích, a dle zájmu i snowboarding), kterého se mohou zúčastnit žáci všech ročníků. Sportovně - turistický kurz, kterého se mohou zúčastnit žáci třetího a čtvrtého ročníku.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj, seberegulace, sebeorganizace, sebezpoznání, psychohygienu, kreativita, kooperace, komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, uvědomění si hodnot lidské spolupráce; hodnoty, postoje, praktická etika, řeč těla jednotlivce

- Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí, vnímání života jako nejvyšší hodnoty, rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti ochrany zdraví, ochrana přírody při sportovních akcích, uvědomění si vlivu životního prostředí na lidské zdraví
- Mediální výchova - média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví, volný čas a jeho naplnění, role médií v každodenním životě, rozvíjení kritického odstupu od podnětů přicházejících z mediálních produktů, přijímání a zpracovávání mediálních produktů s vědomím toho, jak jsou konstruovány a s jakým komunikačním záměrem jsou nabízeny na trhu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- zapojujeme žáky do vedení rozcviček na začátku hodiny
- směřujeme žáky ke vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů
- dle svých schopností a zájmů se žáci účastní tělovýchovných a sportovních soutěží
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodáváme žákům sebedůvěru
- sledujeme pokrok všech žáků.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vnímáme nejrůznější problémové situace a plánujeme způsob řešení problémů
- vyhledáváme informace vhodné k řešení problémů
- vybízíme žáky ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a k hodnocení výsledků svých činů
- umožňujeme obhájení svých rozhodnutí
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů.

3. Kompetence komunikativní:

- komunikujeme na odpovídající úrovni
- osvojujeme si kultivovaný ústní projev
- osvojujeme si odborné názvosloví
- účinně se zapojujeme do diskuze
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby pomáháme žákům v činnostech
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.

4. Kompetence sociální a personální:

- spolupracujeme ve skupině
- podílíme se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytneme pomoc nebo vedeme k požádání o ni
- vedeme k vytváření si reálné představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- požadujeme dodržování dohodnutých postupů, dodržování pravidel bezpečnosti
- vedeme k jednání v duchu fair-play.

5. Kompetence občanské:

- respektujeme názory ostatních
- vedeme k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- motivujeme k aktivnímu zapojení se do sportovních aktivit
- rozhodujeme se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišujeme a uplatňujeme práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme k efektivitě při organizování vlastní práce žáků
- zapojujeme žáky do aktivní organizace kolektivních a individuálních soutěží vrstevníků.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie - Zdravotní význam správného držení těla, testy, svalová nerovnováha - Organismus a pohybová zátěž - Cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení - Únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení; rozcvičení - základní typy - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení - Závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činnosti 	<p>Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p> <p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Nástupové tvary, přesuny - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Způsoby kontroly účinnosti cvičení - Pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní - Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena - Technika + dopomoc - Názvosloví, kultivace pohybu <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotouly, modifikace, vazby - Stoje, vazby - Přemet stranou s oddáleným dohmatem - Rovnovážné polohy a postoje <p>Hrazda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednož nebo obouž - Podmet <p>Přeskoky</p> <p>Kruhy dosažné, doskočné</p> <p>Šplh na laně a na tyči</p>	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách - zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí, hod granátem - Skok vysoký, daleký <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fair play chování - Přiměřenost sebeobrany - Přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika - Základy sebeobrany, právní aspekt <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Průpravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink - Pravidla sportovních her 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné pohybové aktivity - zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - je poučen s Konceptí ochrany obyvatelstva s výhledem do roku 2020, chápe jeho nutnost a potřebnost, zvládá základní situace a ochranu své osoby i dalších spoluobčanů 	<p>Lyžování - základní kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> - Běžecské, sjezdové, snowboarding jízda na vleku - Bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí - Zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost při cvičení v různých prostředích a podmínkách 	<p>LVK</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p> <p>Obrana vlasti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita - Příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště <p>Organizace sportovních akcí a pohybových činností</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků <p>Olympismus - historie a současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným - Odmítání podpurných látek - Úspěchy našeho sportu 	<p>EV</p> <p>OSV</p> <p>MV</p> <p>ZSV</p> <p>Bi</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Zdravotně zaměřená cvičení - Organismus a pohybová zátěž - Individuální pohybový režim - Posilovací cvičení - Cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení - Únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení; rozcvičení - základní typy - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení - Předcházení zátěžovým situacím, stresům, zvládání zátěžových situací, relaxace - Svalová nerovnováha - příčiny, testy 	<p>Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p> <p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Nástupové tvary, přesuny - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Způsoby kontroly účinnosti cvičení - Pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní - Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou, aerobic, steпаerobic, zumba aj. - Tvorba sestav 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena - Technika + dopomoc - Názvosloví, kultivace pohybu <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotouly, modifikace, vazby - Stoje, vazby - Přemet stranou s oddáleným dohmatem - Rovnovážné polohy a postoje <p>Hrazda dosažená po čelo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednož nebo obouž - Podmet <p>Přeskoky</p> <p>Kruhy dosažené, doskočné</p>	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí - Skok vysoký, daleký <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fair play chování - Přiměřenost sebeobrany - Přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika - Základy sebeobrany, právní aspekt <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Přípravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink - Pravidla sportovních her 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalí osvojené plavecké techniky - osvojí si dopomoc unavenému plavci - provede záchranu tonoucího 	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technika prsa, znak, kraul - Prověrka plavecké zdatnosti - Ukázka záchrany tonoucího - První pomoc při utonutí 	<p>OSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita - Příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště <p>Organizace sportovních akcí a pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků Olympismus - historie a současnost - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným - Odmítání podpůrných látek - Ochrana přírody - Úspěchy našeho sportu - Významní sportovci a soutěže 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti 	<p>Lyžování - zdokonalovací kurz pro vybrané žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ucelené zvládnutí carvingové techniky lyžování a snowboardingu v náročných podmínkách 	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy - Zdravotní význam správného držení těla, testy, svalová nerovnováha - Zdravotně zaměřená cvičení - Závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činností - Předcházení zátěžovým situacím, stresům, zvládnutí zátěžových situací, relaxace 	<p>Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p> <p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přípravná, kondiční, koordinační - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní - Estetická cvičení s hudbou, tvorba sestav <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technika + dopomoc - Názvosloví, kultivace pohybu <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotouly, modifikace, vazby, stoje - Přemet stranou s oddáleným dohmatem - Rovnovážné polohy a postoje <p>Hrazda - dosažená po čelo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednož nebo obouž - Podmet <p>Přeskoky</p> <p>Kruhy dosažené, doskočné</p>	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí, hod granátem - Skok vysoký, daleký <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fair play chování - Přiměřenost sebeobrany - Základy sebeobrany, právní aspekt <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Průpravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - zvládne pobyt v přírodě, přípravu turistické trasy - orientuje se v krajině i v méně přehledné a neznámé - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turistika a pobyt v přírodě, vodní turistika, cykloturistika - Lanové aktivity, plavání, sportovní hry - Tradiční a netradiční sporty u moře - Zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty - Kopaná, florbal, volejbal, míčové hry - mix - Herní činnost jednotlivce - Herní systémy, pravidla - Plavání - specifika bezpečnosti - Plavecké způsoby - Startovací skok, obrátka - Posilování - Správné držení těla a souměrně estetická postava - Zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla 	<p>STK</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti - jedná v duchu fair - play 	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita - Příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště <p>Organizace sportovních akcí a pohybových činností</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků <p>Olympismus - historie a současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti 	<p>Lyžování - zdokonalovací kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ucelené zvládnutí carvingové techniky lyžování a snowboardingu v náročných podmínkách 	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zdravotní potřeby a vhodné pohybové aktivity 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekreační a výkonnostní sport - Význam kondičního cvičení - Zdravotní význam správného držení těla, testy, svalová nerovnováha - Zdravotně zaměřená cvičení - Individuální pohybový režim - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení - Celková péče o zdraví 	<p>Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p> <p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Způsoby kontroly účinnosti cvičení - Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou - Tvorba sestav <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena, technika, dopomoc, názvosloví <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotouly, modifikace, vazby, stoje, přemet stranou s oddáleným dohmatem, rovnovážné polohy a postoje <p>Hrazda - dosažná po čelo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednoož nebo obouož 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí, hod granátem - Skok vysoký, daleký Fair play chování <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Průpravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink - Pravidla sportovních her 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Organizace sportovních akcí a pohybových činností</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků <p>Olympismus - historie a současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným 	<p>EV OSV MV ZSV Bi</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti 	<p>Lyžování - zdokonalovací kurz pro vybrané žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ucelené zvládnutí carvingové techniky lyžování a snowboardingu v náročných podmínkách 	

5.8 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou, zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na osm tematických okruhů:

- Práce s technickými materiály
- Design a konstruování
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Práce s laboratorní technikou
- Využití digitálních technologií
- Svět práce.

Tematické okruhy tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek. Realizujeme okruhy Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9 Volitelné předměty

5.9.1 Předmět: Seminář z anglického jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvené i psané) v různých komunikačních situacích. Seminář z anglického jazyka je vyučován tak, aby navazoval na výuku anglického jazyka a umožňoval žákům dále se rozvíjet v již získaných dovednostech.

Časové vymezení předmětu:

Předmět je vyučován ve 3. a 4. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka je zpravidla vyučován v některé jazykové učebně, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače a další pomůcky (mapy, plakáty, obrázky, fotografie, slovníky), případně za požití PC.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popis obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní, skupinové práce).

Spolupráce v rámci mezipředmětových vztahů je realizována pomocí témat z oblasti jazykové, geografické, historické a kulturní.

Do obsahu vyučovacího předmětu Seminář z anglického jazyka jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme dostatek komunikačních příležitostí pro používání anglického jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění anglicky vedenému rozhovoru a anglicky psaným jednoduchým textům, a aby sami podobné rozhovory a texty vytvářeli
- vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací, k jejichž zvládnutí je třeba spolupráce se spolužáky
- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných i rozdílných rysů lidí z různého jazykového prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z anglosaských zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k iniciativnímu, uvědomělému a správnému používání studijních materiálů, slovníků a příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k pečlivé systematické práci
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce, k vlastní iniciativě a tvořivosti
- motivujeme žáky ke stanovování osobních cílů a k jejich dosažení
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení dosažených výsledků.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i> - popíše reálie některých anglicky mluvících zemí a ČR - diskutuje o literatuře - vyjadřuje se k obecným tématům</p>	<p>Reálie ČR podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Reálie některých anglicky mluvících zemí podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Literatura podle aktuálních maturitních témat General topics for maturita exams</p>	<p>MKV - Multikulturalita EGS - Objevujeme Evropu a svět D - Historie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) ČJL - Literatura G - Geografie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie)</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i> - popíše reálie některých anglicky mluvících zemí a ČR - diskutuje o literatuře - vyjadřuje se k obecným tématům</p>	<p>Reálie ČR podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Reálie některých anglicky mluvících zemí podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Literatura podle aktuálních maturitních témat General topics for maturita exams</p>	<p>MKV - Multikulturalita EGS - Objevujeme Evropu a svět D - Historie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) ČJL - Literatura G - Geografie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) FJ - Reálie ČR</p>

5.9.2 Předmět: Seminář z německého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Seminář z německého jazyka je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vzdělávání vychází ze Společného referenčního rámce pro výuku jazyků, cílem je dosažení jazykové úrovně B1.

Při výuce jsou používány následující formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- jazyková komunikace
- poslech s porozuměním
- čtení s porozuměním
- procvičování a rozvíjení slovní zásoby
- skupinová práce (řešení konkrétních situací - Rollenspiele)
- tvorba písemných sdělení (dopis, email)
- výuka a procvičování gramatiky
- práce s časopisy, internetem a dalšími multimediálními materiály
- projekty
- seminární práce.

V rámci výuky spolupracujeme s předměty:

- český jazyk a literatura (v oblasti jazyk a jazyková komunikace)
- dějepis (vybrané kapitoly z dějin německy mluvících zemí)
- geografie (reálie německy mluvících zemí)
- občanská výchova a základy společenských věd
- informatika (tvorba projektů, využití internetové podpory k učebnicím, práce s různými zdroji informací).

Časové vymezení předmětu:

Výuka seminářů je určena pro studenty 3. a 4. ročníků, septimy a oktávy. Kromě výuky v rámci vyučovacích hodin jsou součástí i projekty, které jsou zahrnuty do učebních plánů jednotlivých ročníků.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací hodiny probíhají v učebně německého jazyka vybavené audiovizuální technikou, jejíž součástí je video, DVD přehrávač, hifivěž a televizor, a v dalších učebnách, z nichž některé jsou rovněž vybaveny audiovizuální technikou. Ve výuce jsou používány učebnice renomovaných nakladatelství, které jsou vytvořeny v souladu s požadavky Evropského referenčního rámce pro výuku jazyků.

V 3. ročníku (septimě) se účastníme projektu Jugend debattiert international, který organizuje Goetheinstitut Praha ve spolupráci s dalšími institucemi. Součástí výuky je i účast v soutěžích (německá olympiáda, soutěž v četbě německé literatury). Podle možností se zařazují i další formy výuky (např. besedy s rodilými mluvčími, poznávací zájezdy).

Průřezová témata obsažená ve výuce:

Do obsahu vyučovacího předmětu Semináře z německého jazyka jsou zařazena následující průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globální problémy, jejich příčiny a důsledky, žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě)
- multikulturní výchova (vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)
- environmentální výchova (člověk a životní prostředí)
- mediální výchova (médiá a mediální produkce, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách).

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- používáme různé metody výuky s cílem motivovat žáky k učení
- srovnáváme německý jazyk s jinými jazyky (češtinou, angličtinou)
- pracujeme s autentickými materiály, cizojazyčnými slovníky, internetem.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zařazujeme problémové vyučování
- učíme žáky vyhledávat informace při práci s autentickými texty, odhadovat význam částí vět a jednotlivých slov a domýšlet jejich významu z kontextu
- učíme je poslechu textů namluvených rodilými mluvčími (různé tempo řeči, přízvuk, atd.)
- vedeme žáky k účasti v soutěžích a projektech.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme je k vyjadřování vlastního názoru, k obhajování vlastního názoru, k toleranci názorů ostatních a reakci na ně
- učíme je formulovat vlastní myšlenky a názory v logickém sledu
- vyžadujeme výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- učíme je chápat obsah různých textů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- učíme je využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní komunikaci s okolním světem.

4. Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinové vyučování, spolupráci ve skupinách a vzájemnou pomoc žáků
- vedeme žáky k diskusi v rámci skupin i celé třídy, respektování vzájemné odlišnosti.

5. Kompetence občanské:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat vlastní názor, zaujímat stanoviska ke společenským, sociálním i kulturním problémům
- vychováváme žáky k toleranci a respektu k jiným národům na příkladech z německy mluvících zemí.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme k samostatnému organizování činností žáků během vyučování
- aplikujeme znalosti při řešení problémů, rozvíjíme tvořivost a kreativitu
- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- hodnotíme se studenty vlastní práci i práce spolužáků, navrhuje zlepšení
- zapojujeme do přípravy školních projektů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - se představí, seznámí s neznámými osobami - řeší nedorozumění - popisuje chování jiných osob - seznamuje se se zdravíci rituály v jiných zemích - rozumí obtížnějšímu textu - vyjadřuje své pocity, názory - rozumí autentickým textům a porovnává je - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním 	<p>Kennen lernen Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztažná zájmena - Vazby sloves s předložkami perfektum - Pravidelných a nepravidelných sloves - Osobní zájmena ve 4. pádě <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznamování, představování - Vyjadřování názorů, pocitů 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje svá přání a představy - hovoří o bydlení ve městě na venkově, porovnává jeho výhody a nevýhody - popisuje své město a svůj dům nebo byt - rozumí obtížnějšímu autentickému textu - vyhodnotí statistiku - napíše dopis na zadané téma - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním 	<p>Orte Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podmiňovací způsob - Skloňování přídavných jmen - Trpný rod <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bydlení ve městě a na venkově - Popis domu, města - Interpretace statistiky 	<p>OSV - Sociální komunikace ZSV</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje svůj názor, obhájí jej nebo mění - vyslechne názor ostatních a reaguje na něj - hledá a hodnotí argumenty, posuzuje jejich závažnost - vystupuje na veřejnosti 	<p>Projekt Jugend debattiert international</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studenti se učí debatovat na různá témata podle přesných pravidel, témata jsou vybírána z těchto okruhů: školní, společenská, evropská 	<p>OSV - Sociální komunikace, spolupráce a soutěž EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o svém volném času a možnostech trávení volného času rozumí autentickému textu, vyhledává v něm informace - domluví si schůzku, naplánuje program, přesvědčí svého spolužáka - hovoří o zdravém životním stylu - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním 	<p>Freizeit und Fitness</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Věty se „sollte“ - Předložky u časových údajů - Podmiňovací způsob <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volný čas - Sport 	<p>OSV - Sociální komunikace IVT, G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o svém denním programu - domluví schůzku - vymyslí příběh na základě obrazového podnětu - popíše německé zvyklostmi při stravování, porovnává je se zvyklostmi v České republice - napíše pozvánku - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním 	<p>Tägliches Leben</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvratná slovesa - Vztažné věty - Dvojspojky <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Denní program - Stravování a zdravá výživa 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o jednotlivých povoláních a porovnává je - pracuje se statistikou - informuje o situaci na trhu práce ve své zemi - rozumí obsahu autentického psaného textu, význam neznámých slov odhaduje z kontextu - vyhledává informace v autentickém textu a pracuje s nimi - připravuje se na přijímací pohovor 	<p>Ausbildung und Beruf</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojky - Konjunktiv plusquamperfekta <p>Slovní zásoba - okruhy vzdělání a práce</p>	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě ZSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, třídí a zpracovává informace - vypracovává seminární práci - prezentuje výsledek své práce před ostatními 	<p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentace v Powerpointu na zvolené téma s tematikou německy mluvících zemí 	<p>EGS - Žijeme v Evropě MV - Média a mediální produkce ZSV, G, IVT</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>hovoří o svém vzdělávání</i> - <i>hovoří o vzdělávacím systému v České republice a porovnává jej se systémem v německy mluvících zemích</i> - <i>pracuje se statistikou</i> - <i>porozumí neobvyklým autentickým textům</i> - <i>připravuje se na část maturitní zkoušky - poslech s porozuměním</i> 	<p>Lernen Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojky - Předminulý čas <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Školství - Vyprávění v minulém času 	<p>OSV - Sociální komunikace EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ZSV, G</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>hovoří o mezilidských vztazích, přátelství a partnerství</i> - <i>vyjadřuje své představy a přání</i> - <i>řeší konfliktní situace, vyjadřuje souhlas a odmítnutí</i> - <i>vyhledává informace v autentickém textu</i> - <i>připravuje se na část maturitní zkoušky - poslech s porozuměním</i> 	<p>Zwischenmenschliche Beziehungen Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozkazovací způsob - Účelové věty, spojka „damit“ a infinitiv s „um...zu“ - Skloňování přídavných jmen - Trpný rod <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy, přátelství, partnerství - představy a přání - Řešení konfliktních situací 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace ZSV</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o nákupních zvyklostech své rodiny - vede rozhovor o nakupování, vyjadřuje svá přání a představy - napíše osobní dopis a email - vede obchodní jednání - připravuje se na část maturitní zkoušky - poslech s porozuměními 	<p>Konsum</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stupňování přídavných jmen sloveso „werden“ jako pomocné sloveso u trpného rodu a budoucího času <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nakupování - Obchodní jednání 	<p>OSV - Sociální komunikace</p> <p>ZSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o médiích a jejich úloze, porovnává je a hodnotí, zdůvodňuje svůj názor - pracuje s autentickými texty - vyhodnocuje statistiku a diskutuje o ní - připravuje se na část maturitní zkoušky - písemná práce 	<p>Neue Medien</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojky <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média 	<p>MV - Média a mediální produkce</p> <p>OSV - Sociální komunikace</p> <p>IVT</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o cestování, výhodách a nevýhodách jednotlivých možností, zdůvodňuje svůj názor - seznamuje se reáliemi německy mluvících zemí - napíše formální dopis, článek - připravuje se na část maturitní zkoušky - ústní zkouška 	<p>Reise und Mobilität</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budoucí čas <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cestování - Doprava 	<p>OSV - Sociální komunikace</p> <p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>ZSV, G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený i vyslechnutý autentický text s tematikou reálií - využívá různé druhy slovníků při čtení faktografických textů - pracuje s různými informačními zdroji - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 	<p>Reálie německy mluvících zemí a České republiky</p> <p>Slovní zásoba - okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Německo - Rakousko - Švýcarsko - Česká republika - Praha 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p> <p>MV - Média a mediální produkce</p> <p>ZSV, G, IVT</p>

5.9.3 Předmět: Seminář z francouzského jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z francouzského jazyka patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvení i psaní) v různých komunikačních situacích. Dále seznamuje žáky podrobněji s realitami frankofonních zemí, s jejich politickým a ekonomickým postavením ve světě, s jejich kulturou, literaturou, uměním, vzdělávacím systémem, rodinným životem, tradicemi.

Předmět Seminář z francouzského jazyka naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Je vyučován tak, aby směřoval k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z francouzského jazyka je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku (v septimě a v oktávě) v rámci volitelného předmětu s dvouhodinovou týdenní dotací; buď jako obor dvouletý (ve 3. a 4. ročníku; v septimě a v oktávě), nebo jako obor jednoletý (ve 4. ročníku, v oktávě).

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z francouzského jazyka je zpravidla vyučován v jazykové učebně francouzského jazyka, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače a další pomůcky (mapy, plakáty, obrázky, fotografie) demonstrující pojem frankofonie. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách francouzského jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popisy obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní).

Do obsahu vyučovacího předmětu Seminář z francouzského jazyka jsou integrována následující **průřezová témata**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka
- vedeme žáky k odpovědnosti za své vzdělání, umožnit jim podílet se na organizaci své učební činnosti a následně ji posoudit
- vedeme žáky k využívání všech zdrojů informací, dávat jim prostor k zpracování informací z literatury i všech médií.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka, k vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka
- zadáváme v hodinách žákům úkoly pro skupinovou práci a rozvíjet tak jejich tvořivé myšlení
- zadáváme žákům i časově náročnější úkoly, při kterých využívají znalostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění francouzsky vedenému rozhovoru a francouzsky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- dáváme žákům při zájezdech komunikativní úlohy
- podněcujeme diskusi při konverzačních hodinách
- vedeme žáky k účasti v konverzačních soutěžích
- vedeme žáky k samostatnému delšímu projevu před třídou.

4. Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- dáváme ve výuce prostor k hodnocení skupin mezi sebou i sebehodnocení v rámci skupiny
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z frankofonních zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích
- na základě článků v učebnici, časopisu či novinách vedeme žáky k zaujetí vlastního postoje
- vedeme žáky ke sledování aktuálních informací z domova i zahraničí, k jejich prezentaci před spolužáky.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce, k vlastní iniciativě a tvořivosti
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení dosažených výsledků
- motivujeme žáky k dosažení stanovených cílů a k dosažení úspěchu.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé druhy bydlení, diskutuje o jejich výhodách a nevýhodách - popisuje dům, byt, pokoj 	<p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve městě a na venkově - možnosti studia, zaměstnání, dopravy, kultury - popis domu - popis zařízení bytu 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje se svými spolužáky na téma média - dělí a vyjmenovává francouzská periodika - vypravuje o vlivu televize na člověka, o televizním pořadu - diskutuje o využití internetu, o nutnosti ochraně osobních dat - reprodukuje přečtený text, vyslechnutou zprávu 	<p>Média</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisk, televize, rádio, internet - práce s novinovými články - poslech zpravodajství 	<p>MV – Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělí sporty z různých hledisek - seznamuje se s historií olympijských her - představuje vybranou sportovní událost 	<p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy sportů - olympijské hry - významní sportovci - významné sportovní události 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o zdraví, vyjmenovává a dělí nemoci do kategorií - popisuje hlavní příznaky onemocnění - v simulovaném rozhovoru diskutuje s lékařem - navrhuje zásady jak být ve formě - popisuje zdravý životní styl 	<p>Zdraví, nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - symptomy nemoci - u lékaře, v nemocnici, v lékárně - jak být ve formě 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává francouzský a český systém vzdělání - popisuje studium na gymnáziu 	<p>Vzdělání ve Francii a u nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - školský systém u nás a ve Francii - předměty, známky, vysvědčení - studium na gymnáziu 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje ústně i písemně své plány do budoucna - popisuje různé profese - písemně sestavuje formální dopis, vyplňuje dotazník - účastní se simulovaného rozhovoru s potenciálním zaměstnavatelem - používá zdvořilostní fráze 	<p>Zaměstnání, práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - životopis - přijímací pohovor - motivační dopis - vyplňování dotazníku - zdvořilostní fráze - plány do budoucna 	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - představuje jídla během dne - seznamuje se s rozdíly francouzské a české kuchyně - seznamuje se s francouzskou kuchyní, recepty - účastní se rozhovoru v restauraci, objednává, komentuje jídlo, platí - popisuje stravovací pyramidu - sestavuje jídelníček na večírek 	<p>Kuchyň, restaurace</p> <ul style="list-style-type: none"> - stravovací zvyklosti - jíst doma nebo v restauraci - menu, jídelní lístek - objednat si, platit, - komentovat recept - organizovat večírek 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává dopravní prostředky, jejich výhody a nevýhody - účastní se simulovaného rozhovoru při koupi jízdenky - ptá se na cestu a vysvětluje trasu - hovoří o různých způsobech trávení prázdnin či dovolené 	<p>Cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopravní prostředky - koupě jízdenky, u přepážky - řidičský průkaz - prázdniny, dovolená 	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na probírané téma - popisuje představená místa ČR - sestaví a představi výletní program pro cizince v našem kraji 	<p>Česká republika - Praha</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realie ČR (geografické poměry, politický systém) - Turistické oblasti ČR - Praha - historické památky - Moravskoslezský kraj 	<p>EGS – žijeme v Evropě (AJ, D, G)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na probírané téma - popisuje představená místa Francie, popř. jím navštívená místa 	<p>Francie, Paříž</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geografické poměry, politický systém, významná místa - Paříž - návštěva hlavního města 	<p>EGS – žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si znalosti reálií frankofonních zemí - seznamuje se s Mezinárodní organizací frankofonie 	<p>Frankofonie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realie frankofonních zemí – DROM, COM - OIF 	<p>EGS – žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s vývojem francouzské literatury - seznamuje se s literárním minulým časem - čte vybrané ukázky a reprodukuje text 	<p>Francouzská literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj francouzské literatury - Jednoduché perfektnum (passé simple) - Čtení a rozbor ukázek (výběr) 	<p>EGS – žijeme v Evropě (AJ, D, G)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí gramaticky správně, ústně i písemně tradice a svátky ve Francii - vypráví o zvycích ve francouzské a české rodině - popisuje tradiční francouzská a česká jídla - seznamuje se s významnými kulturními událostmi ve Francii 	<p>Svátky a tradice ve Francii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Náboženské a občanské svátky - Tradice udržované ve francouzské a české rodině – oslava narozenin, Vánoce, Velikonoce - Tradiční a národní jídla - Festivaly 	<p>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o ochraně životního prostředí, navrhuje opatření - popisuje faktory přispívající k znečištění přírody - vypráví o národních parcích a rezervacích 	<p>Ochrana životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana životního prostředí - Globální problémy - Národní parky a přírodní rezervace ve Francii 	<p>EV – Člověk a životní prostředí (G)</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje různé typy počasí, poslouchá autentické předpovědi počasí - popisuje změnu fauny a flóry v průběhu celého roku - používá názvy zvířat a rostlin - vypráví o sportech a oblékání ve spojitosti s počasím 	<p>Roční období, oblečení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis ročních období, přírody, počasí - Rostliny, živočichové - Móda v různém ročním období, módní návrháři - Sport v létě, v zimě 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o muzeích v Paříži a Praze - informuje o muzeích v našem kraji a městě - představuje různé druhy umění - diskutuje o návštěvách různých expozic, o uměleckých stylech, o umělcích 	<p>Umění a muzea</p> <ul style="list-style-type: none"> - divadlo, architektura, kinematografie, malířství, hudba, sochařství - Muzea v Paříži, muzea v Praze - Muzea v našem kraji, v našem městě 	<p>EGS – žijeme v Evropě</p>

5.9.4 Předmět: Seminář z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Seminář z matematiky patří do oblasti Matematika a její aplikace, vyučovací předmět Seminář z matematiky a svojí podstatou rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení, vede k myšlenkové samostatnosti, přispívá k intelektuálnímu rozvoji, formuje volní a charakterové rysy osobnosti a řeší problémové úlohy a situace z běžného života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z matematiky je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. - 4. ročníku a septimy - oktávy.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve výuce se využívají tyto formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách
- didaktické hry, počítařské soutěže
- dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI), obsah vyučovacího předmětu matematika je spjat s vyučovacími předměty: fyzika, chemie, geografie (Člověk a příroda), informatika (Informační a komunikační technologie).

Vyučovacím předmětem Seminářem z matematiky prolíná **průřezové téma:**

- Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volních a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídít je a využívat
- rozvíjíme soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů
- podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.

2. Kompetence k řešení problémů:

- provádíme se žáky rozbor úlohy a vedeme je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- rozvíjíme samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- vedeme žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajování svých výroků
- učíme žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- rozvíjíme získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazujeme takové úkoly, u kterých žáci mohou použít známé a osvědčené postupy řešení.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování myšlenek v logickém sledu, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- vedeme žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učíme žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- rozvíjíme dovednost přesného a estetického rýsování
- zadáváme úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- žáky vedeme ke komunikaci při řešení navozeného problému (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- vedeme žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupinách
- seznamujeme žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváříme příznivou atmosféru ve třídě a dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých postupů, k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání, k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu, k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory spolužáků, znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, dodržovali pravidla slušného chování
- zařazováním úloh s ekologickou problematikou vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí
- připomínáním významných matematických osobností vedeme žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k pečlivé a systematické práci
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a navrhuje zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akce.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem matice, rozliší typy matic - provádí základní operace s maticemi - řeší soustavy rovnic pomocí matic 	<p>Matic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definice - Rovnost, součet a součin matic - Matice transponovaná - Typy matic, hodnota matice - Řešení soustav algoritmických rovnic pomocí 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem determinant - rozliší pojem determinant a matice - řeší rovnice a nerovnice zadané pomocí determinantu 	<p>Determinanty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravidla pro počítání s determinanty - Výpočty determinantů pomocí Sarrusova pravidla 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - užívá Vennovy diagramy při řešení slovních úloh - provádí množinové operace na číselných množinách a na intervalech reálných čísel, užívá geometrické interpretace 	<p>Logika a teorie množin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opakování pojmů a definic - Matematická logika - Teorie množin 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 	<p>Soustavy rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartézský součin, grafy - Lineární rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic a nerovnic 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<p>Důkazy matematických vět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matematická věta a její důkaz (přímý, nepřímý, sporem, matematickou indukcí) 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pojmy z planimetrie, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí geometrické útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení geometrického problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - řeší planimetrické problémy motivované praxí - zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a sjednocení množin) - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení 	<p>Elementární geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní poznatky - Konstruktivní úlohy - Podobnost geometrických útvarů - Shodná zobrazení - Podobná zobrazení - Stejnolehlost 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic - diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic nebo diskutuje počet řešení 	<p>Rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvadratické rovnice a nerovnice - Rovnice a nerovnice s abs. hodnotou - Rovnice a nerovnice s nezn. pod odmocninou - Rovnice a nerovnice s parametrem - Další typy rovnic a nerovnice 	<p>F - Výpočet neznámé ze vzorce CH - Roztoky</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí - uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnoolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy 	<p>Elementární funkce a jejich grafy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartézský součin, binární relace - Lineární a kvadratická funkce - Nepřímá úměrnost., lineární lom. funkce - Exponenciální a logaritmická funkce - Exponenciální a log. rovnice, nerovnice 	<p>F - Grafy závislostí</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ - znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak - ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu - řeší jednoduché binomické rovnice 	<p>Komplexní čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komplexní čísla a početní operace s nimi - Moivreova věta 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary 	<p>Složitější úlohy z analytické geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analytická geometrie přímky v rovině a prostoru - Analytická geometrie roviny 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru - sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnici rovin a průsečík přímky s tělesem - vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí - řeší stereometrické úlohy motivované praxí - aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii - využívá náčrt při řešení prostorového problému 	<p>Geometrie v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polohové a metrické vlastnosti v prostoru - Objemy a povrchy těles 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje chování funkce v okolí bodu - určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách - užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce - pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování - řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu - používá z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí - řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu - aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce) 	<p>Užití diferenciálního a integrálního počtu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Průběh funkce a slovní úlohy řešené pomocí derivací - Obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem matice, rozliší typy matic - provádí základní operace s maticemi - řeší soustavy rovnic pomocí matic 	<p>Matice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definice - Rovnost, součet a součin matic - Matice transponovaná - Typy matic, hodnota matice - Řešení soustav algebraických rovnic pomocí matic 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem determinant - rozliší pojem determinant a matice - řeší rovnice a nerovnice zadané pomocí determinantu 	<p>Determinanty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravidla pro počítání s determinanty - Výpočty determinantů pomocí Sarrusova pravidla 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav. - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 	<p>Soustavy rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartézský součin, grafy - Lineární rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic a nerovnic 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<p>Důkazy matematických vět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matematická věta a její důkaz (přímý, nepřímý, sporem, matematickou indukcí) 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pojmy z planimetrie, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí geometrické útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení geometrického problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - řeší planimetrické problémy motivované praxí - zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a sjednocení množin) - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení 	<p>Elementární geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní poznatky - Konstruktivní úlohy - Podobnost geometrických útvarů - Shodná zobrazení - Podobná zobrazení - Stejnolehlost 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic - diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic nebo diskutuje počet řešení 	<p>Rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvadratické rovnice a nerovnice - Rovnice a nerovnice s abs. hodnotou - Rovnice a nerovnice s nezn. pod odmocninou - Rovnice a nerovnice s parametrem - Další typy rovnic a nerovnic 	<p>F - Výpočet neznámé ze vzorce CH - Roztoky</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí - uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnoolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy 	<p>Elementární funkce a jejich grafy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartézský součin, binární relace - Lineární a kvadratická funkce - Nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce - Exponenciální a logaritmická funkce - Exponenciální a log. rovnice, nerovnice 	<p>F - Tvorba grafů</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary 	<p>Složitější úlohy z analytické geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analytická geometrie přímky v rovině a prostoru - Analytická geometrie roviny 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru - sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem - vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí - řeší stereometrické úlohy motivované praxí - aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii - využívá náčrt při řešení prostorového problému 	<p>Geometrie v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polohové a metrické vlastnosti v prostoru - Objemy a povrchy těles 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje chování funkce v okolí bodu - určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách - užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce - pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování - řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu - zná z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí - řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu - aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce) 	<p>Užití diferenciálního a integrálního počtu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Průběh funkce a slovní úlohy řešené pomocí derivací - Obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

5.9.5 Předmět: Seminář z programování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z programování je vytvořen ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Je realizován jako povinný předmět ve 3. a ve 4. ročníku (v septimě a oktávě).

Předmět má převážně aplikační zaměření. Rozvíjí schopnosti žáků pracovat s dostupnou digitální technikou při vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací, při zpracování získaných informací, při prezentaci výsledků jejich práce a při výměně informací v komunikačních sítích. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se mohli bez problémů přizpůsobovat změnám v oblasti ICT: důraz je kladen na samostatnost při ovládnutí prostředků ICT, na osvojení odborné terminologie a teoretických znalostí potřebných pro samostatné studium odborného textu v oboru a na rozvíjení algoritmického přístupu při práci s digitální technikou.

Dovednosti získané v tomto předmětu mají široký přesah a úzce souvisí s celou škálou vzdělávacích oblastí, stávají se jejich součástí. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací.

Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny.

Ve dvouletém semináři studenti prohlubují již získané znalosti a dovednosti se zaměřením na programování a realizaci algoritmů řešení konkrétních projektů.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z programování je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. - 4. ročníku a septimy - oktávy. Týdenní hodinová dotace je 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Žáci jsou pro výuku předmětu Seminář z programování děleni na skupiny s ohledem na kapacity učeben výpočetní techniky. Dělení probíhá do dvou učeben s kapacitou 12 a 8 pracovních míst u počítače. V učebnách je k dispozici dataprojektor, scanner, digitální fotoaparát. Všichni studenti mohou tisknout na sdílené tiskárně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka, řízená diskuse, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž
- Mediální výchova - Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě
- Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- zadáváme úkoly s využitím výukového SW nebo e-learningových systémů k samostatnému studiu a k ověření znalostí žáků
- motivujeme žáky k využití digitální techniky jako prostředku efektivnějšího vyhledávání a zpracování informací
- od žáků vyžadujeme znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- rozvíjíme kritičnost žáků k informacím získaným digitálními technologiemi (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů a následně porovnávat jejich kvalitu, aktuálnost a pravdivost
- vedeme žáky ke kritičnosti k vlastní práci tím, že je nutí zlepšovat výslednou formu jejich digitálních dokumentů a prezentací s využitím editačních možností aplikačních programů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k efektivnímu ovládnutí hardware i software důsledným aplikováním doporučených algoritmických postupů
- podporujeme samostatnost žáků při práci s technikou i programy
- učíme je orientovat se v programech využíváním kontextové a hlavní nápovědy, intuitivnímu chápání významu ovládacích prvků a hledání v menu programu
- představujeme programy a přístroje, které motivují žáky k využití digitální techniky při zpracování úkolů z jiných vzdělávacích předmětů
- učíme žáky efektivně vyhledávat informace na internetu nácvikem využívání různých vyhledávacích portálů a postupů na vhodně volených modelových situacích
- vystupujeme v roli konzultanta - žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- žáky vedeme k tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, žáci se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

3. Kompetence komunikativní:

- vytváříme příležitosti, při kterých žáci využívají e-mailu a on-line komunikačních prostředků počítačových sítí k efektivní výměně informací
- při ústním i písemném projevu žáka dbáme na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
- vedeme žáky k dodržování základních typografických pravidel v dokumentech důsledným rozborem a hodnocením nejen obsahové, ale i formální úrovně všech odevzdaných prací, při komunikaci se žáci učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- rozvíjíme u žáků schopnosti používat neverbálních a symbolických vyjadřovacích prostředků:
  - a) ovládnutím programů a digitální techniky pomocí piktogramů a ikon
  - b) vytvářením webových stránek pomocí značkovacího jazyka.

4. Kompetence sociální a personální:

- diskutujeme se žáky o nebezpečí zneužití informací při elektronické komunikaci a vede žáky k účinné ochraně osobních dat
- zadáváním skupinových úkolů (projekty, prezentace) rozvíjíme dovednost práce v týmu, střídáním rolí žáků ve skupině a hodnocením jejich úspěšnosti usměrňuje organizační schopnosti žáků a jejich sociální chování
- rozebíráme se žáky dohodnutá pravidla etikety při elektronické komunikaci a vedeme je k jejich dodržování
- vyžadujeme od žáků dodržování zásad BOZP a formujeme jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi
- diskutujeme se žáky o legálních a nelegálních postupech při používání programového vybavení a o jejich důsledcích
- důsledně vyžadujeme uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své práci.

6. Kompetence k podnikavosti

- vyžadujeme od žáků aplikaci znalostí při řešení problémů, tvořivost a kreativitu
- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost práce s výpočetní technikou - Zásady práce s elektrickým zařízením - Ochrana zdraví při práci s počítačem, psychosomatické potíže, počítačová závislost 	F
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje samostatně základní teorii počítačové grafiky - rozdělení na rastrovou a vektorovou, základní vlastnosti obou typů, základní grafické formáty - aplikuje pojmy bitová hloubka, rozlišení, barevný prostor při úpravě fotografií - upraví samostatně fotografii ve všech základních rovinách - tonality, barevnosti, retuše - optimalizuje fotografii pro tisk a pro použití na internetu - použije při složitějších úpravách fotografie speciální efekty a úpravy a vrstvy - vytvoří samostatně prvky použité pro tvorbu vlastních webových stránek 	<p>Počítačová grafika - vytváření prvků pro tvorbu webových stránek, optimalizace fotografií</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní grafické formáty - Rozlišení, bitová hloubka, barevné prostory - Pdf formát a práce v něm - Práce s fotografií - základní úpravy tonality, barev, retuš částí obrazu - Optimalizace fotografie pro tisk a pro zobrazení na internetu - Speciální úpravy a efekty - Použití vrstev - Práce s vektorovou grafikou - základní tvary, tvarování křivek - Použití galerie výplní pro barvu, texturu, přechod a další výplně 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>MV - Mediální produkty a jejich význam</p> <p>F - Optika</p> <p>AJ - Technická terminologie</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje algoritmičtý přístup při tvorbě a úpravách XHTML dokumentů - vytvoří vlastní XHTML dokument pomocí X HTML kódu a umístí jej na internetový server a provádí jeho správu - upraví vytvořený X HTML dokument s použitím CSS stylů - orientuje se v programování webových stran pomocí jazyka PHP - vytvoří vlastní stránky pomocí PHP a uloží je na internetový server 	<p>Tvorba vlastního webového projektu na bázi dynamických stránek s XHTML a CSS</p> <ul style="list-style-type: none"> - XHTML dokument - jazyk XHTML - obsah dokumentu, princip zobrazení stránky - Odlišnost HTML a XHTML - Umístění dokumentu na internetu - webhosting - Tvorba WWW stránek pomocí XHTML formát odstavce a textu, seznam, tabulka, hyperlink, obrázek - CSS styly - definice a syntaxe CSS stylů - Stylování textu - Stylování elementů - Použití příkazu div - Grafický layout stránky 	<p>MV - Média a mediální produkce</p> <p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>definuje algoritmus a jeho vlastnosti</i> - <i>je schopen zapsat algoritmus graficky</i> - <i>je schopen algoritmizovat matematickou úlohu</i> - <i>vytváří programy ve vyšším programovacím jazyku a ladí je</i> - <i>ze zdrojových kódů vytváří volně spustitelné aplikace</i> - <i>je schopen samostatně analyzovat zadaný úkol a připravit jeho řešení pomocí programu</i> 	<p>Základy programování ve vyšším programovacím jazyku (Pascal, C+)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definice algoritmu a jeho vlastnosti - Algoritmizace problémů - zápis algoritmu graficky - Syntax a sémantika programovacího jazyka - Struktura programu - Práce s proměnnou - Příkazy přiřazení, vstupu a výstupu - větvení programu, cykly - Práce s polem - Tvorba knihoven - Práce s proměnnými různých typů - Tvorba složitějších programů pro řešení - Konkrétní skupiny úloh - Modelování přírodních dějů pomocí programu 	<p>OSV - Sociální komunikace AJ - Technická terminologie F - Modelování fyzikálních zákonů CH - Modelování fyzikálních zákonů</p>
--	---	--

5.9.6 Předmět: Seminář z dějepisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost společně se Základy společenských věd.

Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět některým specifickým tématům z oblasti historie lidstva, a to od období starověku do konce 19. století. Zaměřuje se především na oblasti vývoje zemí třetího světa (Latinská Amerika, Asie), ale i na historické události v Evropě a těšínském regionu (do konce 2. světové války). Navíc se ve větší míře než v hodinách dějepisu zaměřuje na problematiku historikovy práce (práce s prameny a literaturou, pomocnými vědami historickými) s cílem realizovat vlastní seminární práci. Součástí předmětu je i opakování k maturitní zkoušce.

Během vyučovacích hodin je kladen důraz na schopnost správného vyjadřování, orientaci v historických mapách a atlasech a na schopnost přemýšlet o daném problému a dokázat o něm hovořit.

Vhodnou součástí obsahového vymezení jsou odborné exkurze do muzeí a dalších historických památek v okolí. Zvláštní důraz je kladen na spolupráci s Muzeem Těšínska v Českém Těšíně, a to ve formě přednášek lektorů.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu má ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v odpovídajících ročnících osmiletého gymnázia časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně formou dvouhodinového bloku.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s celým kolektivem žáků v učebně dějepisu nebo v učebně s interaktivní tabulí. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, filmové dokumenty, řízená diskuse, výklad, referáty, prezentace).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z dějepisu jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení různých historických skutečností
- systematicky a promyšleně motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím nadstandardní školní i domácí činnosti - tvorbou vlastních referátů, prezentací, formou spolupráce na projektech a tvorbou seminárních prací
- vedeme žáky k aktivnímu využívání různých zdrojů informací i k prověřování jejich věrohodnosti.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky do historických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP
- porovnáváme se žáky historický vývoj našeho státu s vývojem ostatních zemí v Evropě a ve světě
- zadáváním referátů a prezentací a seminárních prací podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při ústním zkoušení, řízených diskusích a prezentacích) i písemného (písemné zkoušení, referáty, seminární práce)
- vedeme žáky k četbě odborných textů s porozuměním, a tím tříbíme jejich kritické myšlení
- zapojujeme žáky do diskusí nad probíranými tématy
- umožňujeme žákům formulovat vlastní názory na historické události a srovnávat je s názory odborníků.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pochopení role mas a jedince v historickém vývoji společnosti
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce.

5. Kompetence občanské:

- vychováváme žáky k úctě k tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví našich předků
- organizujeme přednášky s odborníky nebo s pamětníky historických událostí a návštěvy muzeí a historických památek našeho regionu
- nabízíme důkazy k pochopení nutnosti existence a dodržování práv a povinností člověka coby člena určité lidské společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům samostatné organizování činností souvisejících s výukou
- vyžadujeme u žáků důslednosti při dokončování prací podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i prací spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí vhodně je usměřňujeme.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace - vyloží postup historikovy práce - uvede jednotlivé pomocné vědy historické a zhodnotí jejich význam pro studium historie - zvolí si téma seminární práce, vytvoří její osnovu a koncepci 	<p>Úvod do studia dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Práce s prameny a literaturou - Informační zdroje - Postup historikovy práce - Pomocné vědy historické - Seminární práce 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MV - Mediální produkty a jejich významy</p>
	STŘEDOVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje utváření feudální společnosti v Anglii - uvede příčiny soupeření mezi Anglii a Francií - vyloží počátky anglického parlamentarismu - vysvětlí příčiny avignonského zajetí papežů - vysvětlí pojmy inkvizice a kacířství - objasní problematiku dynastických sporů ve Svaté říši římské 	<p>Spory mezi Anglii a Francií ve vrcholném středověku a boje o vládu ve Svaté říši římské</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politický vývoj Anglie ve 12. a 13. století - Politický vývoj Francie ve 12. a 13. století - Magna charta libertatum - Hnutí albigenských - Avignonské zajetí papežů - Dynastické spory o vládu ve Svaté říši římské ve 13. a na počátku 14. století 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny dlouhodobého sporu mezi anglickými a francouzskými panovníky - stručně popíše průběh války - objasní důsledky války pro další vývoj obou zemí 	<p>Francie a Anglie za stoleté války</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příčiny a průběh války - Důsledky války pro další vývoj obou zemí 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jmenuje ruská knížectví, která vznikla po zániku Kyjevské Rusi - na příkladech uvede obranné boje Rusů proti vnějším nepřátelům - popíše vývoj vztahů Moskevské Rusi a Zlaté hordy ve 14. a 15. století - uvede příčiny rozdílného vývoje ruské oblasti a ostatní Evropy - charakterizuje vnitřní a vnější politiku Ivana IV. Hrozného 	<p>Vývoj Ruska ve středověku a raném novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rusko po rozpadu Kyjevské Rusi - Zlatá horda - Vzestup Moskevské Rusi - Rusko za vlády Ivana IV. Hrozného 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny vzniku polsko-uherské personální unie - uvede okolnosti nástupu jagellonské dynastie na polský trůn - popíše okolnosti vzniku lublinské unie - popíše politické a náboženské poměry v polsko-litevském státě - uvede příklady boje Poláků se Švédy, Rusy a Turky - uvede hlavní příčiny úspěšného rozvoje Uher ve 14. století - charakterizuje politiku Zikmunda Lucemburského a Matyáše Korvína - popíše výsledky vpádu Turků do Uher - uvede příčiny povstání uherské šlechty proti Habsburkům 	<p>Středovýchodní Evropa ve středověku a raném novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polsko-uherská personální unie - Polsko-litevský stát - Lublinská unie - Livonská válka - Polsko-švédská válka - Uhry za Zikmunda Lucemburského a Matyáše Korvína - Uhry za Jagellonců - Povstání uherské šlechty proti Habsburkům 	<p>EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí hospodářskou a politickou situaci Španělska za vlády Karla V. a Filipa II. - charakterizuje hospodářskou, politickou a náboženskou situaci v Nizozemí - popíše průběh a výsledky nizozemské revoluce - popíše příčiny, průběh a výsledky náboženských válek ve Francii - charakterizuje vzestup Anglie za Tudorovců 	<p>Západní Evropa v 16. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Španělsko a zámořské kolonie - Nizozemí - Nizozemská revoluce - Náboženské války ve Francii - Anglie za Tudorovců 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavení poddaných v jednotlivých částech Evropy po třicetileté válce - vysvětlí rozdíl mezi manufakturní a cechovní výrobou - uvede nejvýznamnější vědce dané doby - charakterizuje náboženské poměry v Evropě po třicetileté válce - vysvětlí pojmy parlamentarismus a absolutismus - zhodnotí poměr sil v Evropě po třicetileté válce 	<p>Evropa ve 2. polovině 17. století a na počátku 18. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavení poddaných - Manufakturní a řemeslná výroba - Věda - Náboženské poměry - Absolutismus a parlamentarismus - Mezinárodní situace v Evropě po třicetileté válce 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje poměry v Rusku po nástupu Romanovců - zhodnotí reformy a zahraniční politiku Petra I. - popíše průběh a výsledky severní války - popíše vývoj Polska po třicetileté válce 	<p>Evropský sever a východ v letech 1648 - 1740</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nástup Romanovců - Rusko za Petra I. - Severní válka - Polsko 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, z jakých území vzniklo Prusko - charakterizuje pruský militarismus a politiku Fridricha Viléma I. - zhodnotí dějinnou úlohu Fridricha II. Velikého 	<p>Vznik a vývoj Pruska</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vznik Pruska - Vláda Fridricha Viléma I. - Fridrich II. Veliký 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše okolnosti nástupu Kateřiny II. na trůn - charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku Kateřiny II. - vysvětlí podstatu šlechtického státu v Polsku - popíše příčiny a proces trojího dělení Polska 	<p>Rusko za Kateřiny II. a dělení Polska</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kateřina II. - Šlechtická republika v Polsku - Zánik Polska 	<p>EGS - Žijeme v Evropě</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny vzniku těchto uměleckých směrů a uvede jejich charakteristické rysy - vyjmenuje nejvýznamnější umělce a díla těchto uměleckých směrů 	<p>Umělecké směry 1. poloviny 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klasicismus - Empír - Romantismus - Biedermeier 	<p>HV, VV, ČJL</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše geografickou polohu Těšínska - uvede doklady archeologických kultur na území Těšínska - popíše průběh konfliktů o Slezsko mezi polskými a českými panovníky - vysvětlí příčiny vzniku samostatnosti Slezska - popíše proces feudální roztržitosti - charakterizuje vztah Těšínska k českému státu za prvních Piastovců - uvede nejvýznamnější těšínské vládcy a charakterizuje jejich politiku 	<p>Těšínské Slezsko od nejstaršího období do vymření Piastovců</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geografická poloha - Pravěk - Spory o Slezsko mezi českými a polskými panovníky - Vyčlenění Slezska z rámce Polska - Významní těšínské Piastovci - Valašská kolonizace 	<p>EGS - Žijeme v Evropě EV - Člověk a životní prostředí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje nástup Habsburků na Těšínsku a důsledky rekatolizace - uvede význam altranstädtské konvence pro obyvatelstvo Těšínska - popíše průběh a výsledky slezských válek a války o dědictví bavorské - popíše postavení poddaných na Těšínsku a příčiny selských povstání - na příkladech doloží počátky průmyslu na Těšínsku 	<p>Těšínsko v letech 1653 - 1848</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nástup Habsburků a rekatolizace - Altranstädtská konvence - Slezské války a válka o dědictví bavorské - Postavení poddaných - Moravskoslezské gubernium - Počátky průmyslu 	<p>EGS - Žijeme v Evropě EV - Člověk a životní prostředí</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	NOVOVĚK	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vliv boje za nezávislost amerických osad na národněosvobozené hnutí v zemích Latinské Ameriky - uvede osobnosti národněosvobozené hnutí - vysvětlí příčiny a podstatu Monroeovy doktríny 	<p>Boj latinskoamerických zemí za nezávislost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revoluce na Haiti - Hnutí 1810 - 1826 - Monroeova doktrína 	<p>EGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč se stala Velká Británie prvořadou světovou velmocí - vyloží rozdíl mezi konzervativci a liberály - zhodnotí vzájemné vztahy Velké Británie a Irska - charakterizuje počátky dělnického hnutí 	<p>Viktoriánská Anglie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anglie jako parlamentní monarchie - Systém politických stran - Otázka Irska - Počátky dělnického hnutí 	<p>EGS – Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje politiku Napoleona III. - popíše průběh a výsledky prusko-francouzské války - zhodnotí klady a zápory Pařížské komuny 	<p>Francie za 2. císařství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napoleon III. - Prusko-francouzská válka - Pařížská komuna - Třetí republika 	<p>EGS – Žijeme v Evropě</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny populační exploze a její důsledky - popíše proměny v zemědělství a rozvoj průmyslové výroby - charakterizuje ideologická hnutí 19. století - vysvětlí příčiny rozvoje dělnického hnutí a vzniku levicových politických stran 	<p>Změny sociální struktury evropské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Populační exploze a její důsledky - Proměny zemědělství a industrializace - Ideologie 19. Století - Socialismus a dělnické hnutí 	<p>EGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV – Člověk a životní prostředí</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje období Meidži - popíše japonské expanzivní snahy 	<p>Vzestup Japonska na přelomu 19. a 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otevření Japonska a obnova císařské moci - Japonské velmocenské ambice 	<p>MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje národně osvobozené hnutí Poláků a Čechů na Těšínsku - na příkladech doloží rozvoj průmyslu a zemědělství v regionu - popíše proces rozvoje dělnického hnutí - charakterizuje situaci na Těšínsku v době 1. světové války 	<p>Těšínsko v letech 1848 – 1918</p> <ul style="list-style-type: none"> - Národní obrození - Vznik slezské země - Rozvoj těžkého průmyslu a infrastruktury - Změny v zemědělství - Národnostní problematika - Vznik a rozvoj dělnického hnutí - 1. světová válka 	<p>EGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů EV – Člověk a životní prostředí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní průběh polsko-československého sporu o Těšínsko v letech 1918 – 1920 - charakterizuje národnostní problematiku regionu - uvede nejvýznamnější politické strany a hnutí - popíše vývoj vztahů mezi Československem a Polskem v meziválečném období 	<p>Těšínsko v letech 1918 – 1938</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj v letech 1918 – 1938 - Sedmidenní válka - Spory o plebiscit - Rozdělení Těšínska - Národnostní složení - Politické strany - Vznik Moravskoslezské země - Vývoj československo-polských vztahů 	<p>EGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny polského záboru Těšínska v roce 1938 - popíše počátek druhé světové války a situaci na Těšínsku - uvede některá specifika nacistické okupační politiky v regionu - vysvětlí problematiku tzv. slezské národnosti a volkslisty - zhodnotí postavení Poláků, Čechů a Němců v době nacistické okupace - uvede příklady nacistické perzekuce na místním obyvatelstvu - zhodnotí protinacistické odbojové hnutí a popíše proces osvobozování regionu 	<p>Těšínsko v letech 1938 – 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polský zábor - Druhá světová válka - Specifika nacistické okupační politiky - Slezská národnost a tzv. volkslista - Nacistický teror a odbojové hnutí - Osvobození 	<p>EGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

5.9.7 Předmět: Seminář z moderních dějin

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z moderních dějin patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost společně se Základy společenských věd.

Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět některým specifickým tématům z oblasti historie lidstva, a to zejména v obecných dějinách 20. a počátku 21. století. Ve větší míře než v hodinách dějepisu se zaměřuje na problematiku vývoje zemí třetího světa a globálních problémů současnosti. Během vyučovacích hodin je kladen důraz na schopnost správného vyjadřování, orientaci v historických mapách a atlasech a na schopnost přemýšlet o daném problému a dokázat o něm hovořit.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z moderních dějin má ve 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v oktávě osmiletého gymnázia časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně formou dvouhodinového bloku.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s celým kolektivem žáků v učebně dějepisu nebo v učebně s interaktivní tabulí. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, filmové dokumenty, řízená diskuse, výklad, referáty, prezentace).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z dějepisu jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat**:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení různých historických skutečností
- systematicky a promyšleně motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím nadstandardní školní i domácí činnosti - tvorbou vlastních referátů, prezentací, formou spolupráce na projektech a tvorbou seminárních prací
- vedeme žáky k aktivnímu využívání různých zdrojů informací i k prověřování jejich věrohodnosti.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky do historických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP
- porovnáváme se žáky historický vývoj našeho státu s vývojem ostatních zemí v Evropě a ve světě
- zadáváním referátů a prezentací a seminárních prací podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při ústním zkoušení, řízených diskusích a prezentacích) i písemného (písemné zkoušení, referáty, seminární práce)
- vedeme žáky k četbě odborných textů s porozuměním, a tím tříbíme jejich kritické myšlení
- zapojujeme žáky do diskusí nad probíranými tématy
- umožňujeme žákům formulovat vlastní názory na historické události a srovnávat je s názory odborníků.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pochopení role mas a jedince v historickém vývoji společnosti
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce.

5. Kompetence občanské:

- vychováváme žáky k úctě k tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví našich předků
- organizujeme přednášky s odborníky nebo s pamětníky historických událostí a návštěvy muzeí a historických památek našeho regionu
- nabízíme důkazy k pochopení nutnosti existence a dodržování práv a povinností člověka coby člena určité lidské společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům samostatné organizování činností souvisejících s výukou
- vyžadujeme u žáků důslednosti při dokončování prací podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i prací spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí vhodně je usměřňujeme.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	DĚJINY 20. STOLETÍ	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí změnu role závislých a koloniálních zemí po 1. světové válce - objasní příčiny vzniku a průběh občanské války mezi Kuomintangem a komunisty v Číně - popíše průběh a výsledky dlouhého pochodu - popíše průběh japonské agrese v Mandžusku a Číně - zhodnotí osobnosti Sunjantsena a Mao Ce-tunga - charakterizuje národněosvobozenecký boj v Indii - zhodnotí osobnosti Mahátmy Gándhího a Džaváharlála Nehrua - popíše vznik Turecké republiky a význam osobnosti Mustafy Kemala 	<p>Růst role závislých a koloniálních zemí a národněosvobozenecké hnutí po 1. světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čína - Indie - Turecko 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje politický a hospodářský vývoj v USA od konce 1. světové války po nástup velké hospodářské krize - vysvětlí pojmy izolacionismus, Ku-klux-klan, prohibice - charakterizuje politický a hospodářský vývoj ve Velké Británii a Francii - vysvětlí pojmy Britské společenství národů, appeasement - popíše charakter autoritativních politických režimů v zemích střední a jihovýchodní Evropy 	<p>Politický, hospodářský a sociální vývoj evropských zemí a USA v meziválečném období</p> <ul style="list-style-type: none"> - USA - Velká Británie a Francie - Střední a jihovýchodní Evropa 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě G</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje národněosvobozenecký proces a jeho úskalí na Indickém subkontinentu - popíše průběh a výsledky francouzské války v Indočíně - popíše příčiny, průběh a výsledky americké války ve Vietnamu - vysvětlí pojem vietnamský syndrom - charakterizuje Pol Potův režim v Kambodži 	<p>Politický, hospodářský a sociální vývoj na Indickém subkontinentu a v Indočíně po 2. světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indický subkontinent - Francouzská válka v Indočíně - Americká válka ve Vietnamu - Vývoj v Kambodži 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů MV - Role médií v moderních dějinách</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh a výsledek poslední občanské války - zhodnotí vývoj mezinárodního postavení Číny - uvede příčiny a průběh roztržky se SSSR - popíše a zhodnotí Maovy ekonomické a kulturní experimenty - charakterizuje rozpor mezi ekonomickými a politickými reformami Teng Siao-pchinga 	<p>Vývoj Číny po 2. světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská válka - Mezinárodní postavení Číny - Maův kult osobnosti - Roztržka se SSSR - Politika velkého skoku - Kulturní revoluce - Politika Teng Siao-pchinga 	<p>G</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje klady a zápory liberální reformy v Íránu po 2. světové válce - popíše průběh a výsledky islámské revoluce v Íránu - charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku Saddáma Husajna - uvede hlavní etapy poválečného vývoje v Afghánistánu - vysvětlí pojem islámský fundamentalismus - shrne politický vývoj v britských a francouzských mandátních územích 	<p>Oblast Předního a Blízkého východu po 2. světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj v Íránu po 2. světové válce - Islámská revoluce - Irácko-iránská válka - Vpád Iráku do Kuvajtu - Poválečný vývoj v Afghánistánu - Vývoj v britských a francouzských mandátních územích 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV - Člověk a životní prostředí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede mezinárodní souvislosti vedoucí ke vzniku sovětského bloku - stručně popíše počátky studené války a uvede podstatu Marshallova plánu - charakterizuje spojenecký smluvní systém ve střední a jihovýchodní Evropě - uvede příčiny roztržky Jugoslávie se SSSR a ostatními zeměmi sovětského bloku - vysvětlí příčiny prvních krizových jevů - charakterizuje politiku N. S. Chruščova a zhodnotí význam XX. sjezdu - popíše události v Polsku a Maďarsku v roce 1956 - z charakterizuje období neostalinismu a vysvětlí pojem Brežněvova doktrína - charakterizuje Gorbačovovu politiku perestrojky a glasnosti 	<p>Politický a ekonomický vývoj v zemích sovětského bloku v letech 1944 - 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření sovětského bloku - Roztržka s Jugoslávií - SSSR - Polsko - NDR - Maďarsko - Rumunsko, Bulharsko a Albánie 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě</p>

5.9.8 Předmět: Seminář ze základů společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář ze Základů společenských věd vychází závazně z RVP GV - vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Prostřednictvím předmětu Semináře ze Základů společenských věd si žáci utvoří realistický pohled na život, orientují se ve společenských procesech a jevech, které tvoří rámec každodenního života. Učí se vnímat a reflektovat skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na situace, ve kterých se sami vyskytují. Předmět žákům také nabízí průpravu a přípravu na další vzdělávání a profesní dráhu, snaží se je teoreticky a částečně i prakticky připravit na situace, s nimiž se budou v praxi zcela běžně setkávat. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplin a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář ze Základů společenských věd je vyučován ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v odpovídajících ročnících osmiletého gymnázia s časovou datací 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v kmenové třídě, ve výuce se využívají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, práce s PC, práce s DTP, diskuse, exkurze, přednášky, výstavy, projekty.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizace, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě
- Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
- Environmentální výchova - základní podmínky života, člověk a životní prostředí, vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova - interpretace mediálního sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k celoživotnímu učení, k vytváření pozitivního vztahu, učíme ho sebehodnocení
- používáme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojujeme získané poznatky do širších celků, nalézáme souvislosti
- učíme žáky hodnotit, třídit poznatky a vyvozovat z nich závěry, rozumět základním termínům a správně je používat
- učíme žáky zpracovávat informace a formou referátu je prezentovat.

2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky tvořivě přistupovat k řešení problému, umět si vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézt řešení
- vedeme žáky k diskusi a k obhajobě svých názorů
- učíme je aplikovat znalosti při řešení problémů, tvořivost a kreativitu.

3. Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- vedeme je k naslouchání názorům druhých lidí, vhodně na ně reagovat
- motivujeme je ke komunikaci během referátů a diskuse
- vedeme je k používání moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální:

- používáme spolupráci ve skupině
- učíme je tolerovat odlišný názor
- používáme hodnocení práce žáků i ostatních.

5. Kompetence občanské:

- učíme žáky znát legislativu a obecné morální zákony a dodržovat je
- učíme je chápat význam vzájemné solidarity mezi lidmi
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení svého chování a chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí
- vedeme žáky k odpovědnosti za chování k životnímu prostředí na Zemi
- vedeme je ke spolupráci při řešení cílů v rodině, ve škole, v obci
- vedeme je k odmítání rasistických a extremistických názorů a respektování různorodosti lidské populace.

6. Kompetence k podnikavosti:

- učíme žáky samostatně organizovat činnosti související s výukou
- vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi
- ujasňujeme žákům představu o reálné podobě svého budoucího povolání a o volbě dalšího studia
- vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a navrhování zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - objasní pojem struktura a dynamika osobnosti - vymezí podstatu psychických procesů, stavů a vlastností - uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů, stavů a vlastností: čítí, vnímání, myšlení, paměť, představivost, fantazie, pozornost, city, schopnosti, temperament, charakter - objasní podstatu a rozdíl mezi temperamentem a charakterem a v čem se tyto projevují - vyjmenuje zásady duševní hygieny, tyto demonstruje - uvede příklady duševních poruch, rozlišuje mezi závažnými a lehkými formami - vysvětlí možné příčiny vzniku duševních poruch 	<p>PSYCHOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidská psychika, biologická a sociální determinace l. psychiky - Struktura a dynamika osobnosti - Psychické procesy osobnosti - čítí a vnímání, myšlení, představivost, fantazie, paměť - Psychické stavy osobnosti - stavy pozornosti, citové stavy, vztahy a reakce - Psychické vlastnosti osobnosti - temperament, charakter, schopnosti - Duševní poruchy a duševní zdraví 	<p>OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů D, ČJL, VV</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu a význam socializace - uvede faktory, které se na socializaci jedince významně podílí - vymezí základní znaky pojmu kultura - klasifikuje sociální útvary a skupiny - provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina (tzn. znaky, typy rodin a manželství; vývoj tradiční - moderní rodina) - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích jaký je vztah mezi jedincem a normami - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost 	<p>SOCIOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proces socializace - Kultura materiální, duchovní a normativní, masová, masová symbolická - Skupinová struktura společnosti - Rodina a její význam - Společenské a skupinové normy, sociální kontrola - Sociální deviace, sociální patologie 	<p>OSV - Sociální komunikace, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Žijeme v Evropě ČJL, D, AJ, NJ, FJ, IVT</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlád) - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, provede rozbor ústavy - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - klasifikuje politické strany v ČR - uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody - vyjmenuje seznam našich prezidentů 	<p>POLITOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát - Formy států a vlád - Demokracie - Ústava ČR: charakteristika, přehled základních ustanovení - Volby a volební systémy - Princip dělení státní moci - Politika a ideologie - Klasifikace politických stran - Politický systém v ČR - Lidská práva - Naši prezidenti 	<p>MV - Účinky mediální produkce a vliv médií OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Žijeme v Evropě, základní problémy sociokulturních rozdílů D, ČJL, G, AJ, FJ, NJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jaký význam má právo pro společnost a co je jeho obsahem - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - objasní strukturu a funkci právních institucí v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe - roztrídí právní normy v právním řádu ČR - klasifikuje systém právních odvětví ČR - orientuje se v právních normách - Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce, Obchodní zákoník, Trestní zákon, Trestní řád 	<p>PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojem a význam práva - Právní a mravní normy - Právní instituce - soudy, státní zastupitelství, notářství, advokacie - Právní řád ČR, systém právních odvětví: občanské, obchodní, rodinné, pracovní, trestní, ústavní, správní a finanční, procesní 	<p>OSV - Morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů D, HV, ČJL</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký význam má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, svůj názor podpoří příklady ze současnosti 	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní spolupráce: důvody, význam - Významná mezinárodní integrační seskupení: OSN, NATO, RE, EU - Evropská integrace: historie, význam, vývoj EU - struktura, činnost orgánů, instituce a občané členských států - ČR a EU 	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Morálka všedního dne MV - Role médií v moderních dějinách MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě D, G, IVT, AJ, NJ, FJ</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení člověka a skutečnosti - charakterizuje specifika filozofických otázek - charakterizuje filozofii, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejich představitelů v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	<p>FILOZOFIE A RELIGIONISTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podstata filozofie: základní filozofické otázky - Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách (antická filozofie, filozofie středověku, renesanční filozofie, novověká filozofie) - Náboženství, víra - Světová náboženství - křesťanství, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus - Náboženské sekty - Filozofie a náboženství starověké Indie a Číny 	<p>MKV - Základní problémy sociokulturních problémů OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne D, ČJL, G, F, M</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jaký význam má právo pro společnost a co je jeho obsahem - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - objasní strukturu a funkci právních institucí v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe - roztrídí právní normy v právním řádu ČR - klasifikuje systém právních odvětví ČR - orientuje se v právních normách - Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce, Obchodní zákoník, Trestní zákon, Trestní řád 	<p>PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojem a význam práva - Právní a mravní normy - Právní instituce - soudy, státní zastupitelství, notářství, advokacie - Právní řád ČR, systém právních odvětví: občanské, obchodní, rodinné, pracovní, trestní, ústavní, správní a finanční, procesní 	<p>OSV - Morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů D, HV, ČJL</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlád) - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, provede rozbor ústavy - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologii - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - klasifikuje politické strany v ČR - uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody - uvede seznam našich prezidentů 	<p>POLITOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát - Formy států a vlád - Demokracie - Ústava ČR: charakteristika, přehled základních ustanovení - Volby a volební systémy - Princip dělení státní moci - Politika a ideologie - Klasifikace politických stran - Politický systém v ČR - Lidská práva - Naši prezidenti 	<p>MV - Účinky mediální produkce a vliv médií OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Žijeme v Evropě, základní problémy sociokulturních rozdílů D, ČJL, AJ, FJ, NJ</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký význam má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, svůj názor podpoří příklady ze současnosti 	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní spolupráce: důvody, význam - Významná mezinárodní integrační seskupení: OSN, NATO, RE, EU - Evropská integrace: historie, význam, vývoj EU - struktura, činnost orgánů, instituce a občané členských států - ČR a EU 	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Morálka všedního dne MV - Role médií v moderních dějinách MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě D, G, IVT, AJ, FJ, NJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení člověka a skutečnosti - charakterizuje specifika filozofických otázek - charakterizuje filozofii, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejich představitelů v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	<p>FILOZOFIE A RELIGIONISTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podstata filozofie: základní filozofické otázky - Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách (antická filozofie, filozofie středověku, renesanční filozofie, novověká filozofie) - Náboženství, víra - Světová náboženství - křesťanství, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus - Náboženské sekty - Filozofie a náboženství starověké Indie a Číny 	<p>MKV- Základní problémy sociokulturních problémů OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne D, ČJL, G, F, M</p>

5.9.9 Předmět: Seminář z fyziky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP a patří do oblasti Člověk a příroda společně s předměty Chemie, Biologie a Geografie.

Ve vyučovacím předmětu Seminář z fyziky směřujeme žáky k osvojení základních fyzikálních pojmů, zákonitostí a odborné terminologie. Pomocí jednoduchých demonstračních pokusů rozvíjíme u žáků zájem o poznávání nových fyzikálních pojmů a zákonitostí. Během celého studia rozvíjíme u žáků schopnosti pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Získané fyzikální poznatky aplikujeme do praktického života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z fyziky je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. - 4. ročníku a septimy - oktávy. Týdenní hodinová dotace je 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky, kde je k dispozici dataprojektor, vizualizer a multimediální počítač s internetem.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z fyziky jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme problémové situace, při kterých žáky motivujeme k učení
- zadáváním projektů učíme žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v literatuře a na internetu
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úlohy a situace z praktického života a společně s žáky je řešíme jako fyzikální problém
- řešíme problémové úlohy postupně, stupňujeme jejich náročnost
- vedeme žáky k řešení problémových situací a úloh samostatně i s ostatními žáky
- učíme žáky, aby dokázali fyzikální problém vyřešit matematicky
- zadáním projektů podporujeme samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení žáků
- užíváme k řešení problému dostupnou moderní techniku.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na správnost mluveného i písemného projevu (písemné zkoušení, projekty)
- vedeme žáky k prezentacím vlastních postupů, ke vzájemnému naslouchání a pokládání jasných a srozumitelných dotazů.

4. Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme do výuky týmovou práci žáků a klademe důraz na vytvoření pravidel práce
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých a k obhajobě kritiky své vlastní práce pomocí argumentů.

5. Kompetence občanské:

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vybízíme žáky k otevřenosti a upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli za své případné chyby a omyly
- vyžadujeme včasné odevzdání písemných prací a referátů a vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich splnění.

6. Kompetence k podnikavosti:

- rozvíjíme osobní i odborný potenciál žáka, aby rozpoznal a využil příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě
- podporujeme vlastní iniciativu a tvořivost žáků
- vyžadujeme splnění úkolů a vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci
- vedeme žáky k uvědomění si rizik při rozhodování v reálných životních situacích.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - dovede posoudit vliv techniky a moderního způsobu života na životní prostředí - provádí a vysvětluje složitější experimenty - provádí fyzikální měření s využitím PC 	<p>Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličina - Kinematika pohybu - Dynamika pohybu - Práce a energie - Gravitační pole - Mechanika tuhého tělesa - Mechanika kapalin a plynů 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá fyzikální zákony k řešení příkladů - dovede navrhnout postupy při řešení a měření veličin - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - aplikuje všechny poznatky fyzikálních zákonitostí na dané fyzikální děje 	<p>Termika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinetická teorie látek - Molekulová fyzika - Vnitřní energie, práce a teplo - Ideální plyn, pevné látky - Kapaliny, změny skupenství látek <p>Mechanické kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kmitání mechanického oscilátoru - Mechanické vlnění a akustika <p>Geometrická optika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optická soustava a zobrazení - Zobrazení v rovinném a kulovém zrcadle, tenkou čočkou - Oko lupa, mikroskop, dalekohled - Teorie fotografování 	<p>OSV - Sociální komunikace CH, Bi, D, M</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů 	<p>Teorie silového pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pole gravitační a elektrické, síla gravitační a elektrická - Srovnání vlastností polí - Srovnání pole elektrostatických a magnetických sil - Magnetická a elektrická složka elektromagnetického pole 	<p>OSV - Sociální komunikace M, IVT, ZSV</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen hlubší analýzy běžných dějů v přírodě a vysvětlení těchto dějů na fyzikálním základě - řeší složitější fyzikální úlohy obecně i počtetně - využívá grafy 	<p>Sjednocení fyzikálního pohledu na vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klasická a relativistická mechanika - Transformace v mechanice - Zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie - Zákony symetrie - Základní poznatky astronomie a astrofyziky; základní interakce 	<p>OSV - Sociální komunikace EV - Člověk a životní prostředí M, IVT</p>
---	---	--

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - dovede posoudit vliv techniky a moderního způsobu života na životní prostředí 	<p>Systematizace učiva I. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličina - Kinematika pohybu - Dynamika pohybu - Práce a energie - Gravitační pole - Mechanika tuhého tělesa - Mechanika kapalin a plynů 	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Sociální komunikace</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá fyzikální zákony k řešení příkladu - dovede navrhnout postupy při řešení a měření veličin - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - aplikuje všechny poznatky fyzikálních zákonitostí na dané fyzikální děje 	<p>Systematizace učiva II. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinetická teorie látek - Molekulová fyzika - Vnitřní energie, práce a teplo - Ideální plyn, pevné látky - Kapaliny, změny skupenství látek Mechanické kmitání a vlnění - Kmitání mechanického oscilátoru - Mechanické vlnění a akustika 	<p>OSV - Sociální komunikace CH</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - dovede posoudit vliv techniky a moderního způsobu života na životní prostředí 	<p>Systematizace učiva III. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrostatika - Proud v kovech, kapalinách a plynech - Polovodiče - Stacionární magnetické pole - Nestacionární magnetické pole - Elektromagnetické kmitání a vlnění 	<p>EGS - Žijeme v Evropě OSV - Sociální komunikace EV - Člověk a životní prostředí Bi</p>

5.9.10 Předmět: Seminář z chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností experimentovat, vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z chemie je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. - 4. ročníku a septimy - oktávy. Týdenní hodinová dotace je 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v učebně chemie, ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy.

Do vzdělávacího obsahu Semináře z chemie jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- vedeme žáky k používání výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky vyvozovat závěry od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- učíme rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme žáky, jak předcházet problémům.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořeným logickými argumenty
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, nadměrnému užívání léků
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích
- učíme žáky preventivně předcházet úrazům
- učíme žáky poskytovat účinnou první pomoc
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a v chemické laboratoři a dodržování stanovených pracovních postupů.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k využívání získaných poznatků a jejich aplikaci při samostatné práci
- vedeme žáky, aby při své práci samostatně volil a vhodně využívali moderní technologie, postupy a pomůcky
- učíme žáky zpracovávat a vyhodnocovat data získaná při provádění experimentů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a identifikuje jednotlivé anorganické látky - roztrídí látky dle jejich složení - definuje množství látky pomocí počtu částic 	<p>Základní pojmy a veličiny v chemii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví anorganické chemie - Látky, jejich třídění - Hmotnosti atomů a molekul - Látkové množství 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá množství látky několika způsoby - porovná údaje o množství látky v různých vyjádřeních - odhadne a vypočítá pH 	<p>Chemické výpočty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hmotnostní zlomek, hmotnostní a objemová procenta - Molární koncentrace - Ředění roztoků - PH kyselin a zásad 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše a uspořádá vývoj představ o stavbě hmoty - popíše stavbu atomu na základě současných poznatků vědy - definuje a roztrídí typy vazeb - vytvoří modely jednoduchých molekul - diskutuje vliv vazby na vlastnosti a reakce jednoduchých látek 	<p>Stavba a vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atomové jádro, jaderné reakce, elektronový obal - Atomové orbitaly, excitovaný stav, ionizační energie - Elektronová afinita - Chemická. vazba, teorie hybridizace, teorie molekulových orbitalů - Delokalizace chemické vazby, polarita chemické vazby 	F
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí změny energie při chemických reakcích - vypočítá reakční teplo několika způsoby - diskutuje samovolnost děje na základě známých údajů 	<p>Chemická termodynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změny energie při chemických reakcích, entalpie - Reakční teplo, termochemické zákony, výpočty - Entropie, Gibbsova energie předpovídání průběhu chemických reakcí 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří kinetickou rovnici konkrétního děje - aplikuje znalosti o vlivech různých faktorů na rychlost chemické reakce pro konkrétní chemické děje 	<p>Rychlost chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reakční rychlost, kinetické rovnice, řád - Reakce, reakční mechanika, aktivační energie - Mechanismy organických reakcí, katalýza 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše vztah pro rovnovážnou konstantu konkrétního děje - vyjmenuje a zhodnotí způsoby ovlivnění rovnovážného stavu - diskutuje možnost využití znalostí o ovlivňování rovnováhy v praxi 	<p>Chemické rovnováhy rovnováhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti rovnovážného stavu, ovlivňování složení - Rovnovážné směsi - Druhy chemických rovnováh, acidobazické rovnováhy - Srážecí rovnováhy komplexotvorné a redoxní 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a identifikuje jednotlivé skupiny organických látek - porovná vlastnosti jednotlivých skupin uhlovodíků a jejich derivátů - zhodnotí význam těchto skupin látek pro člověka, případně pro životní prostředí 	<p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví organické chemie - Klasifikace, typy reakcí, - Alkany, alkeny, alkyny - Areny, halogenderiváty - Dusíkaté a kyslíkaté deriváty 	<p>EV - Člověk a životní prostředí EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše strukturu základních uhlovodíků a funkčních skupin - sestaví modely základních anorganických a organických látek - popíše modely základních krystalových struktur 	<p>Molekulové modely</p> <ul style="list-style-type: none"> - Molekulové modely látek - Molekulové modely krystalových struktur 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy laboratorní techniky - provede a slovně popíše charakteristické reakce jednotlivých skupin látek - dokáže přítomnost kationu eventuálně aniontu ve vzorku - stanoví množství látky v nejjednodušším vzorku 	<p>Laboratorní cvičení z organické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy laboratorní techniky - Uhlovodíky - Alkoholy a fenoly - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny - Lipidy a mýdla - Monosacharidy a disacharidy - Polysacharidy - škrob - Aminokyseliny a bílkoviny - Analytická chemie 	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a zhodnotí význam základních transportních procesů v organismu - uvede seznam látek účastnících se intermediárního metabolismu - zhodnotí jejich roli a význam - popíše význam redoxních dějů pro energetiku živých soustav - popíše metabolismus jednotlivých živin - diskutuje význam těchto látek pro výživu člověka 	<p>Základy biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzikálně chemické procesy v živých soustavách - Biokatalyzátory, enzymy - Vitamíny a hormony - Redoxní děje a energetika v živých soustavách - Metabolismus sacharidů - Metabolismus lipidů - Metabolismus bílkovin 	<p>EV - Problematika vztahů organismu a prostředí F, Bi, CH</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje jednotlivé skupiny látek - zhodnotí význam pro člověka - posoudí výhody a nevýhody popř. rizika používání těchto látek 	<p>Organické látky v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alkaloidy - Léčiva - Barviva - Pesticidy 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu elektrochemických dějů - porovná výhody a nevýhody článků používaných v praxi 	<p>Základy elektrochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrodové potenciály - Elektrochemické články - Elektrochemická řada napětí - Články a akumulátory v praxi 	

5.9.11 Předmět: Seminář z biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z biologie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda kde žákovi umožňujeme poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a ukazujeme jejich aplikaci v praktickém životě. Seminář z biologie čtyřletého i osmiletého studia se po stránce obsahové, organizační i časové shoduje. Ve třetím ročníku mají žáci možnost vybrat si dvouletý **Biologický seminář**, který prohlubuje a rozšiřuje učivo biologie. Ve čtvrtém ročníku mají žáci možnost vybrat si jednoletý Biologický seminář, který rovněž prohlubuje a rozšiřuje učivo.

Ve vyučovacích hodinách směřujeme k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, zprostředkujeme žákům metody a prostředky pro hlubší porozumění přírodním faktům. Dále umožňujeme poznat přírodu jako celek, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se, učíme aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vedeme k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, seznamujeme žáka se stavbou živých organismů, rozvíjíme uvědomělou péči o vlastní zdraví.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z biologie je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. - 4. ročníku a septimy - oktávy. Týdenní hodinová dotace je 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z biologie je obvykle vyučován v odborné učebně biologie, kde je k dispozici zpětný projektor, barevný televizní přístroj, videopřehrávač, DVD přehrávač, multimediální počítač s datavideoprojektorem a internetem.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívané různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, problémové vyučování, referáty, přírodovědné vycházky s pozorováním, zapojení do soutěží, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z biologie jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova: poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Environmentální výchova: problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí České republiky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- cíleně vytváříme problémové situace, při nichž systematicky žáky motivujeme k učení
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie při studiu biologických zákonitostí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, přírodních jevů a ekologických problémů
- zadáváme úkoly, pomocí kterých žáky učíme vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury popř. internetu.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úkoly a situace z praktického života, vedeme žáky k řešení biologických problémů
- motivujeme žáky zařazováním metod, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- zapojujeme žáky do biologických a ekologických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe akcent na formální správnost mluveného i písemného projevu
- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- podněcujeme žáky k tomu, aby se vzájemně poslouchali, kladli si věcné a srozumitelné otázky.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme přátelskou a přívětivou atmosféru v hodinách
- vybízíme žáky k diskusi, ke konstruktivní kritice pomocí racionálních argumentů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků.

5. Kompetence občanské:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, dále pravidel chování v odborné učebně biologie
- respektujeme věkové, intelektové, sociální, zdravotní specifika žáka
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění úkolů, včasného odevzdávání zadaných úloh.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům pracovat s rozličnými pomůckami - sbírkovými předměty, modely, živým biologickým materiálem
- dbáme na dodržování bezpečnosti při práci a ochranu zdraví
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a porovná stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - vysvětlí základní biochemické procesy - rozdělí a charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska - popíše reprodukční cykly významných skupin hub - popíše rodozměnu významných skupin rostlin - rozdělí rostliny do systému, posoudí a zhodnotí jejich hospodářský, zdravotnický a ekologický význam - rozdělí obratlovce do systému, charakterizuje jednotlivé skupiny a uvede významné zástupce - vysvětlí správně základní ekologické pojmy a ekologické vztahy - orientuje se v globálních a regionálních ekologických problémech - porovná, analyzuje a vysvětlí základní typy chování živočichů - posoudí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany - popíše strukturu a funkci jednotlivých orgánových soustav či orgánů lidského těla - orientuje se v problematice prevence, diagnostiky a léčby častých nemocí, toxikomanie apod. - orientuje se v aktuálních genetických problémech 	<p>Obecná biologie</p> <p>Buňka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce - Metabolismus <p>Biologie protist</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvoci - Jednobuněčné řasy - Houbám podobní protisté <p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozmnožování, stavba a funkce <p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systém a evoluce rostlin - Systém a rodozměna rostlin <p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systém a evoluce obratlovců <p>Ekologie a etologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekologie populací, společenstev, ekosystému - Ekologické problémy - Etologie obratlovců <p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce orgánových soustav - Ekologie člověka <p>Genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Molekulární a klasická genetika 	<p>OSV</p> <p>EV</p> <p>CH, G, ZSV</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná, pojmenuje a zařadí (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce protist, hub, lišejníků, rostlin a živočichů - pozná, rozdělí a popíše hlavní orgánové soustavy člověka - vytvoří mikroskopický preparát, nakreslí a popíše pozorovanou strukturu nebo jev - pozná a pojmenuje významné nerosty a horniny 	<p>PRAKTICKÁ BIOLOGIE</p> <p>Biologie protist - Systém a poznávání</p> <p>Biologie hub - Systém a poznávání</p> <p>Biologie rostlin - Obecná botanika - Systém a poznávání</p> <p>Biologie živočichů - Systém a poznávání</p> <p>Biologie člověka - Anatomie, histologie a fyziologie</p> <p>Geologie a paleontologie - Nerosty, horniny a zkameněliny</p>	<p>EV CH</p>

5.9.12 Předmět: Seminář z geografie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět geografie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie - znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- fyzika - sluneční soustava, vesmír aj.
- přírodopis - rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika, ICT, cizí jazyky, dějepis, občanská nauka.

Ve vyučovacím předmětu se zaměřujeme na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických informací, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podporu ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z geografie je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 3. - 4. ročníku a septimy - oktávy. Týdenní hodinová dotace je 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář z geografie se vyučuje v odborné učebně plně vybavené didaktickou technikou, včetně data projektoru a počítače připojeného přímo na internetovou síť.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (využití map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- geografické vycházky s pozorováním
- prezentace studentů
- projekty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- učíme je používat odbornou terminologii
- učíme žáky nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat v praxi
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

2. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme žáky naslouchání a respektování názorů druhých
- učíme žáky interpretaci a prezentaci textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

3. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vyžadujeme využívání metod, při kterých docházejí sami žáci k objevům, řešením a závěrům
- vedeme žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

4. Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinové vyučování a vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vyžadujeme zodpovědnost za svá jednání
- společně vytváříme kritéria hodnocení a hodnotíme svou práci
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- motivujeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti
- vedeme žáky k chápání podstaty podnikání, k zvažování možného rizika.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a charakterizuje globální ekonomickou soustavu v souvislostech se současným světovým uspořádáním na pozadí měnících se vzájemných vztahů a celosvětových problémů lidstva - rozlišuje regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi cestovního ruchu a jejich dopad na ekonomiku jednotlivých regionálních stupňů - zhodnotí ekonomická a politická centra a jejich zájmové oblasti 	<p>Regionální uspořádání světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní rysy světového uspořádání - Měnící se mapa světa - Regionální uspořádání světa - Hlavní ekonomická a politická centra a její zájmové sféry 	<p>EV - Globální problémy lidstva</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení cestovního ruchu ve světové ekonomice - analyzuje schéma rozdělení geografie na dílčí disciplíny a zdůvodní postavení cestovního ruchu v geografickém systému a jeho vzájemné vztahy - definuje a uvede příklady jednotlivých druhů a forem cestovního ruchu na regionálních stupních 	<p>Geografie cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavení cestovního ruchu v hospodářství - Předpoklady cestovního ruchu - Druhy a formy cestovního ruchu - Oblasti a střediska cestovního ruchu 	
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - specifikuje předpoklady, druhy, formy CR z hlediska cestovního ruchu - lokalizuje na mapě oblasti cestovního ruchu v ČR a ve světadílech - charakterizuje rekreační potenciál území, kategorizaci středisek a rekreačních oblastí - zhodnotí podstatná rizika působení cestovního ruchu na životní prostředí 	<p>Regionální geografie cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geografie CR v České republice - Geografie CR, Evropy - Geografie cestovního ruchu Ameriky, Afriky, Asie a Austrálie a Oceánie 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>

<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s praktickými úkoly, které jsou součástí základní techniky cestovního ruchu jako povinnosti průvodce, delegáta, koordinátora CR - navrhne animaci vybraných druhů zájezdů a pobytů - připraví itinerář tematického autokarového zájezdu. - naplánuje animovaně několikadenní pobyt ve vybrané destinaci jiného kontinentu včetně ubytování stravování letecké nebo lodní dopravy s poznávacím programem 	<p>Praktické využití poznatků geografie cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Animace cestovní kanceláře (agentury) se všemi službami v rámci právního prostředí v ČR 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své dovednosti výhradně s pomocí prostředků informačních technologií (PC, internetu, skype) - vytvoří animovanou cestovní agenturu s tematickým programem a propaguje jej pomocí aplikace za použití power-pointu 	<p>Praktické využití informačních prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> - PC, internet, skype, telefon, telefax, GPS - Mapový materiál - Využití individuální jazykové výbavy žáka <p>Projekt: Cestujeme v Evropě</p>	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<p>Ekonomická geografie Odvětvová struktura ekonomiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalizační faktory a jejich důsledky - Světová doprava a obslužná sféra - Světové zemědělství a produkce potravin, - Průmyslové oblasti světa, odvětví průmyslu - Primární, sekundární a terciární sektor, kvartér - Mezinárodní hospodářské integrace 	<p>OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje světové regiony, jejich integrační tendence, ekonomické vazby, vývojové trendy, nerovnoměrnost ekonomického vývoje - seřadí a porovná získané vědomosti s poznatky z jiných oborů a uvede vzájemné souvislosti a načrtne prognózy vývoje - zhodnotí globální geografické aspekty světové ekonomiky, šíření globálních geografických procesů v ekonomice a jejich dopad na jednotlivce a skupiny 	<p>Makroregiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomický a politický charakter Evropy, Asie, Střední, Jižní a Severní Ameriky, Oceánie - Integrační proces a jeho fáze. <p>Světová ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj lidské společnosti a hospodářství - Vliv geografické polohy na hospodářský rozvoj - Hlavní trendy současné ekonomiky - Státy světa podle stupně rozvoje - Zahraniční vztahy - Trvale udržitelný rozvoj 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce M - Analýza grafů IVT - Práce s informačními technologiemi</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - vysvětlí změny na politické mapě světa 20. století - lokalizuje na mapě hlavní geopolitické problémy a změny - vymezí základní problematiku politické geografie 	<p>Politická geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formování politické mapy současného světa - Kolonizace, dekolonizace a jejich důsledky - Mezinárodní postavení států - Klasifikace států dle politického systému - Krizové oblasti, ohniska napětí ve světě 	<p>EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí a porovnává státy dle politického systému, dle územní organizace, dle forem vlády - definuje dle hranic státní území a objasní funkce hranic států - objasní vznik klíčových mezinárodních politických uskupení států 	<p>Světová a regionální politická a ekonomická integrační seskupení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jejich vliv na regionální a globální politický proces <p>Projekt: Geografická konference</p>	

5.10 Nepovinný předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Španělský jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvení i psaní) v různých komunikačních situacích.

Předmět Španělský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro středoškolské vzdělávání. Španělský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Španělský jazyk je nepovinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. až 4. ročníku a sexty až oktávy s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Španělský jazyk je zpravidla vyučován v jazykové učebně, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách španělského jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popisy obrázků, samostatná vyprávění, mini projekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní).

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům komunikační příležitosti pro používání španělského jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání stavby španělského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití španělského jazyka.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění španělsky vedenému rozhovoru a španělsky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech ze španělsky mluvících zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům (jménům, slovům) a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto jednoduché výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci, zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat. Umí napsat stručný text na pohlednici, umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Umí napsat krátké jednoduché poznámky, osobní dopis.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s výslovností španělského jazyka - používá číslovky do 10 - vyhláskuje správně slova - identifikuje slavné osobnosti Španělska 	<p>Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda, fonetika - hláskování - číslovky 0-10 - věci, místa, lidé související se španělsky hovořícími zeměmi 	OSV
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché osobní otázky (jméno, příjmení, země původu) - pozdraví dospělého, spolužáka a představí sebe i své spolužáky - tvoří otázky a záporné věty 	<p>Seznámení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy, evropské země, národnosti, jazyky - osobní zájmena - sloveso ser, llamarse, hablar - zápor ve větě - tázací zájmena 	OSV
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -- stručně popíše, co je ve třídě a ve škole, určí barvu předmětů - určí místo, kde se nachází - řekne, co dělá na hodinách španělštiny 	<p>Třída, škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty ve třídě - přídavná jména pro popis předmětů - barvy - aktivity v hodinách španělštiny - určitý a neurčitý člen - rod a číslo podstatných jmen - přechylování - časování pravidelných sloves v přítomném čase - tázací zájmena - nepravidelná slovesa tener a ver - vazba para + infinitiv 	OSV AJ, FJ, NJ - Třída
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, co dělá o prázdninách - popíše svůj prázdninový den - porovná různá místa - vyjádří, kde se nachází osoby, místa a věci 	<p>Volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - prázdninové a volnočasové aktivity - části dne a každodenní činnosti - místa v přírodě a ve městě - nepravidelná slovesa: estar, ir, hacer, decir - zvrtná zájmena a slovesa - použití sloves ser-estar-hay - předložky de, en, a - spojky y, o, ni, pero, solo, por eso - přídavná jména buen(o), mal(o) - srovnání 	AJ, FJ FJ - Koníčky a sport

<p>Žák - odpoví na otázky týkající se povolání - uvede, co kdo dělá v různých profesích - zeptá se na adresu, e-mail a telefonní číslo - hovoří o počasí</p>	<p>Povolání -povolání -osobní údaje -číslowky 10-100 -světové strany -roční období, počasí -přechylování podstatných jmen -vykání, zájmena usted, ustedés -slovesa s nepravidelná v 1. osobě jednotného čísla (conocer, traducir) -autonomní oblasti Španělska - počasí a příroda ve Španělsku</p>	<p>EV - Člověk a příroda Člověk a svět práce G - počasí AJ, FJ - povolání</p>
<p>Žák -vypráví o své rodině -popíše sebe a svou rodinu -vyjmenuje měsíce</p>	<p>Rodina -rodina, příbuzenské vztahy -povahové vlastnosti -vzhled osob -měsíce -přivlastňovací zájmena nesamostatná -předložka de -příslovce muy, bastante, un poco, nada - třetí stupeň přídavných jmen</p>	<p>OSV FJ, AJ - rodina</p>
<p>Žák - popíše, co kdo dělá a jaké má záliby - jednoduše prezentuje své aktivity - zeptá se na aktivity svého spolužáka - uvede, co umí a co neumí dělat</p>	<p>Volný čas, záliby - záliby, zájmy, volný čas -druhy filmů -výrazy spojené s frekvencí - slovesa: gustar, encantar, interesar -vztažné zájmeno que -zápor ve větě, dvojí zápor - příslovce todo, mucho/muy, bastante, poco, un poco, nada - Barcelona</p>	<p>AJ, NJ, FJ - Volný čas</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - si zopakuje učivo z předešlého ročníku - opakování je zaměřeno na komunikaci - si zopakuje probrané gramatické jevy 	<p>Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobní údaje - Zdravení a seznamování se - Popis rodiny, spolužáka, školy - Popis prázdninových aktivit 	<p>OSV</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, co kdo dělá a jaké má záliby - jednoduše prezentuje své aktivity - zeptá se na aktivity svého spolužáka - pojmenuje dny v týdnu 	<p>Místa ve městě</p> <ul style="list-style-type: none"> - město, orientace a místa ve městě - dopravní prostředky - předložky pro učení místa a času - dny v týdnu - školní předměty - slovesná vazby ir + infinitiv - tener que + inf., poder + inf. - slovesa se změnou kmenové samohlásky (e – i) - sloveso ser - předložky se slovesem ir - vazba antes de/después de + infinitiv - běžný den ve Španělsku 	<p>OSV AJ, FJ – dopravní prostředky</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popíše dům, kde bydlí, byt a svůj pokoj - popíše výhody a nevýhody místa bydliště - používá neosobní vazby k vyjádření zákazů a povolení 	<p>Dům, byt, pokoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -části bytu, nábytek -příslovce a předložky pro určení polohy předmětu -fráze používané na návštěvě -neurčitá zájmena-zájmena předmětu přímého -neosobní vazby -národní park Picos de Europa 	<p>MKV AJ, FJ - Dům, byt, pokoj, město</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede své stravovací návyky -určí cenu a množství potravin -v simulované situaci nakupuje potraviny a objedná si jídlo v restauraci -uvede typická španělská jídla a výrobky 	<p>Nakupování, jídlo, restaurace</p> <ul style="list-style-type: none"> -ovoce, zelenina, maso, ryby, sladkosti, nápoje -druhy obchodů s potravinami -výrazy používané při nakupování a v restauraci- -rozkazovací způsob, ukazovací zájmeno ese - věty zvolací -trpný rod -typická španělská jídla a výrobky 	<p>MKV, OSV - Multikultura EGS – stravování v České republice a ve Španělsku AJ, FJ - nakupování</p>

<p>Žák - uvede, co v uplynulých dnech v minulosti - vypráví o svých cestách - správně používá minulý čas jednoduchý</p>	<p>Zážitky z cest - výrazy pro hodnocení zážitků - slovesa vyjadřující zážitky z cest - příslovečná určení času vztahující se do minulosti - minulý čas jednoduchý pravidelných sloves - minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves (ser, ir, estar, hacer, tener)</p>	<p>OSV</p>
<p>Žák - jednoduše popíše hotel a hotelový pokoj - rezervuje si ubytování - požádá o pomoc a službu</p>	<p>Hotel, ubytování - hotel a ubytování - přípravy na cestování - rozkazovací způsob pro vykání - sloveso estar + přídavné jméno - vazba al+ infinitiv - předložky por/para - předložka a - spojky pero/sino</p>	<p>OSV - Sociální rozvoj AJ, FJ - cestování</p>
<p>Žák - pojmenuje obchody a zboží co se v nich prodává - popíše jak věci vypadají - hovoří o tom, co rád nosí</p>	<p>Obchody, nakupování - obchody a druhy zboží, oblečení - nákupy on-line - číslovky 100 – 1 000 000 - neučitá záporná zájmena a příslovce - předmět přímý a nepřímý - zájmena předmětu přímého a nepřímého - sloveso parecer</p>	<p>AJ, FJ - Nakupování</p>
<p>Žák - pojmenuje a popíše některá zvířata - řekne, co je dobré/špatné pro životní prostředí - zeptá se spolužáka, jak se cítí a popíše vlastní pocity</p>	<p>Životní prostředí - životní prostředí - zvířata domácí a divoká - přídavná jména vyjadřující pocity a nálady - spojovací výrazy - gerundium - estar v přítomném čase + gerundium - nepravidelná slovesa v přítomném čase prostém - sloveso estar + přídavné jméno</p>	<p>EV - Život a životní AJ, FJ – životní prostředí, zvířata</p>

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví o dětství a jiných období života - popisuje osoby, místa a věci v minulosti - pojmenuje některé běžně používané vynálezy a hovoří o tom, jak změnilý náš život - porovná minulý a současný život 	<p>Jak jde čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - témata spojená s dětstvím - výrazy charakterizující období minulosti - vynálezy a přístroje denního užití - fráze vyjadřující: údiv, radost, překvapení, hněv a lítost - imperfektum - slovesné vazby s infinitivem - tvoření příslovcí - Říše Inků a Inkové dnes 	<p>OSV</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o některých významných historických událostech - vypráví zážitky z minulosti - užívá minulý čas 	<p>Životní události</p> <ul style="list-style-type: none"> - události veřejného života - základní životní události - minulý čas jednoduchý - předložka <i>a</i> s předmětem přímým (4. Pád) 	<p>OSV OV, AJ</p>
<p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví jak slaví různé svátky a narozeniny - vyjádří, co obvykle dělá - vyjádří přání a potřeby, záměr a účel 	<p>Oslavy a svátky</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslavy a svátky, dárky - gratulace a přání, vzkazy - vazba <i>soler</i> + infinitiv - Subjunktiv v přítomném čase - zájmena předmětu přímého a nepřímého - <i>que</i> a <i>qué</i> - svátky v šp. Mluvicích zemích 	<p>MKV - Kulturní diference</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti osob - hovoří o mezilidských vztazích - vyjádří co by dělali/nedělali v určité situaci 	<p>Vlastnosti osob</p> <ul style="list-style-type: none"> - povahové vlastnosti osob, mezilidské vztahy - škola a vyučování - podmiňovací způsob - zpodstatňování přídavných jmen - neurčité zájmeno cualquiera - slovesa: gustar, molestar, dar pena, rabia - předložkové vazby sloves a přídavných jmen - Argentina (obyvatelé a jejich povaha) 	<p>AJ, FJ</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše zdravotní potíže, řekne, co ho bolí - popíše pozice a pohyby při cvičení - používá podmiňovací způsob pro vyjádření rad a doporučení 	<p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - části lidského těla, zdravotní potíže - osobní hygiena a péče o vzhled - pohyby a cviky - rozkazovací způsob - zvrtná slovesa - slovesa ser a estar - podmiňovací způsob - gerundium 	<p>AJ – Lidské tělo NJ - Zdraví FJ - Stravování</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví příběhy a zážitky z minulosti - vypráví smyšlené příběhy - vymyslí příběh - správně používá minulý čas jednoduchý a imperfektum 	<p>Příběhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - detektivky, strašidelné a záhadné příběhy - minulý čas jednoduchý - imperfektum v nepřímé řeči - členy 	<p>OSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o svých schopnostech a dovednostech - hovoří o zkušenostech se studiem španělštiny - popíše latinskoamerickou populaci a USA - uvede, co je to Spanglish a čím se vyznačuje 	<p>Zážitky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevšední zážitky - studium cizího jazyka a informace o kurzech - gramatické termíny - složený minulý čas - slovesa: venir/ir; traer/llevar - vazba: llevar + gerundium - absolutní superlativ - tvoření zdvojnásobení - latinskoamerická populace v USA, Spanglish 	<p>OSV</p>

6. Doplnění Školního vzdělávacího programu

Zařazení do ŠVP tyto okruhy učiva a jejich integrace do předmětů:

1. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (MV)
2. Obrana vlasti (MO)
3. Korupce (ÚV)
4. Finanční gramotnost (MF)
5. Sexuální a rodinná výchova

1. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (MV)
2. Obrana vlasti (MO)

Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví
Předmět – Tělesná výchova

1.ročník

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> <i>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí</i> <i>- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i> <i>- je poučen s Konceptí ochrany obyvatelstva s výhledem do roku 2020, chápe jeho nutnost a potřebnost, zvládá základní situace a ochranu své osoby i dalších spoluobčanů</i>	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - Bezpečnost při cvičení v různých prostředích a podmínkách	OSV- Osobnostní rozvoj - sebepoznání, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti

5. Sexuální a rodinná výchova

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

Předmět – Základy společenských věd

2. ročník

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam sociální kontroly ve skupině - objasní vztah mezi jedincem a normami skupiny - provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální kontrola - Společenské a skupinové normy - Rodina a její význam 	<p>OSV Sexuální a rodinná výchova</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi sociálně deviantními a sociálně patologickými jevy - hledá příčiny a důsledky sociálně deviantního a patologického chování - charakterizuje současné problémy společenského života 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální deviace - Současné problémy společenského života 	<p>OSV - Morálka všedního dne Sexuální a rodinná výchova</p>

Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

Předmět – Biologie

3. ročník

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka - vysvětlí pojem rasa a charakterizuje ji s využitím odborné terminologie, popíše strukturu a funkci orgánových soustav či orgánů lidského těla - získané poznatky využije k sebepoznávání a k chápání zdravotních problémů členů rodiny i svých spolužáků - ozřejmí problematiku odpovědného a etického přístupu k sexualitě, orientuje se v problematice reprodukčního zdraví - charakterizuje vývoj člověka a posoudí faktory, které jej ovlivňují - učí se vážit ceny lidského života a zamýšlí se nad jeho smyslem - prevence, diagnostiky a léčby častých nemocí, narkomanie apod. - určí typ zranění či zdravotní komplikace, navrhne ošetření a předvede 	<p>Biologie člověka, Fylogenetický vývoj člověka Orgánové soustavy člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravá výživa - Soustavy řídicí, smyslové orgány - Soustavy rozmnožovací - stavba a funkce - Sexualita člověka, plánované rodičovství, antikoncepce Ontogeneze člověka - Embryogeneze, vývoj plodu, porod - Postnatální vývoj Zdraví člověka a péče o něj - Prevence běžných nemocí, první pomoc 	<p>OSV EV - Ekologie člověka Výchova ke zdraví :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravý způsob života a péče o zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Sexuální výchova - epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

3. Korupce (ÚV)

4. Finanční gramotnost (MF)

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

Předmět – Základy společenských věd

2. ročník

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - objasní odlišnost mezi morálními a právními normami - uvede, jaký význam má právo pro společnost a jeho obsah	Právo - občan a právo - Pojem a význam práva - Právo a morálka - Právní a mravní normy	OSV - Morálka všedního dne Korupce
<i>Žák</i> - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů - orientuje se v právních normách - Trestní zákon, Trestní řád	- Trestní právo hmotné a procesní	OSV - Morálka všedního dne MV Korupce

Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace

Předmět – Matematika

4. ročník

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - zná souvislost mezi funkcí a posloupností - formuluje vlastnosti posloupnosti - používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách - řeší aplikační úlohy - vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života	Posloupnosti a řady - Posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu - Aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti - Nekonečná geometrická řada - Půjčky, hypotéky, spořicí účty	Finanční gramotnost

